

Friedhelm König

**A
GYŐZTES
OLDALÁN**

A könyv eredeti címe és kiadója:

...Der uns den Sieg gibt;

Christliche Schriftenverbreitung, Hückeswagen

© Evangéliumi Kiadó

ISBN 963 8079 21 5

Felelős kiadó: PRIMO KIADÓ - Oláh Leventéné

Megjelent a PRIMO KIADÓ gondozásában

1121 Budapest, XII. János Zsigmond u. 9.

Felelős szerkesztő: Vohmann Péter

Eredeti tulajdonos: Evangéliumi Kiadó - Stuttgart

A magyarországi jogok megszerzésében közreműködött az

Evangéliumi Kiadó

Budapesti képvisellete, 1066 Ó utca 16.

TARTALOMJEGYZÉK

Győzelemre van szükségünk	5
1. A hit „túlhaladott” dolog	7
2. Hogyan engedheti meg mindezt Isten?	21
3. Van terv, de nincs tervező	35
4. Isten Igéje-e a Biblia?	60
5. Csodák?	90
6. Krisztus keresztje – fölösleges?	109
7. Nézd a keresztyéneket!	120
8. A végén minden rendbe jön – vagy: fecsegés a „jó Istenről”	132
9. „Az ember jó”	149
10. „Hol marad az Ő megígért visszajövetele?”	163

GYŐZELEMRE VAN SZÜKSÉGÜNK

Veszélyes harcban állunk. Félrevezetnek minket, és követ adnák táplálékkul kenyér helyett. Olyannyira hozzászokunk a fonák dolgokhoz, hogy jóformán fel sem ismerjük a fonákságot.

Mintha köveket darálnánk kávédarálóban! Nem tanácsos! Elrontjuk a szerkezetet. A kövek tönkreteszik a daráló legfontosabb részeit, a daráló szerkezetet és a motort.

Ilyen a helyzetünk is. A mi „gondolkodási malunk” sem működik már rendesen, mert szüntelenül megemészthetetlen gondolkodnivalóval táplálják.

S a következmény? A logikus gondolkodási folyamatok tönkrementek. „Daráló és motor”, értelem és szív képtelenné vált feladatának betöltésére. Gondolkodásunk és érzelmi életünk egyaránt elvesztette érzékét aziránt, hogy mi a helyes és mi a helytelen.

A Gonosz egyik elve, hogy a hazugságot igazság gyanánt tünteti fel. És mi hajlandók vagyunk megkísérelni „a kövek megőrlését” – de ezáltal csak önmagunkat tesszük tönkre.

„Bölcsnek mutatták magukat, és bolondokká

lettek” (Róm 1,22). Találójában nem is lehetne ezt kifejezni. Aki nyitott szemmel jár-ke, naponta szemléltető oktatást kap arról, milyen előrehaladott a bomlás folyamata. Ahová csak nézünk, mindenütt rémülettel kell fölismernünk, hogyan lettek a bölcsek bolondokká.

Ebben a könyvben tíz téves ítélettel kapcsolatban foglalunk állást. Le kell lepleznünk azokat a hamis dolgokat, amelyekkel naponta találkozunk.

Mindnyáján veszélyben élünk. Ez alól senki sem kivétel, ezért senki sem kerülheti ki a becsületes leltárkészítést. A kövek rombolnak. Nekünk győzelemre van szükségünk. Győzelemre a hazugság fölött, a pusztító és a pusztulás fölött, hogy törés helyett új élet jöjjön létre.

Ezt a célt szolgálja ez a könyv. Meg akarja mutatni a romlásból kivezető utat, és rámutatni Arra, *Aki nekünk a győzelmet adja.*

1. A HIT „TÚLHALADOTT” DOLOG

„Csak a tudás számít” – mondják ma – a pontos, megalapozott tudás. A hit nem számít, reménytelenül divatjamúlt.

Am nyelvünkben a „hinni” szó jelentése végzetesen eltorzult az eredetihez képest. Ezért meg kell tanulnunk: a Biblia egészen mást mond, amikor hitről beszél!

Megkérdezzük valakit: „Mikor indul a müncheni gyors?” Ezt a választ kapjuk: „Azt hiszem, 9 óra tájban.” Nos, ezzel a válasszal nem sokra megyünk. Ezért elővigyázatosak lévén, már 9 előtt néhány perccel kimegyünk a pályaudvarra. Csakhogy bal-szerencsénk van, a vonat 8.53-kor elindult. Még éppen látjuk eltűnni az utolsó kocsit. A vonat elment. Amire szükségünk lett volna, az a pontos felvilágosítás: a müncheni gyors 8.53-kor indul a 12. vágányról.

Lássunk egy másik példát. Valakit fogva tartanak egy helyiségben. Elrabolták és most őrzik. Az ablak sűrűn le van függönyözve, a szobát neonlámpa világítja meg. Az illető már napok óta itt van. Pontosan ismeri tömlöcét, szélességét, hosszúságát,

magasságát, minden szöveget a falban. Ez a pontos tudás. Olykor mintha rádió hangját hallaná, de lehet, hogy televízióét. Időnként halk motorzúgást hall, talán egy iparos dolgozik műhelyében (vagy egy asszony a varrógépen?). Valahol víz folyik a csapból. Azután ismét csend. Hangokat és léptek zaját hallja: lehet, hogy egy család, gyermekekkel. De pontosat nem tud, mindez csak sejtés.

A legtöbben úgy képzelik el a hitet, hogy semmit sem lehet pontosan tudni, csak bizonytalanul sejtteni. Ez épp olyan, mint amikor azt mondjuk: azt „hiszem”, holnap szép idő lesz. Azaz, bár nem tudom pontosan, de feltételezem. Esetleg szakadni fog az eső. Akkor pechem lesz.

A hit nem síkos „jégtükör”, melyen megcsúszhatunk !

A bibliai értelemben vett hit nem föltételezés és nem bizonytalan sejtés, vagy valaminek a nem-tudása, se nem érzés vagy ehhez hasonló. A hit a legerősebb bizonyosság, szilárd meggyőződés. Isten Igéje határozottan megállapítja: „töredékes az ismeretünk”, de „megmarad a hit”.

Senki se gondolja azonban, hogy a Biblia lebecsüli a tudást és az értelmet. Amikor a Biblia biztat, hogy higgyünk, nem arra szólít fel, hogy kapcsoljuk ki gondolkodási berendezésünket. Isten nem azért adott nekünk értelmet, hogy azután felszólítson: hagyd abba a gondolkodást! Az értelmem éppen akkor teljesíti feladatát, amikor gon-

dolkodási munkát végez. Valódi és jó gondolkodási munkát! Isten nem azért adott fület, hogy vele beszéljek, lássak vagy járjak, hanem: „Akinek van füle a hallásra, hallja!” Ez az Isten akarata. Tehát fülemmel hallanom kell, nemcsak akusztikailag, hanem lelkileg is, hallanom azt, hogy mit akar Isten nekem mondani!

Értelmemmel pedig gondolkodnom kell, végig kell gondolnom a dolgokat, mégpedig Istennek tetsző módon. Az a hit tehát, amelyről a Biblia beszél, nem tesz értelmetlenné. A bibliai hit semmi olyat nem követel tőlem, amit gondolkodó emberként nem tehetnék meg. A hit nem akadályozza a gondolkodási munkámat, sőt, erősíti, de: nem gondolkodás által üdvözülök, hanem egyedül hit által!

Milyen sokan nyelték le ezt a „követ”: a hit túlhaladott. A hit nem illő a modern emberhez. Pedig a hit nem ér kevesebbet, mint a tudás; a hit valami más. A hit sokkal több!

A hit több, mint „szürkeállomány”

A hit ugyanis magasan fölötte áll az értelmemnek. Miért? Már csak azért is, mert – ha őszintén végiggondolom – be kell látnom, hogy végső soron milyen korlátoltak az értelmi lehetőségeim. A „szürkeállomány” tömege, az agy, nagyszerű tókéát jelent! De az Isten Igéjében kijelentett bölcsesség magasságához képest ez a tőke csupán szerény foglaló!

Értelmemet bátran használhatom, és használ-

mom is kell arra, hogy – lehetősége határain belül – gondolkozzam, de elég becsületesnek kell lennem ahhoz, hogy határait fölismerjem. „Tudom, hogy semmit sem tudok” – mondta egy bölcs, ókori filozófus. – Dicsérem tehát Istent azért, mert Igéjében olyan magaslatokat találok, amilyent értelmekkel meg sem közelíthetek, és olyan mélységet, amelyet kikutatni soha nem leszek képes. Ez pedig hitem számára nem jelent nehézséget, sőt, inkább megerősítést.

Nemde ostobaság lenne, ha mindarról, amit nem értek, egyszerűen nem vennék tudomást? Hadd hozzak erre egy példát a modern természettudományból. Az elektronok – elemi részecskék – az atomok és a molekulák elemi építőkövei, s ezzel voltaképpen minden anyagéi. A modern fizikában óriási szerepe van az elektronkutatásnak. És most következik valami bámulatra méltó: bár meg tudják mérni ezeknek az elemi részecskéknek a fizikai tulajdonságait, és a folyamataikkal a legapróbb részletekbe menően foglalkoznak, ugyanakkor ma még senki sem tudja pontosan megmondani, micsoda tulajdonképpen az elemi részecske. Röviden, ez az elektron – amely végső soron az egész fizika egyik legfontosabb eleme – mind a mai napig egyértelműen nem határozható meg.

Nem volna-e több mint ostobaság, ha ennek alapján arra a következtetésre jutnánk: mivel egyáltalán nem tudom, hogy mi egy elemi részecske, nem fogadok el semmit, ami vele összefügg?

Egyetlen értelmes ember sem tenné ezt. Az elemi részecskék ugyanis megtapasztalhatóak. Vannak! És ha értelmem korlátozott is, a tényeket el kell fogadnom!

Isten Igéje és a hit megtapasztalható tények.

Ugyanez érvényes az Isten Igéjében található tényekre, amelyeket „szürkeállományunkkal” nem tudunk megmagyarázni. D.L. Moody amerikai evangélista (1837-1899) mondja el, hogy egyszer valaki egy nehéz igehellyel fordult hozzá:

– Moody úr, mit kezd ön ezzel az igével?

– Hogy mit kezdek vele? Semmit!

– Úgy értem: hogyan magyarázza?

– Egyáltalán nem magyarázom!

– Akkor nyilván nem is hiszi el?

– De igen, elhiszem.

Vannak tehát dolgok, amelyeket nem értek, de amelyekben mégis hiszek. Talán keveset, vagy semmit nem értünk a magas matematikából, a differenciál- vagy integrálszámításból. De elhiszük, mert megbízható tények.

Az ateista is hisz

Általában hinni nem jelent mást, mint bizalmat helyezni valakibe vagy valamibe. És ebben a tág értelemben mindenki hisz. Az ateista is. Mindenki bíz valakiben vagy valamiben. És minden esetben bekövetkezik valami törvényszerűség: az a hatalom, amelyben bízom – legyen az ideológia, ember vagy dolog –, elkezd rendelkezni az életem fölött!

Beülünk egy nagy utasszállító repülőgépbe. A gép megindul a kifutópályán, s ettől kezdve teljesen kiszolgáltattuk magunkat a repülőgép „hatalmának”. Össze vagyunk kapcsolva a géppel, mindaz, ami a géppel történik, velünk is történik. Ha a gép biztonságosan leszáll New Yorkban, akkor mi is ott leszünk néhány óra múlva.

Azt gondolom, érthető a példa: ha rábizzuk magunkat a repülőgépre, és az biztonságosan elvisz minket New Yorkba, akkor valami hasonló élményünk lesz ahhoz, amit a Biblia „hit”-nek nevez. Megtapasztaltuk, hogyan rendelkezett egy másik valóság, egy másik hatalom a mi életünkkel.

Ott már nem voltunk a magunk urai. Kötve voltunk a repülőgéphez. Ez a repülőgép nevű nagyszerű találmány úgy rendelkezett fölöttünk, mint a rabtartó a foglyával. A géppel együtt haladtunk, mintegy 10.000 méter magasan és óránként 1000 kilométeres sebességgel. És az esélyünk arra nézve, hogy megérkezünk-e Amerikába, teljesen attól a technikai berendezéstől függött, amelyre rábizztuk magunkat.

A repülőgép példáján világosan láthatjuk, hogy az a hatalom rendelkezik életünk fölött, amelynek kiszolgáltattuk magunkat.

Sokan vannak, akik életük kiteljesedését a pénztől várják, s ezért átadják magukat a pénz hatalmának. Egész életüket a pénzre állítják be. Minden gondolatuk, törekvésük csak egyet ismer: a pénzt. Ennek kikerülhetetlen következménye,

hogy egész életüket a mammon uralja. És nemcsak gazdag emberek vannak közöttük.

Mások teljesen a hivatásuknak, hobbyjuknak vagy szenvedélyeiknek szolgáltatják ki magukat. S a következmény: ezek hatalmába kerülnek.

Sokan valamilyen ideológia előtt tárják ki magukat; mások okkult jelenségekkel foglalkoznak, horoszkóppal, jógával vagy más effélével. S a következmény: ezek az eszmék és szellemi hatalmak úrrá lesznek egész életükön, és formálják őket.

Érdeemes megállni és elgondolkozni: mi alakította idáig az életemet? Azt, hogy a dolgokat én alakítom, csak egészen naív, nem komolyan gondolkodó emberek állíthatják.

Pál apostol elmondhatta, hogy megragadta őt a Krisztus (Fil 3,12). Mindenkit megragad valaki vagy valami. Tegyük fel magunknak becsületesen a kérdést: engem ki ragadott meg? Ki tart a kezében?

Ne rohanjunk a vesztünkbe!

Jó lenne, ha egyszer komolyan elgondolkodnánk – és meghallanánk Isten hívását, hogy átadjuk magunkat az Ő hatalmának, Őbenne bízunk és higgyünk. Isten előtt nem ismeretlen a hitetlenség, amely minket annyira hatalmába akar keríteni. Azt is tudja, hova sodorhat minket. Egyedül Isten akar nekünk szeretetet és békességet adni. Nem akarja, hogy vesztünkbe rohanjunk.

Isten mindent megtett, s annál többet már nem

tehetett, mint hogy egyszülött Fiát odaadta értünk. Amióta Jézus Krisztus – az Igaz a nem igazakért, Isten Fia a bűnösökért – meghalt a golgotai kereszten, azóta szabad az Istenhez vezető út. Egyedül az Úr Jézusba vetett hit old meg minden szükségét. Ne csapjuk be magunkat: egyedül Isten hatalma alatt van szabadulás, igazi élet és valódi öröm.

Isten ma szól hozzánk: „Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van, aki pedig nem engedelmeskedik a Fiúnak, az nem lát majd életet, hanem az Isten haragja marad rajta” (Jn 3,36). Komoly isteni szó ez! Arra szólít fel, hogy fogadjuk be Krisztust, hogy így legyen életünknek célja és tartalma.

Akarsz-e hinni benne, megnyitod-e magad hatalma előtt? A legtöbbet adta, hogy szeretetét bizonyítsa: tulajdon vérét és életét. Jézus Krisztus meghalt a golgotai kereszten. A legnagyobb árat fizette meg azért, hogy te is hozzá jöhess. Ő az út, amelyen megmenekülhetsz az ellenséges hatalmaktól.

A kérdések kérdése

Nem lehet elég korán föltenni a kérdést: merre tart az életünk? Aki ezt a kérdést kikerüli, nem jut célhoz. Ezért fontos erre még ma világos választ kapnunk.

Egyébként ez a kérdés ott lappang minden emberben. Abban is, aki minden hitet megtagadott, vagy aki számára a hit nem jelent semmit. Benne is

ott lapulnak a megválaszolatlan kérdések az élet alapja, értelme és célja felől. Ezek a kérdések elpusztíthatatlanok. Minden életuntság, amely miatt oly sokan szenvednek, ennek a tünete.

Egy moszkvai ateista folyóirat olvasólevelél rovatában jelentek meg a következő sorok: „Ha földi életem csak annyiból áll, hogy ez a porhüvely megtelik értelemmel és érzelemmel, de csak azért, hogy azután mindez eltűnjék, akkor *ez az élet* – még ha marad is utána valamiféle, az *évek során elmosódó nyom* – nem más, mint *elviselhetetlen képtelenség!* Mert akkor mi végett fejlessze ki az ember a neki adott értelmet és érzelmeket, ha ő a 'sem-miből' keletkezett, és 'semmivé' válik? *Mi végett* van létemnek múló tudata, ha a röpke pillanat alatt milliárdnyi ragyogó égitestet láttam, megtanultam összeadni és kivonni, átélni végtelen magasságot és mélységet, elragadtatást és borzalmat, örülni a szépségnek, gyönyörködni az alkotásban és önzetlenül szeretni? Mire való akkor mindez?”

Amint látjuk, még az ateisták szíve is nyugtalan, tele kérdésekkel. A marxista filozófus, Milan Machovec szinte irigykedve tekint azokra, akik tudnak imádkozni. Azt írja, hogy a legtöbb ember „egyik szórakozásból a másikba, egyik tevékenységből a másikba menekül. Az ilyen ember sohasem beszélget el önmagával.” Igaz ugyan, hogy az imádság nem párbeszéd önmagunkkal, hanem élő kapcsolat a Magassággal. Egy marxista filozófus szavai mégiscsak arról vallanak, hogy ismeri a hiányzó di-

menzió égető kérdését. És amikor még azt is leírja, hogy „a modern emberhez képest a középkori, meditációban elmerült szerzetes, ami a belső dialógust illeti, voltaképpen előrehaladottabb”, akkor megérezzük valamit abból, hogy mennyire komoly nála ez a kérdés; követelődző szívének hullámai nem tudnak megnyugodni. Hogy is mondta egykor Augustinus (354-430): „Nyugtalan a mi szívünk, míg benned meg nem nyugszik, ó Isten!”

A bűn azonban vakká tesz minket Isten valóságával szemben. Mert az értelmünk mindenestől bűnnel fertőzött. A bűn megvakít, hogy ne lássuk mindazt, amit az Úr Jézus megtehet értünk. A Biblia világosan mondja, hogy egyedül az értelmünkkel nem tudunk Istenhez jutni. Voltak, akik megkísérelték, de mind kudarcot vallottak. A Biblia egyértelműen megállapítja: az ember pusztán a maga bölcsességével nem juthat el Istenhez. És ha addig várunk, amíg mindent megértünk, sohasem jutunk el Hozzá.

Van felelet

Az emberi lélek oly nagy, hogy az egész világ sem töltheti be. Az evangélium azonban azt mondja, hogy van felelet a szív kérdéseire. Hogy van egy mindent átalakító hatalom, amely képes életünket minden téren megváltoztatni és új alapra helyezni.

Egyetlen filozófia és egyetlen „izmus” sem képes az embert megváltoztatni, és új, kielégítő viszonyokat teremteni. Az ismert német filozófus,

Martin Heidegger (1889-1976) mondta egy interjúban: „A világ mostani állapotán a filozófia nem képes közvetlenül változtatni. És ez nemcsak a filozófiára érvényes, hanem minden pusztán emberi gondolkodási törekvésre. Csak Isten képes minket megmenteni.”

Szívünk Isten számára teremtett. És Isten nélkül nem marad más érzés, mint belső üresség. Az evangéliumban azonban megvan a reménység: Krisztus meghalt bűneimért. Megsemmisítette azokat. Krisztus feltámadott, él és visszajön. Ez az élő hit! Ezt hitben el kell fogadnunk, nem boldogulhatunk pusztán az értelmünk segítségével. Hogyan is érthetné meg az ember a maga kicsiny értelmével a nagy Istent, aki az egész mindenséget teremtette és kormányozza.

Az isteni oksági lánc

Honnan van a hit? Ezt nem tudom megmagyarázni. De mindenki megtapasztalhatja, ahogyan én is megtapasztaltam, és olyan emberek milliói, akik számára Jézus Krisztusban élő valóság lett. A megteremtés a hitből származik, nem pedig megfordítva.

Honnan van a hit? Erre a kérdésre a Biblia világos választ ad. A válaszban megvan az isteni oksági lánc: „A hit tehát hallásból van, a hallás pedig a Krisztus beszéde által” (Róm 10,17). Az Istentől rendelt út tehát:

Isten Igéje – igehirdetés – hit.

Először tehát olvasnom vagy hallanom kell Is-

ten Igéjét. És akarnom is kell, mert Isten senkit sem kényszerít. Késznek kell tehát lennem, hogy ne a *magam*, hanem *Isten* akaratát cselekedjem. Pontosan ez az, amit az Úr Jézus Jeruzsálemben mondott a lombsátor ünnepén: „Ha valaki kész cselekedni az Ő akaratát, az felismeri, hogy az a tanítás Istentől való-e, vagy én magamtól szólok” (Jn 7,17). Más szavakkal: Próbáljuk ki! Legyünk célszerűen gyakorlatiasak, ne hátráljunk és védekezzünk folyton! Ez az üzenet az olvasónak szól!

Vannak, akik még sohasem olvasták a Bibliát, és mégis kritizálják. Ez néptelenség. Isten Igéjével hogy mer az ember ilyet tenni? Ez a magatartás teljesen következtelen. Kemény kő, amely csak rombol.

Lewis Wallace (1827-1905 – a Ben-Hur szerzője) USA tábornok, majd New York kormányzója találó példát nyújt az ateizmusból az Úr Jézushoz való világos odafordulásra. Egyszer találkozott egy másik ateistával, egy szintén magas rangú tiszttel. Együtt tárgyalták meg a keresztyénség állítólagos értelmetlen voltát. A főtitst így szólt a tábornokhoz: „Ön intelligens, művelt ember. Miért nem ír könyvet, amelyben bebizonyítja a keresztyénség értelmetlenségét?”

Wallace tábornok elfogadta a tanácsot, és nagy buzgalommal látott neki a munkának. Tekintélyes anyagot szedett össze, és közben kénytelen volt alaposan tanulmányozni a Bibliát is. Amikor könyve első fejezeteit megírta, már fölismerte, hogy Jé-

zus Krisztus történelmi személy volt. Nem tartott sokáig, amikor azt is fölismerte, hogy Krisztus ennél több. Végül, ötvenéves létére a tábornok letérdelt és életében először – imádkozott. Megindító imádság volt: kérte Jézus Krisztust, legyen az ő Ura és Megváltója.

Amint látjuk, Isten Igéje hitet és új életet munkál, amelyet érdemes élni. Vitatkozással és kritizálással sosem jutunk előbbre. Találón mondta Bethel* nagy férfja, Friedrich Bodelschwing (1831-1910): „Hitetlennel és csúfolódokkal ne sokat vitázzunk, hanem egyszerűen tegyünk vallást saját hitünkről, és mondjuk el nekik, milyen nagy boldogságot és nyugalmat jelent számunkra ez a hit. Őket legtöbbször titkos nyugtalanság gyötri, aminek csak egyik jele a vitatkozó kedv és a kritika.”

A hit bátor

Az égő ház felső emeletén maradt egy gyermek: A lépcsőház lángokban áll. Hogyan meneküljön? Ha kiugrik az ablakon, a kövezeten halálra zúzza magát. És akkor felkiált hozzá egy erős férfi: „Ugorj bátran! Én elkaplak!” Ehhez a gyermeknek hitre van szüksége. Először hinnie kell abban, hogy a férfi valóban ott van, másodszer, elég erős, hogy elkapja. De hitéről tanúságot is kell tennie úgy, hogy az erős férfi karjai közé veti magát.

Ez igazi bizalom; teljes bizalmunkat egyedül

* Gyógyíthatatlan gyermekek otthona. Ma is működik.

Krisztusba vetni. Aki még a maga cselekedeteiben bízik, annak nincs hite. Krisztus mindent kíván, vagy semmit. Aki Jézus Krisztusban hisz, az üdvözülni, legyen bármilyen sok és súlyos bűne. Aki nem hisz, mindörökre elkárhozik, még ha bűnei nem cégéres bűnök, és ha sok jótettet vitt is véghez.

Hit nélkül nincs üdvösség, nincs Istenből való új élet. Luther Márton szavai szerint: „Mindennek összegzése: Krisztusban hinni vagy elkárhozni.”

2.

„HOGYAN ENGEDHETI MEG MINDEZT ISTEN?”

Régi térképeken fehér foltokat lehetett látni, ilyen feliratokkal: „terra incognita”, magyarul: „ismeretlen föld”. Mára már ezek a fehér foltok eltűntek. Földünk minden zugát kikutattuk, s a műholdak a világmindenségből fényképezik bolygónkat.

A különböző tudományágak óriási előrehaladást tettek. Tudásunk térképén a fehér foltok, ha nem is tűntek el, de megfogyatkoztak. Korábban gyakran ott, ahol „megállt a tudomány”, azt mondták: „Isten”. Vagy féltő tiszteletből, vagy egyszerűen hézagpótlásként. Amióta azonban a technika és az orvostudomány meghódította a világot, és szinte mindent lehetségessé tett, azóta ennek a „hézagpótló” Istennek nincs helye a mi felvilágosult világunkban. Nincs többé rá szükség. Nem is kérdezik Őt.

Éppen ezért annál különösebb, hogy amikor szerencsétlenség vagy igazságtalanság történik, amikor emberek szenvednek, akkor hirtelen felébrednek, és rögtön azt kérdezik: „Hogy engedheti meg mindezt Isten?” Az ember csak úgy él a világ-

ban, és nem törődik Istennel. De ha egyszer valami nem sikerül vagy nagy baj történik, akkor felhorkan. Egyszer csak felvetődik a nagy kérdés Istennel kapcsolatban.

Isten a vádlottak padján?

Képzeljük magunkat egy bírósági terembe. A bírói emelvényen ülnek a sértődött és bánatos emberek. A vádlottak padján pedig ott ül – Isten. És az ember a magas bírói székéből kérdezi: „Vádlott Isten, hogyan engedhetted meg mindezt?” Micsoda torz gondolat!

Remélhetőleg mindnyájunk előtt világos: *ez az Isten nem létezik*. Olyan Isten, aki előttünk a vádlottak padján ül. Olyan Isten, aki engedi, hogy a bírói székből nézzünk rá. Ezért mindnyájunknak tudomásul kell vennünk: létezik egy szent és igaz Isten, aki azt mondja: „Ki fogható hozzám, ki vonhat engem felelősségre?” (Jer 49,19).

Ő maga ül a bírói székben, mi pedig Őelőtte a vádlottak padján.

Ennek ellenére sokan gondolkodnak ilyen fejtejtőre állított logikával. És ez valóban igen veszélyes, alattomos gondolat, amit sokan fogadnak készségesen a Gonosz kezéből: a vádlottak padjára Istennel!

Mert azt nem tagadja az ember, hogy van Isten. Egyáltalán nem akar ateista lenni. Csakhogy Istent a vádlottak padjára ültette. Vajon nem éppúgy go-

nosz dolog vagy még gonoszabb ez, mint amikor Őt tagadja?

Az ember olyan, mint a farkas

Sok rettentés dolog történik a világban. Bekötött szemmel és befogott füllel kellene járnunk, hogy ne lássunk és ne halljunk naponta kiáltó igazságtalanságokról: terrorcselekményekről, gyilkosságokról, erőszakoskodásokról, borzalmas szerencsétlenségekről és alattomos betegségekről. Megesalt és szenvedő emberek élnek mindenütt. Tömegtájékoztatási eszközeink naponta adnak hírt minderről. Vegyük hozzá a menekültek millióit, vagy azokat, akik éheznek, és sem élni, sem meghalni nem tudnak.

A látható nyomorúság mögött ott lappang a jövőtől való nyomasztó félelem. Gondoljunk csak a modern hadviselés borzalmaira, a nukleáris, kémiai és biológiai fegyverek arzenáljaira, vagy a gázkamrákra és a második világháború kerekén 60 millió halottjára. Borzalmak borzalma! És a várható katasztrófa, amikor a szörnyűség valósággá válik? Amikor egy politikai tűzfészek kiterjed majd az egész világra, vagy egy felelős politikus „megnyomja a gombot”?

Nos, a világban sok tébolyult dolog megy végbe. Az emberek tenger sok szenvedést okoznak egymásnak. Kezdődik a házasságban, a családban és folytatódik a munkahelyi viszálykodásban és gyűlölködésben, el egészen az éhínségig és háborúig.

„Homo homini lupus”, magyarul: Az ember az embernek farkasa – állapította meg már a latin közmondás is.

És Isten hallgat. De hallgat-e valóban?

Vegyük tudomásul komolysággal és teljes nyomatékkal: Ő nem hallgat! Isten szólt, és szól ma is. S ha azt kérdi valaki: honnét tudhatom ezt? Akkor erre azt felelem: olvassa az Igét, Istennek az emberhez szóló üzenetét! Ott nem hallgat, hanem beszél. Szavait tettek követték, nagy, dicsőséges tettek: kijelentette önmagát számunkra Fiában, Jézus Krisztusban.

Amióta az Úr Jézus Krisztus eljött ebbe a világba, már senki sem beszélhet hallgató Istenről!

Igaz, azelőtt sem lehetett, de most aztán senki sem hozhat fel titkolt vagy nyílt szemrehányásokat. Amióta az Úr Jézus eljött ebbe a világba, mindenki tudhatja, hogy Isten nem hallgat, sőt hangosan szól. És szavat meghallhatja – és hallja is meg – mindenki!

A Biblia világnézete

Sohasem kapunk választ a környezetünkben és széles e világon történő borzalmakra, ha nem tanulunk meg Isten szavára hallgatni. Meg kell ismerünk a Biblia világnézetét, mert különben sohasem fogjuk megérteni ezt a világot, és sohasem fogunk boldogulni sem a magunk, sem mások problémáival.

Milyen sok körülöttünk a megkeseredett ember! Ki tudná felsorolni a rengeteg személyes bajt,

betegséget és terhet? Ki sejt valamit az elszenvedett igazságtalanság miatt érzett titkos fájdalomból és gyötrő gondolatokból? Ki ismeri és érti számon az álmatlan éjszakák hosszú óráit? De mindezzel ördögi körben forgunk, ha nem halljuk meg Isten szavát.

Amikor fölteszik a gyötrő „miért” kérdést, sokan elfelejtik, hogy bukott világban élünk. Ez azt jelenti, hogy ez a világ egyáltalán nem olyan, mint amilyennek Isten szánta. A Biblia azt mondja, hogy a világ harmonikus és tökéletes szépségben került ki Isten teremtő kezei közül. A teremtés koronája az ember volt, és a nagy és mindenható Isten „igen jó”-nak minősítette ezt a világot, ahogyan azt az 1Mózes 1,31-ben olvassuk. Ádám még teljes szabadságban és bűn nélkül mozoghatott a Mindenható jelenlétében, sőt, úgy beszélgetett vele, mint barátjával.

Hatalmas gátszakadás

És azután a Biblia ismerteti az őskatasztrófát. A bűn hirtelen betört ebbe a tökéletesen szép világba. Mindnyájan tudjuk, mi történt: az ember visszaélt szabadságával és fellázadt Isten ellen, bukásával magával rántva az egész teremtett világot. Ez volt a történelem legnagyobb gátszakadása. Betegség és szenvedés, félelem és igazságtalanság, könnyek és halál zúgó áradatként tört rá, és azóta világunkat elárasztja a bűn iszapja és átka.

Nem, a mi világunk már nem az, amilyennek Is-

ten akarta. A „bukott” teremtésben élünk, olyan világban, amelyben a bűn uralkodik. A bűn pedig azt jelenti: elszakadtunk Istentől. A bűn az ember nagy céltévesztése. A Sátánnak pedig, aki hazug és embergyilkos kezdettől fogva (Jn 8,44), oly nagy hatalma van, hogy a Biblia „e világ fejedelmé”-nek nevezi.

És az ember lázadása Istennel szemben egyre orcátlanabb. Elrettentő méreteket ölt az istentelenség. Ezt is megmondja a Biblia. És ki ne borzadna el, amikor követi napjaink szörnyű eseményeit? Meg kell állapítanunk, hogy a Biblia világ-szemlélete igencsak reális, egyáltalán nem túlzó. Megállapításai pontosan egyeznek a valósággal.

Azt is elmondja a Biblia, hogy Isten sem az egyént, sem a világot nem kényszeríti erőszakkal rendre. Isten szántóföldjén, nemcsak búza nő, hanem vadul és szemtelenül terem a gyom is, mégpedig eddig soha nem látott mértékben. Szinte azt mondhatjuk, hogy a gyomtól alig látszik a tiszta búza. Mindkettő megéri. Csakhogy a bűnre elkövetkezik majd Isten igazságos ítélete. Viszont mindazoknak, akik hallgatnak az Ő szavára, már itt és most csodálatos új kezdést adhat.

Ő cselekedett

És ez az új már el is kezdődött! Isten ugyanis nem mondott le erről a lázadó világról, noha mi megérdemeltük volna! A bűn éjszakájában azonban Ő a világosságát ragyogtatta fel. A bűn káo-

szába elküldte Fiát, Jézus Krisztust. És Ő végigjárta az engedelmesség útját. Milyen megfoghatatlan az a bizonyos esemény a Golgotán! Ott halt meg Ő a bűnösökért a kereszten. És feltámadt a halottak közül. Testben támadott fel! És most a mennyi Hatalom jobbján ül.

Ez valóban páratlan üzenet. Ahol az emberek megnyitották magukat az előtt az Úr és Megváltó előtt; ahol befogadták Őt szívükbe és házukba, ott ez az új már boldogító valósággá lett! Mindazok, akik Jézus Krisztuséi, boldogan vallhatják, hogy bekövetkezett a nagy változás: „Ő (Isten) szabadított meg minket a sötétség hatalmából, és Ő vitt át minket szeretett Fiának országába” (Kol 1,13). Aki egyet tud érteni az apostol szavaival, az többé nem kérdezi a világ állapotával kapcsolatban, hogyan engedheti meg mindezt Isten? Isten gyermeke tudja, hogy az istenellenes világ – az a világ, amelyben a Sátán uralkodik – nem is lehet más, mint amilyen.

Ki értheti meg Isten útjait?

Ez egészen más kérdés. És ez a kérdés válasz nélkül marad. Mily sok megmagyarázhatatlan szenvedés sújtja ezt is, azt is – és minket is! Ki tudja ezt megmagyarázni? Az olyan Isten, akit mindig meg tudok érteni, egyáltalán nem volna Isten. „Bizony, az én gondolataim nem a ti gondolataitok, és a ti utaitok nem az én utaim – így szól az Úr. Mert amennyivel magasabb az ég a földnél, annyival ma-

gasabbak az én utaim a ti utaitoknál, és az én gondolataim a ti gondolataitoknál” (Ézs 55,8-9).

A csillagos égbolt távolságai bizonyos mértékig matematikailag kiszámíthatóak, gyakorlatilag azonban megfoghatatlanok maradnak. Ki tudja csak elképzelni is, mekkora távolságot jelent néhány milliárdnyi fényév? Senki! Ez az ige szemléletesen mutatja be, micsoda távolság van saját elképzeléseink és Isten gondolatai között.

Isten kifürkészhetetlen

Íme, egy elgondolkoztató történet:

1868-at írunk. A négy gyermek felujjong, amikor a németországi dellwigi lelkészlakásban kinyílik a karácsonyi szobába vezető ajtó: ott vannak elkészítve számukra a szép ajándékok. Friedrich von Bodelschwing felolvassza a családjának a Bibliából. Felesége karjában tartja Karlt, a legkisebbet. Ezután csengő gyermekhangok énekelik a régi énekeket. Szemük csillog, ahogy csak gyermekszemek tudnak csillogni. A szülők szívét hálás öröm tölti be.

Négy gyermekkel ajándékozta meg Isten őket. Itt van elsőnek Ernst, ez az okos nagyfiú, aki a Ruhr folyó kavicsairól éppoly sokat akar tudni, mint a Napról, a Holdról és a csillagokról. Azután Elisabeth, a kedves, gyöngéd leányka, aki ahol csak tud, segít édesanyjának. A kis Friedrich elragadtatva lovagol fapapírpáján, nagyapjától kapott szörme-

sapkával a fején. S a nagy családi boldogságba behangzik a kis Karl örömteli gagyogása.

Az anya Ernstre tekint. Mi van vele? Csöndesebb, mint máskor. Már napok óta heves köhögés kínozza. S a következő napokban állapota rosszabbodik; ágyba kell feküdnie. Az orvos, Dr. Kipp, komoly arccal mondja: „Szamárköhögés, ami nagyon veszélyes, rosszakarátú betegség. Sajnos, ezt meg kell mondanom.”

A szülők telve aggodalommal. A samárköhögés ugyanis fertőz – és a betegség nyilván már megkezdődött a többiekénél is. Friedrich, Elisabeth, Karl, mind egyre jobban köhögnek. Az orvos újra jön. Megállapítja, hogy Ernstnél tüdőgyulladás lépett fel. Megvizsgálja a másik három gyermeket is. Az eredmény lesújtó: mind a három elkapta a samárköhögést, és a tüdejük is meg van támadva. „Ernst élete is veszélyben van?” – kérdi Bodelschwing. „Fel kell készülni a legrosszabbra” – hangzik az orvos őszinte válasza.

Elnémult már a gyermekzsivaj a parókián. Éjjelnappal csak a gyermekek köhögését hallani. Ha az egyik elhallgat, és egy kissé megpihen a gyöttrő roham után, elkezd a másik, a harmadik, majd a negyedik. És a tüdőgyulladás is egyre jobban erőt vesz rajtuk.

Január 12. éjszakáján az anya megpróbálja a kis Friedrich hideg kezét és lábát melegíteni. A gyermek anyja felé tárja a karját, hogy vegye ölebe. Az anya könnyei szivárognak, s a kisfiú utolsó erőfe-

szítésével kinyújtja kis kezét, hogy letörölje anyja arcáról a könnyeket. Néhány perc múlva a szíve megáll.

Elisabeth hangtalanul és panasz nélkül küzd a betegséggel, nem akar bánatot okozni szüleinek. A végsőkig csak vigasztalni akarja őket. Mikor január 20-án a köhögés fölveri álmából, apja ölébe veszi, mintha így akarná visszatartani az elszálló életet. De hiába. Elisabeth is lehunyja szemét.

A legfiatalabb, Karl, ágyacskájában fekszik. Már tizennégy napja beteg, s egyre csöndesebb lesz. Minden panasz nélkül tűr. Végül úgy fekszik ott, mint aki már nem ebből a világból való. Január 24-én, vasárnap este, fájdalom és harc nélkül elalszik ő is.

Bodelschwing keze reszket, arca sápadt, amikor a következő nap legidősebb fiának, Ernstnek az ágya mellett virraszt. Ez a derék fiú küzdött a legtovább és a legsúlyosabban. Apja és anyja már lelki és testi erejük végéhez jutottak. Imádkoztak, virrasztottak, ápolták a betegeket, két gyermeket már eltemettek. Megrendült barátaik jönnek a házba, amelyben a harmadik kis koporsó is fel van ravatalozva. És egy nappal később, január 25-én Ernst is kiszivedett. Két hét leforgása alatt a Bodelschwing szülők elvesztették mind a négy gyermeküket. Az egykor élettől zajló ház kihalt, a szó legigazibb értelmében.

Friedrich von Bodelschwing 38 éves volt, amikor ezek a próbatételek sújtották. Felesége, Ida,

35 éves, haja hófehér lett, majd hullani kezdett, és kénytelen volt főkötőt hordani. Férje attól félt, hogy felesége összeomlik a szenvedés alatt. És valószínűleg önmagával kapcsolatban is ettől tartott.

Ilyen súlyos út láttán, amelyen ezeknek a szülőknek keresztül kellett menniök, minden emberi szó kimondhatatlanul üresnek és fölöslegesnek tűnik. Itt hadd emlékeztessünk Jób három barátjára, akik hét nap és hét éjjel ültek némán a barátjuk mellett: „de egyik sem szólt hozzá egy szót sem, mert látták, hogy milyen nagy a fájdalma” (Jób 2.13). Ám ha figyelemmel kísérjük kettejük további életútját, csodálkozva látjuk, hogy a keresztyén felebaráti szeretet mily nagy művét kezdte meg Isten általuk. Érdemes elolvasni a betheli Bodelschwing-intézetek történetét.* Friedrich von Bodelschwing megtanulta szenvedései közepette elmondani: „Atyám, nem értelek, de bízom benned!”

Éppen amikor ezt a könyvet írom, kapom a hírt, hogy egy fiatal rokonom Helgolandnál vitorlásával viharba került és eltűnt. Mindössze 24 éves volt, orvosdoktori vizsgájára készült. Szülei mélységesen megrendültek, de hordozza őket Isten kegyelme. Hét hosszú hét telt el reménykedés és aggodalom között, s csak azután vetette partra a hullám a vízbefullt testet. A gyászjelentésen ez az ige olvasható: „Magasztaljátok Istenünket. Kőszikla Ő, cselekedete tökéletes, minden útja igazságos”

* Gyógyíthatatlan és főleg nem normális gyerekek keresztyén intézete

(5Móz 32,3-4). Csak a hit embere tud így szólni – még ha könnyek között is.

Aki a kormányrudat fogja

Milyen kikutathatatlanok Isten útjai gyermekei életében! És mennyi mindent megtesz Isten azokért is, akik még nem az övéi! Akik még menekülnek előle. Talán sokak számára érthetetlenek Isten útjai életükkel kapcsolatban. De gondoljuk csak meg: Isten magunkba szállásra, megtérésre akar indítani, egészen a maga szívére akar vonni bennünket. „Hiszen nem kívánom én a bűnös ember halálát – így szól az én Uram –, hanem azt, hogy megtérjen, és éljen” (Ez 18,23).

Sohasem éreztük még, hogyan munkálkodik értünk a szent és hűséges Isten? Hogyan áldott meg ezzel is, azzal is? Nem tudjuk, hogy „Isten jósága megtérésre indít”? (Róm 2,4) Vagy hogyan veszi át itt is, ott is láthatatlanul életünk kormányrúdját? Mert az a célja, hogy szerencsétlenségbe vivő, önfejlő életutunknak teljesen új irányt adjon.

Szakítsunk végre időt arra, hogy életünket végig gondoljuk, és meg fogjuk látni, hogyan vette át Isten többször is tőlünk a kormányrudat. Hogyan talált szíven egyszer-egyszer Igéje úgy, hogy komolyan kellett vennünk! Vagy hogyan rendített meg a számunkra kedves ember halála! Hogyan ragadott el a halál hirtelen egy-egy kedves ismerősünket vagy rokonunkat virágzó, munkás élete kellős közepén! Aztán gondoljunk a betegségekre, amelyek

ágyhoz kötöttek minket, kiemelték az élet hajszájából és zűrzavarából, hogy végre nyugodtan átgondolhassuk életünk útját és célját.

Lássuk már meg végre egyszer Isten útjait a magunk életében: milyen találékony szeretete, hogy felrázza minket. Olyan beavatkozások ezek, amelyek meggondolásra, megtérésre indítanak. Igen komoly figyelmeztetések, hogy végre megálljunk és megtérjünk. Bizony, sokszor fékezte le Isten ismételt közbenyúlásával a pusztulásba vívó utunkat. Ezért oly életfontosságú, hogy ne cresszük el fülünk mellett az Ő hangos vagy csöndes figyelmeztetését.

Ő nem téved

Wilhelm Busch a „Jézus a mi sorsunk” c. (magyarul is megjelent – Evangéliumi Kiadó) könyvében ír egy bányászról, akinek a gerincére egy kő esett, s ezért megbénult, és élete hátralevő idejét tolószékben kellett eltöltenie. Azelőtt féktelenül gúnyolta és megvetette Isten Igéjét. Amikor azonban ez a csapás érte, megértette Isten komoly beszédét. Őszintén megtért. Súlyos sérülése ellenére Isten örvendező gyermekévé lett, és nyíltan megvallotta, hogy nem kívánja vissza korábbi napjait. Szívesebben viseli betegségét, semmint hogy ép tagokkal a kárhozat széles útján járjon.

Mert az az Isten akarata, hogy az ember elcsöndesedjék és megtérjen. Szeretete találékony és mindent megpróbál, mert így akarja „megőrizni (az

ember) lelkét a sírtól, és életét, hogy ne döfje át a fegyver” (Jób 33,18). Ezért ne gyötörjük tovább értelmünket üvegkeménységű kövekkel, olyan vádaskodásokkal, amelyek Istent okolják. Az ilyen gondolatok sátáni eredetűek! Ennek az ellenkezője az igaz!

Akinek békessége van Istennel Jézus Krisztus, az Ő Fia által, annak számára eljön a pillanat, amikor szívből egyet tud érteni azzal, hogy az Úr „Mindent helyesen cselekedett” (Mk 7,37). És elcsöndesedve imádja Istent, amikor majd felismeri a maga életében az Ő útjainak és szándékainak nagyszerű voltát. „És azon a napon nem kérdeztek értőlem semmit” (Jn 15,23).

Itt a földön – mint valami drága perzsaszőnyegnél – csak a visszaját látjuk: áttekinthetetlen, rejtélyes fonalszövevényt. De milyen váratlan szépségben, áttekinthetően mutatkoznak meg előlről a tündöklő színek és formák! Ezért értsük meg végre: Istennek mindnyájunk számára megvan a maga terve, hogy senki ne éljen céltévesztett életet!

3. VAN TERV, DE NINCS TERVEZŐ

Képzeljünk magunk elé egy nagyszerű épületet. Csodáljuk formagazdag építészeti megoldásait, és gyönyörködünk építőelemei összhangjában. Tudjuk, hogy ez az épület terv szerint épült. És ezt a tervet nem valami megmagyarázhatatlan esemény hozta létre, hanem tervezője: az építész. Ez egészen magától értetődő számunkra.

A természetben is ez a helyzet. Akár a mérhetetlen csillagos ég felfoghatlan távolságairól, akár az elképzelhetetlenül kicsiny atommagban lejátszódó folyamatról van szó. Akár egy orchidea szépségében gyönyörködünk, akár a milliárdnyi sejtből álló ember kombinációs és tudásfelhalmozó képességét csodáljuk. A tudomány egyre fokozódó csodálattal fedezi föl minden területen a hatalmas tervet, gyakran csak töredékesen, mivel oly mérhetetlenül fantasztikus.

Tervezőről azonban nem akarnak tudni! Röviden: kutatják a természetet, és csodálják az alapjául szolgáló nagyszerű tervet. De tervezőjét és alkotóját, Istent, tagadják vagy legalábbis kiiktatják.

kor, és alig várja, hogy meglássa: mit hozott számára a kapitány az „Artisteá” nevű halászhajóján.

Az öregnek jó orra volt arra, hogy megtalálja azt, amit Miss Latimer keres: ritka állatokat és növényeket a múzeum mindenki által kedvelt különleges kiállításai számára. Vajon most milyen meglepetést tartogat?

Először kissé csalódottan látja, hogy nincs más, mint döglött halak és összekuszálódott moszat. Különböző féle kisebb cápákat fedez fel, de ezekből már mindből van gondosan kipreparált példánya. De ni: ott van egy egészen különös kék hal, aránytalanul nagy pikkelyekkel, bojthoz hasonló uszonyokkal, és veszélyes, ragadozószerű állkapoccsal.

A kapitánynak nevetnie kell, amikor Miss Latimer fölfedezi és mereven bámulja a halat, de ő sem tud semmilyen felvilágosítást adni róla. A vén tengeri medve nem látott soha ilyen állatot. Ezért inkább a nagyon okos igazgató asszonyság lesz szíves kitalálni, milyen jószág akadt fenn ma reggel a hálójában.

Megméri a halat: 56 kiló. Azután beburkoltatja ócska zsákokba, és elsüllyeszti a rozoga Ford csomagtartójában. Miss Latimer megköszöni, és visszaautózik a városba. Goosen kapitány pedig meglegedetten pöfékel rövid matrózpipájából.

„Ugyan, miféle jószág lehet?” – tőpreng a múzeum igazgatónője hazafelé vezető útján. „Talán valamiféle tündőshal?” A múzeumban azonnal a könyvtárba megy és átböngészi valamennyi rendel-

kezésére álló szakkönyvet. De sehol nem talál leírást ilyen halról. Tehát tündőshal sem lehet. Sehol egyetlen rajz, egyetlen utalás erre a halfajtára.

Talán olyan hal, amelyet még a szakemberek sem ismernek? Mindenesetre először is preparáltatja a hatalmas halat, hogy megóvja a bomlástól. Azután levelet ír Dr. James Smith-nek, a neves dél-afrikai halszakértőnek. Leírja a hal külsejét, és mellékel néhány vázlatos rajzot is róla.

Dr. Smith később így írja le a pillanatot, amikor meglátta a hal rajzát: „Mintha bomba robbant volna az agyamban.” Ugyanis hirtelen eszébe jutott, hogy látott már egyszer egy ilyen halat, mégpedig egy olyan könyvben, amely évmilliókkal ezelőtt kihalt élőlényekről szólt. Farok, uszonyok, pikkelyek és csontváz mind jellemző volt arra a halfajtára, amelyet bojtos farkúnak nevezett a szakirodalom. És ezt a halfajtát csak kövületeiből ismerték a tudósok. Szerintük kerek négyszázmillió évvel ezelőtt fordult elő a világtengerekben, és kerek hatvanmillió évvel ezelőtt, a krétakor vége felé kihalt. Most az ősidőknek ezt a halát egy mai halászhajó fedélzetére emelték volna ki?

Dr. Smith izgalmában aludni sem tudott. Mert ha helyes a föltételezése, akkor ez egy elsőrendű tudományos szenzáció! Amikor belép az east-londoni múzeumba, és tulajdon szemével látja a halat, nincs többé kétely benne: ez valóban a bojtosfarkú hal. És amit a világért se hinne el, ha nem látná tulajdon szemével: az elképzelhetetlenül hosszú

idő alatt, amelyet a faj megélt, egy szemernyit sem változott. Az ősidők kövületeiből megismert hal pontosan olyan volt, mint az, amelyet most Goosen kapitány Dél-Afrika partvidékén a tengerből kifogott.

A szenzációszámba menő halnak latin nevet kellett adni. A kapitány a Chalumna-folyó torkolatánál fogta ki. De Miss Latimer fedezte fel és őrizte meg az enyészettől. Így ez az első bojtosfarkú hal a latin „Latimeria Chalumnae” nevet kapta. Ez kétségkívül nagy megtiszteltetés volt a múzeumigazgató számára.

A naptár 1938. december 22-t mutatott, amikor ezt az első bojtosfarkú halat kifogták. A következő példány csak 1952-ben, tehát 14 évvel később került hálóba. S a mai napig több, mint száz „ősidőkből származó” halat fogtak ki, többnyire a Kormorán-szigetek környékén.

Az elméleten repedés támadt

Az a tény, hogy elevenen fogtak ki olyan halakat, amelyek az evolucionisták szerint kerek 60 millió évvel ezelőtt már kihaltak, nem kis fejtörést okozott az elmélet híveinek. Darwin fejlődéselmélete szerint ugyanis éppen a bojtosfarkú hal volt az, amelytől állítólag valamennyi négylábú állat – végső soron az ember is – származott. És ez az elképzelhetetlenül lassú folyamat – ahogy mondják – sok millió év előtt ment végbe. És lám, napjainkban megtalálják „gyanezt az „őst”, frissen és vidá-

man lubickolva a tengereinkben, mégpedig úgy, hogy semmiféle változásnak – valamilyen evolúciónak – nyoma sincs rajta. Ha összehasonlítjuk az őskor kőbe vésett „fotografiáit” az élő példányokkal; láthatjuk, hogy minden azonos.

Ismeretes, hogy a fejlődéselmélet szerint minden fajta élőlény egyetlen sejtből, az ún. „őssejt”-ből fejlődött ki fokozatosan. Ez az elmélet szerint az őstengerben kezdetben volt egy protoplazmakeverék, amely egyszer csak, „megmagyarázhatatlan okokból” amőbaszerű életjelenséget mutatott.

„Ez az 'őssejt' egy ugyancsak megmagyarázhatatlan ösztökélést érzett a továbbfejlődésre, s az élő, protoplazma-golyócska megkezdte hosszú, fáradságos útját az évmilliókon keresztül. Ez az út végül a 'homo sapiens'-ben, az értelmes és tehetséges emberben koronáztatott meg. – Így állítja ezt a „fajok fejlődésének elmélete”, amely Charles Darwin (1809-1882) Angliában megjelent, „A fajok eredete” című könyvének alapját képezi.

Így kísérelték meg több mint száz év óta sok fantáziával és művészi szabadsággal megalkotni az ember biológiai családfáját, kivált annak utolsó fejlődési fokát, a majmoktól a „homo sapiens”-hez vezető ún. fejlődést. Ki ne ismerné azokat a képeket, amelyek bemutatják az emberszabású majmok és a majomemberek minden fajtáját, amíg eljutnak a mai emberig. Ezt a fejlődéssorozatot a legnagyobb magától értetődéssel alkotják meg. És az egyszerű szemlélő szótlanul elfogadja ezt a „tudo-

mányos” bizonyítási anyagot. Amellett ennek az először négylábbon járó, majd lassan fölegyenesedő, vad tekintetű fantázialénynek a *valóságához semmi köze nincs*.

Neandervölgyi a szupermarketben

Valóban nem becsületes dolog az, hogy az efféle fantáziaképeket úgy mutatják be a széles közönségnek, mint az evolúciót bizonyító tény – holott az nem más, mint egy elmélet.

Talán ismeretes az olvasó előtt, hogy az ún. „neandervölgyi embert” hosszú időn át a majom és az ember közti egyik legfontosabb láncszemnek tekintették. Még mint kisdíjakok, rengeteget tanultunk a neandervölgyi emberről. A neandervölgyi fölfedezője ugyanis, Johann Carl Fuhlrott (1804-1877) ugyanannak a gazdag hagyományú iskolának volt a tanára, amelyben én érettségiztem. 1856-ban a Neandervölgyben, a Düssel folyó völgyében, Düsseldorftól keletre kiásott egy töredékes emberi csontvázat.

A neandervölgyi emberről készült fantáziaképek mindmáig általában ijesztő külsejű, vad alakot ábrázolnak. Ugyanakkor ma minden komoly tudós megkérdőjelezi azt az állítást, hogy a koponya és a végtagok csontjai alapján meg lehetne állapítani valakinek az arcását és alakját, nem is szólva a szőrzetéről és bőrének színéről. Sőt, az antropológia egyenesen arra a megállapításra jutott, hogy ha napjainkban találkozánk valamelyik szupermar-

ketben egy neandervölgyi emberrel, az valószínűleg semmi feltűnést nem keltene...

Az alsó állkapocs elegendő?

1907-ben Dr. Schostensack, anatómus és paleontológus Heidelberg határában talált egy alsó állkapocsot, amelyből az egész emberi fajra következtetett. Ezért nevezik ezt az embert „homo heidelbergiensis”-nek. Sok gipsz, és még több fantázia segítségével azután kialakítottak ebből egy félig majomhoz, félig emberhez hasonló tömzsi alakot – mindezt egyetlen alsó állkapocs alapján.

A tudósok már az alsó állkapocs kora felől is vitatkoztak – egyesek szerint 700.000 éves, mások beérték „csak” 350.000-rel –, viszont egyes híres tudósok szerint az eszkimók koponyája jelentős hasonlóságot mutat a talált alsó állkapoccsal. Sőt, egyes szaktudósok odáig mennek, hogy az utcán sétálva ma is találkozhatunk olyan emberekkel, akiknek erőteljes „heidelbergi állkapocsuk” van.

A fejlődéstudomány hívei abból az előfeltételből indulnak ki, hogy valamennyi faj fejlődés eredményeképpen keletkezett, és teremtés – ahogyan arról Isten Igéje tudósít –, nem létezik. Ezért az elmélet képviselői mellőzik mindazt, ami a teremtett világról és a mindenható Teremtőről szól.

Miért? Mert – mondják maró gúnnyal –, „ami-

nek nem szabad lennie, az nem létezhet”.* S éppen ez a titkos jelmondatuk. Minden lehetségest és lehetetlent, bármit, aminek csak valami homályos látszathasonlósága van a tudományhoz, felvontatnak, és hogy elméletüket alátámasszák, szükség esetén akár tízszer is helyesbítenek. Írnak, kombinálnak, modelleznek és rajzolnak, csak azért, hogy ellene mondjanak a Szentírás egyszerű és egyértelmű tanításának.

Spekuláció helyett tények

És mit mond a Biblia? „Akkor ezt mondta Isten: Alkossunk embert a képmásunkra, hozzánk hasonlóvá... Megteremtette Isten az embert a maga képmására, Isten képmására teremtette, férfivá és nővé teremtette őket” (1Móz 1,26,127). „Azután megformálta az Úristen az embert a föld porából, és élet leheletét lehelte orrába. Így lett az ember élőlényé” (1Móz 2,7).

Az isteni kijelentés nem enged különböző magyarázatokat. Isten közli velünk, hogy Ő alkotta az embert a maga teremtői cselekedetével, mégpedig a maga képmására. Ezt megelőzően teremtette a többi élőlényt, a növényeket, a tenger halait, az ég madarait és a mező vadait.

Figyelemre méltó, hogy a Biblia első fejezetének mindössze öt versében tízszer is hangsúlyozza

* Idézet „Palmström” versből. Szerző: Christian Morgenstern (1871-1917)

az író, hogy Isten mindent – legyen az növény vagy állat – a maga fajtájának megfelelően teremtett. (A Károli fordításban: a maga neme szerint.) E tízszeres utalásnak még a legcsöknyösebb kételkedőt is meg kellene győznie, hogy a fajok itt voltak, kezdettől fogva kész, tökéletes formában.

Ugyancsak isteni tekintély biztosít bennünket arról, hogy Isten teremtette az embert a maga képére, és isteni leheletet lehelt belé. Az Úr Jézus is megerősíti ezt az ószövetségi kijelentést: „Nem olvastátok-e, hogy a Teremtő kezdettől fogva férfivá és nővé teremtette őket?” (Mt 19,4; Mk 10,6).

Másfelől sem az antropológia (embertan, az ember származásával foglalkozó tudomány), sem a paleontológia (öslénytan, a földtörténeti múlt élővilágát kutató tudomány), sem a biológia, sem a sokat emlegetett embriológia a maga tételeivel nem tudja a fajok fejlődését meggyőzően bizonyítani. Ha gondosan megvizsgáljuk ezeket, azt látjuk, hogy minden csupán elképzelés. Az ember ún. csökevényes szerveinek, mint a thymusmirigynek és a vakbélnek, amelyeket a régebbi tudományos értekezések a fejlődélmélet alátámasztására használtak fel, a legújabb kutatások szerint egészen más helyi értékük van a testi folyamatokban, mint ahogyan eredetileg föltételezték.

És akik közelebbről foglalkoznak a fejlődéstanal, azoknak feltűnik, hogy a tudományos irodalom semmiféle más területén nem írnak ennyit feltételes módon, mint ezen a területen. Lépten-nyo-

mon találkozunk olyan fogalmazással, amelyben ezt olvassuk: lehetne, kellene, szabadna. Elcsodálkozunk azon, hogy a szerzők milyen vak bizalmat kívánnak meg olvasóiktól saját föltételezéseikkel kapcsolatban.

Ezzel szemben minden kifogástalan tudományos lelet megerősíti a Biblia tanítását. Azt ti., hogy valamennyi faj kezdettől fogva volt, tehát teremteni kellett őket! A bojtosfarkú hal, amely állítólag a legfontosabb összekötő kapocs lenne a halak és a szárazföldi állatok között, az állítólagos évmilliókat túlélve, változatlan formában jelent meg – az evolucionisták legnagyobb csodálkozására. Ugyanez érvényes a földtörténeti időskála szerint még sokkal régebbi puhatestűre, a Neopilinára, amelyet teljesen változatlan formában elvenen találtak meg nemrégiben. Rendkívül érdekesek a tudomány véleménye szerint sokmillió éves borostyánkőleletek. Ezekbe zárva gyakran találunk rovarokat. A csodálatos az, hogy ezek a természetes úton preparálódott ősrégi rovarok teljesen olyanok, mint a mai rovarfajták. Akár hangyáról, méhről vagy más rovarról van szó, mindig teljesen kifejlesztett rovar van szemünk előtt. Átmeneti formát sehol nem találtak.

A „Bild der Wissenschaft” (Képes tudomány) c. folyóirat (1976/12. szám) nagyszerű színes fényképekkel illusztrált híradást közöl a Darmstadt melletti Messelben levő, megszüntetett olajpalabányáról. Kilencven éve bányásztak itt külszíni fejtéssel

erect és olajpalát. A bánya földtörténetünk korai napjaiból kövületek tömegét tartalmazza, s e leletek bősége és jó állapota páratlan az egész világon. A nagy tömegben feltalálható fossziliák (ősmaradványok) állítólag 50 millió évvel ezelőtt éltek.

Minden megjegyzés nélkül közöljük az alábbi képet, mely egy megkövesedett denevér színes képmása alatt olvasható:

„A denevér kövületének páratlan megmaradása figyelemre méltó. Nemcsak a csontváza, hanem testének körvonalai, szárnyai és szőrzetének egy része is fennmaradt. Noha az emlősállatok fejlődésük kezdetén voltak (!), ez a lelet azt mutatja, hogy a repülő életmódhoz való alkalmazkodás már egészen korán megtörtént, nem pedig egy hosszú fejlődés végén valamilyen rendkívüli specializálódás eredményeképpen jött létre.”

A léket kapott elmélet

Így tehát a leletek és fölfedezések – legyenek azok ma is élő „ősállatok” vagy kövületek –, meglehetősen sarokba szorítják a hagyományos biológiát. Olykor szinte mulatságos látni, ahogy a fejlődéstudomány védőmezei rövid úton igyekeznek túltenni magukat a kézzel fogható bizonyítékokon, amelyek gondolati épületüket veszélyeztetik. Így pl. az élő bojtosfarkú hal szenzációs megtalálása után azt állították, hogy azok a bojtosfarkú halak, amelyek a szárazföldi gerincesek ősei, édesvízben

éltek és nem sós vízben. Édes vízben viszont még nem találtak élő bojtos farkú halat...

Nincs hiány tehát olyan kísérletekben, amelyek a léket kapott elméletet a víz színén tartanák. A bámulatra méltó borostyánleletek alapján pl. a rovarok „evolúcióját” messze visszadatálták a paleozoikumba (földtörténeti korszak). De ezek a védekező hadműveletek is csődöt mondtak, mert valamennyi napvilágra került újabb lelet ismételtén azt erősíti meg, hogy valamennyi faj kezdettől fogva teljesen készen itt volt, földtörténeti szempontból tekintve „hirtelen” merültek föl. *Soha, sehol* nem találtak még átmeneti formát, ún. „missing link”-et (hiányzó láncszemet)!

Az első krokodil teljesen valódi, kész krokodil volt. És az első galamb igazi, kész galamb, éppúgy, ahogy az első oroszlán is valódi, kész oroszlán volt. Egyetlen olyan lelet sincs, amely a fajok valamiféle egymásba való lassú átalakulását mutatná.

A fejlődélmélet egyes követői megkísérelték Isten létevel kapcsolatba hozni ezt a tanítást, amennyiben az evolúciót úgy tüntették fel, mint Isten kezében lévő eszközt. Ez tévtanítás, szellemi félresiklás! Akik így gondolkodnak, olvassák el a Bibliát! Isten ugyanis másként tanít minket: „Mert amit Ő mondott, meglett, és amit parancsolt, előállott” (Zsolt 33,9), és „Mert hat nap alatt alkotta meg az ŰR az eget és a földet, a tengert és mindent, ami azokban van, a hetedik napon pedig megpihent” (2Móz 20,11).

Az órák is rosszul járnak

A fejlődélmélet hívei állandóan hatalmas korszakokban számolnak. De már Lord Kelvin, az ismert angol kutató (1824-1907), a termodinamikai törvények felfedezője, nyomós ellenérveket sorakoztatott fel a darwinista időszámítással szemben. Újabban sokat beszélnek a radiokarbon módszerről, amely Frank Libbytől (szül.: 1908) az amerikai kémikustól származik. Ez a módszer a szén C 14-es radióaktív izotópját – amelynek felezési ideje 5600 év – használja fel bizonyos mértékig „óra”ként. Az időmérés módszere abból az előfeltételéből indul ki, hogy a kozmikus sugárzás évezredek óta állandó volt.

Csakhogy egyáltalán nem ez a valóság! Ezért ez a fajta időszámítás teljesen használhatatlan. A Biblia kijelentése szerint ugyanis a kozmikus sugárzás nem lehetett állandó. Az özönvíz előtt a földgolyót körülvevő vízgőzréteg elnyelte a kozmikus sugárkat. A Biblia arról tudósít, hogy az özönvíz előtt *nem* esett az eső (1Móz 2,5-6). A növényzet eső nélkül is létezhetett. A harmat és a levegő nedvessége még a mainál is kedvezőbb föltételeket biztosított a növényzet számára. Ez így volt a föld egész felszínén, a sarkvidéki területeken is, ahol a hatalmas szénmezők dús vegetációra engednek következtetni. Az özönvíz után eltűnt az intenzív kozmikus sugárzás elleni védőpajzs. (Csak mellékesen

említjük, hogy e hatalmas esemény óta az emberek átlagéletkora jelentős mértékben csökkent.)

Ouweneel holland kutató a mindennapi életből vett példával mutatja ki a rádióaktív mérés módszer kérdésszerű voltát. „Képzeld el, hogy itt van előttünk egy igen nagy tartály, fölötte pedig csöpögő víz-csap. Megmérem és megállapítom, hogy óránként egy liter víz csöpög ki a csapból, és hogy a tartályban pontosan száz liter víz van. Kérdés: mióta csöpög a vízcsap? Erre nem nehéz felelni – mondod. Száz liter víz van a tartályban, egy liter víz csöpögött bele óránként, tehát a csap száz órája csöpög.

Szó sincs róla! A csap csak tíz órája csöpög. Tudnod kell ugyanis, hogy már jócskán volt víz a tartályban, amikor a csap csöpögni kezdett. Ezenfelül pedig – míg a csap csöpögött – valaki néhány vödör vizet öntött a tartályba, s még azt is tudnod kell, hogy eleinte a csap sokkal erősebben csöpögött, mint most. Mindezt természetesen nem tudhattad. Ezért gondolkodnod kellett volna, és azután így felelned: 'Száz órája csöpög a csap, ha eredetileg nem volt víz a tartályban, ha senki nem nyúlt közben a csaphoz vagy a tartályhoz, és ha a csap mindig ugyanazzal az erővel csöpögött'.

Látnunk kell, hogy ugyanezt a hibát követik el az evolucionisták. Úgy tesznek, mintha meg tudnák mérni a földrétegek és fossziliák korát, holott valójában csak anyagmennyiséget és átalakulási sebességet mérnek ahhoz, hogy ebből a korra leheszen következtetni, tudni kellene, milyen nagy volt

az anyag eredeti tömege (amikor a kőzet vagy a fosszília képződött), továbbá hogy külső történések nem befolyásolták-e ezt az átalakulási folyamatot, s végül azt is, hogy a bomlási sebesség mindig ugyanaz volt-e.

E három tényező közül gyakorlatilag egyikről sem tudunk semmit kijelenteni teljes bizonyossággal. És ha már az egyik tényezőben nem vagyunk bizonyosak, az egyszerűen azt jelenti, hogy a kőzetek koráról egyetlen hiteles szót sem mondhatunk.” (W.J. Ouweneel: „Teremtés vagy evolúció?” 26-27. old. – Evangéliumi kiadó.)

Az evolucionisták azt is állítják, hogy a hold, földünk hűséges kísérője, több milliárd éves. És ez alatt az alig elképzelhető hosszú idő alatt meteorok tömegei csapódtak belé, majd ott elporladtak. Mivel a holdnak nincs légköre, a meteorok nem égnek el, mielőtt a holdfelszínre eléri, s így a holdat magas kora miatt már több méter vastag porrétegnek kell borítania. Ezért a holdjárművet igen költséges járószerkezettel kellett ellátni, hogy ott közlekedni tudjon. Viszont azok a tudósok, akik a Biblia teremtéstörténetében hisznek, azt mondták: megtakaríthatjátok nyugodtan a pénzeteket, mert a hold sokkal fiatalabb. És a rajta levő porréteg legfeljebb egy centiméter vastag lehet. Ez pontos előrejelzés volt. Nos, kinek volt igaza? Tudjuk a választ. Amikor N. Armstrong és E. Aldrin, a két űrhajós, 1969. július 21-én a holdkompjukat leeresztették a hold felszínére, és első emberként a

hold felszínére léptek, nagyon meg voltak lepve. A holdon alig több mint egy centiméternyi porréteget találtak...

Krokodilok számára nincs repülőtanfolyam

Mivel az evolucionisták nem hisznek a Biblia teremtéstörténetében, viszont hisznek saját elméletükben, ezért úgy látják, hogy a szerves élet a földön szervesen anyagból véletlen következtében állt elő és fejlődött tovább. Az evolucionistának is van tehát hite. Csak hogy ez a „hit” ellentmond a mai biológiai folyamatoknak.

Igen nagy erőfeszítést követelő feladat egy gondolkodó emberrel megértetni, hogy az evolucionista variáció szerint miként lesz egy faj egyáltalán életképes. Mert pl. hogyan funkcionálhat bármely szerv vagy szerkezet, amíg nem teljesen kész? Gondoljunk csak a hüllőkre, amelyekből – az evolucionisták szerint – alkalmazkodási folyamatok által lépésről lépésre fejlődtek ki a madarak. Tegyük fel, hogy egy hüllő valóban kifejleszthet ilyen szerkezetet, noha a Mendelejev-féle törvények szerint (amelyek a genetika tudományának alapját képezik) ez lehetetlen. De azért játsszunk el a gondolattal, hová is jutunk? Hogyan maradhatna fenn egy ilyen élőlény a létért folytatott küzdelemben? A természetes kiválasztódás megsemmisítené, még mielőtt repülni tudna. Azonkívül alapvetően meg kellene változnia az állat egész fölépítésének és

ösztönéletének, hogy képes legyen a földről föl-emelkedni és repülni.

Az élet egyik fő típusából a másikba való átmenet feltételezné a mutációk (abnormális változások) szüntelen láncolatát. Könnyű azonban belátnunk, hogy egy ilyen fejlődés végzetes lett volna. Sem a hal nem tud meglenni félig kifejlődött pikkelyekkel, sem a madár félig kifejlődött tollakkal. Ehhez járul az, hogy a mutációk gyakorlatilag valamennyien károsak, ha ugyan nem halálosak, az élő szervezet számára. A tudományos irodalomból jól ismert mutációs kísérletek, amelyeket a *Drosophila pyümölcslelgygel* végeztek (mely átöröklési kutatásra kiválóan alkalmas), meggyőzően illusztrálják ezt a tényt.

Egy nemzetközileg elismert biológussal folytatott vitám során fölvettem a kérdést, voltaképpen hogyan képviselheti a fejlődélmélet a fajoknak mutációk által történt kialakulását, holott minden kétséget kizáróan a mutációk nem a fajok fejlődését, hanem elcsökevényesedését szolgálják. Erre kaptam egy hosszadalmas fejtegetést – nem pedig választ a kérdésemre.

Azért követtük az evolucionisták gondolatmenetét, hogy megmutassuk minden gondolkodó embernek, szükségszerűen hova vezet ez az elmélet: nem szilárd alapra, hanem laza, lyukacsos talajra.

Ezer kötet, egyenként ötszáz oldalas könyv

A genetika (átöröklés tudománya) a legutóbbi

időben úttörő ismeretek birtokába jutott. Ezen a fontos területen végzett kutatások bámulatra méltó dolgokat állapítottak meg. Pl. azt, hogy *egyetlen* ember sejtjeiben és kromoszómáiban található genetikai információk – ha azokat betűkkel és fogalmak szerint állítanák össze – megtöltenének ezer kötetet, egyenként ötszáz oldallal. Ezek a tények mutatják, egyszerűen nem igaz az az állítás, hogy az élet csupán energiából és anyagból áll. Az élet sokkal bonyolultabb, és mai tudásunk szerint anyagból, energiából és információból áll.

Dr. Jerome Lejeune professzor, a párizsi egyetem genetikai intézetének igazgatója *Über den Beginn des menschlichen Lebens* („Az emberi élet kezdete”) c. figyelemre méltó értekezésében a következőket írja: „Akárhonnan is nézzük a problémát, úgy tűnik, hogy a progresszív evolúció darwinista változata nehezen egyeztethető össze a tényekkel. Inkább kénytelenek vagyunk föltételezni, hogy az ember kromoszómáinak összessége – ahogy ma ismerjük – eredetileg igen korlátolt számú kis csoportban, *sőt egyetlenegy párban* jelent meg, és azóta is azért tartja magát, mert a lehető legjobb megoldást jelentette.” Lejeune kifejti, hogy valamennyi jelenben élő embernek ugyanazok a kromoszómái, és a kromoszómákban való rendellenességek megfelelő betegségekkel kapcsolódnak. A kromoszómáknak bármiféle megváltozása – amelyet az evolucionisták állítanak – súlyos negatív következményekkel járt volna.

De nem Lejeune professzor az egyetlen, aki kételkedik az evolúcióban! Ma már több mint ötszáz tudós tagja van az amerikai „Creation Research Society”-nek (Teremtéskutató Társaság), amelynek pedig csak olyan, egyetemet végzett természettudós lehet a tagja, aki a Biblia tanítása szerinti teremtést vallja, és ennél fogva elutasítja az evolúciót. Vezető biológusok, kémikusok és fizikusok vannak köztük. Ezek közül egyesek igen nagy hírnévre tettek szert, mint pl. John N. Moore professzor a michigani egyetemről.

Fontos ezekre a tényekre rámutatni. A közvéleményt ugyanis tévesen úgy tájékoztatják, hogy valamennyi tudós hisz az evolúcióban. Erről szó sincs! És ha végigtekintünk a tudomány történetén, csak néhány nevet kell megemlítenünk, mint Louis Pasteur (1822-1895), Michael Faraday (1791-1867), Lord Kelvin (1824-1907) vagy James Maxwell (1831-1879)! Ezek valamennyien igen híres tudósok és meggyőződéses „kreacionisták” (teremtésben hívők) voltak, és energikusan küzdöttek a Jean Lamarck (1733-1829) és Charles Darwin (1809-1882) evolúciós tana ellen.

Említésre méltó továbbá, hogy a sejt kutatás eredményei alapján végzett matematikai-statisztikai vizsgálatok pontosan kimutatták, hogy az élet „véletlen” keletkezése teljesen kizárt dolog! Aki lehetségesnek tartja az élet véletlen keletkezését – mondja Dr. Wilder-Smith professzor –, az ugyancsak lehetségesnek tartja azt is, hogy egy nyomda-

üzem robbanása nyomán egyszerre készen kapjuk Goethe Faustjának szedéstükrét.

Kőszikla alapon

Azt, hogy a földön miként keletkezett az élet, a bibliaolvasó keresztyén ember egészen másként látja. Hit által, tehát az isteni szó tekintélyében való sziklaszilárd bizalom által tudja a keresztyén ember, hogy mind a szervetlen, mind a szerves világot a mindenható, mindentudó és mindenütt jelenvaló Isten teremtette!

Míg az evolucionizmus – képletesen szólva – az élőlények egyetlen fáját látja ezen a földön, addig a Biblia egy nagy, szép erdő pompás képét tárja elénk. Az egyes fák az élőlények fajtái. Minden egyes fát, tehát minden fajtát, Isten teremtett, mégpedig genetikai lehetőségekkel variációk vagy ágak számára, de teljesen a fa szilárdan körülhatárolt azonosságán belül.

Nemcsak a növény- és állatvilágban találjuk meg ezt. Az embereket is ilyen variációs lehetőségekkel teremtette Isten, különböző fajoknak és törzseknek. A régi Palesztinában éltek pl. az anákok, a több mint két méter magas óriások. A mai Közép-Afrikában viszont élnek pigmeusok (törpék), akik alig érik el a 150 cm testmagasságot. De mindkettő az emberiség fajához tartozik, és nem más fához. Egyetlen néprajzkutató sem tagadná ezt!

Vitathatatlan, hogy a geológia a rég kihalt nö-

vényi és állati formák óriási mennyiségét halmozta fel. Ez azonban még nem bizonyíték arra, hogy új fajok fejlődtek, csak arra, hogy egy sereg faj kihalt. Maga Darwin is megvallotta: „Egyetlen fajta megváltozását *sem tudjuk bizonyítani.*”

A Biblia azt tanítja, hogy *valamennyi fajta*, amely valaha is élt, vagy ma is él, gyakorlatilag egy időben *teremtett*. Azóta azonban a fajok száma egyre kevesebb. Ennek magyarázata a létért való harc, amelyet az elbukott teremtményvilág vív, miközben nyög és sóhajtozik a romlandóság rabságában (vö. 1Móz 3,14-19; Róm 8,20-22).

Az evolucionista hisz abban, hogy minden létező a „káosz”-ból lett. A keresztyén ember abban hisz, amit a Biblia mond: A létező világot a „Logos” teremtette. „Kezdetben volt az Ige (Logos), és az Ige az Istennél volt, és Isten volt az Ige. Ő kezdetben az Istennél volt. Minden általa lett, és nélküle semmi sem lett, ami létrejött. Benne élet volt, és az élet volt az emberek világossága. A világosság a sötétségben világít, de a sötétség nem fogadta be” (Jn 1,1-5).

Az ember – Isten legnemesebb teremtménye

Vajon a „modern” ember miért vallja magát szívesebben „szórtelen majom”-nak (aki az őssejtből fokozatosan fejlődött ki) ahelyett, hogy elfogadná azt, ami valóban: Isten legnemesebb, legnagyobbra hivatott, és ezért legfelelősebb teremtménye?

A válasz erre nem nehéz. Mert ha az ember a bibliaellenes fejlődéstanhoz ragaszkodik, akkor sokkal könnyebben talál mentséget bűneire. Ily módon a bűn és a véték fogalmát semmitmondó kifejezéssé semlegesítették, pl. „fejlődéstörténetileg föltételezett téves magatartás”. És ez igen jól jön sokaknak. Ily módon minden erkölcsi – vagy inkább „állati”? – lazaságot elfogadhatóvá lehet tenni.

Az evolúcióhit által az ember önmagát ámitja azzal, hogy megnemesedett állat – az állatoknak pedig nincs erkölcsük. Sigmund Freud (1856-1939) pszichoanalízise felhasználja ezt a gondolatot, amennyiben azt tanítja, hogy az ember csak úgy maradhat egészséges, ha kiéli az ösztöneit – ami valóban érvényes lehet az állatra nézve.

Így azután az evolúciós elmélet rafinált módon felkínált „kő”. És nagyon sokan elfogadták ezt a követ, és általa tönkretették „gondolkodásuk malmát”. És életüket. Az eredmény? Sivár romhalmaz, egészen az erkölcsileg, politikailag és fajilag motívált darwinizmusig.

Messzire vezetne, ha bővebben akarnánk foglalkozni az ebből fakadó valamennyi ijesztő tévelygéssel. Mindenesetre bőségesen van példa arra, hogy emberek és rendszerek, akik és amelyek az embernek az állatoktól, a majmoktól való származását vallják, elég gyakran úgy viselkednek, mintha valóban a majmoktól származnának.

Ha egyszer elkezdünk fordított irányban gon-

dolkodni, akkor hamarosan semmi sincs rendben. Teljesen téves úton találjuk magunkat: a bűn útján, amely az Istentől eltávolodó irányba vezet. Alljunk meg itt egy percre! Talán ez a mi utunk is? Az engedetlenség, a makacsság útja? De mint ahogyan nem hunyhatjuk be szemünket, és nem állíthatjuk, hogy „Nap pedig nem létezik”, ugyanígy nem lehet tagadni a Teremtő Isten létezését, aki a mi Teremtőnk is. Aki előtt mi is felelősek vagyunk, és akinek szent felsége előtt egyszer nekünk is meg kell majd jelennünk.

Ma még le akarja rombolni Isten Igéje a tévelygő emberi gondolatokból emelt tornyot, s a megcsalt embereket megfontolásra és megtérésre akarja vezetni:

„Nem olyan-e az én Igém, mint a tűz – így szól az Úr –, vagy mint a sziklazúzó pöröly. Élő és ható, élesebb minden kétélű kardnál erődítmények lerombolására. Ezekkel rombolunk le minden okoskodást és minden magasztot, amelyet Isten ismeretével szemben emeltek” (Jer 23,29; Zsid 4,12; 2Kor 10,4-5).

4.

ISTEN IGÉJE-E A BIBLIA?

Amikor Sir Walter Scott (1771-1832), a híres angol író haldoklott, azt mondta idősebbik fiának: „Add ide a könyvet!” „Melyik könyvet?” – kérdezte a fiú, mire Scott azt felelte: „Csak egy könyv létezik, amely megérdemli, hogy 'a Könyv'-nek nevezzék: a Biblia!”

A könyv, amelyet szerettek, gyűlöltek, betiltottak

Számtalan ember szerette, sokan utálták, diktátorok betiltották: ez a Biblia. Nincs még könyv, amelyet annyi példányban terjesztettek volna, mint a Bibliát. Röviddel 1778-ban bekövetkezett halála előtt mondta Voltaire, a francia filozófus – és gúnyolódó –, hogy hamarosan eljön az idő, amikor a Bibliát már senki sem olvassa. Hogy ehhez ő is hozzájáruljon, számos káromló iratot adott ki saját nyomdájában. Utolsó szavai ezek voltak: „Most a pokolba vettetem!”

Isten később úgy rendezte, hogy Voltaire nyomdájában *Bibliákat* nyomtattak. És egyedül a múlt század kezdete óta a különböző bibliatársaságok máig több, mint egy milliárd példányban adták ki a

Bibliát. A teljes Szentírást, vagy egyes részeit a mai napig kb. kétezer nyelvre és nyelvjárásra fordítottak le, és az egész világon ez a legkeresettebb és a legtöbbet vásárolt könyv. Isten maga őrökdi Igéje fölött.

Úgy van ez, ahogy Luther Márton mondta: „A Biblia nem ódon, nem modern, hanem örök.” Sokan megpróbálták már kiirtani. De győzött! Nem ismer ellentmondást. A tudomány egyetlen eredménye sem áll ellentétben a Bibliával. De hogyan is lehetne másként? Ellentmondana önmagának Ő, aki az egész világmindenséget alkotta, és akitől van minden bölcsesség? Lehetetlen! A Biblia tökéletes. A színaranyat nem kell bearanyozni, a drágaköveket befesteni!

A Biblia nem szorul a mi védelmünkre. Sokkal inkább a Biblia támadja az embert, mert leleplezi bűncit, és isteni világosságba állítja. Miért? Azért, hogy megtérésre indítsa, hogy az ember eljusson a Golgota keresztjéhez, az Istennel való békességhez.

Gyógyító, életteremtő esemény az, ha valakit megragad az Isten Igéje, és megtérésre indít. Attól kezdve az Ige iránytű az új úthoz. Ez az élet sohasem unalmas. Minél többet ismerünk meg a Bibliából, annál nagyobb kincseket fedezünk föl benne. C.H. Spurgeon (1834-1892) százszor olvasta végig Bibliáját, amikor ezt mondta: „Századszor sokkal szebbnek találtam, mint először.”

Muhammad pásztor fölfedezése

A Jerikóból Jeruzsálembe vezető út mintegy harminc kilométer hosszan kanyarog. Jeruzsálem 800 méter magasan fekszik a tengerszint fölött, míg Jerikó mellett a Holt-tenger 390 méterrel a tengerszint alatt. A több mint 1000 méteres szintkülönbség mellett a szikás júdeai hegységben az erősen lejtős út mintegy szurdokká szűkül. Régebben rablóbandák leselkedtek az út mentén az utazókra. Még nem is olyan régen „védelmi” adót kellett fizetniök a beduin sejkék részére az utazóknak, mielőtt az utat használatba vették volna. Az úttól nem messze található a Qumran-hegység. A „Qumran” név 1947-től kezdve lázba hozza a tudósok világát.

Mi történt ott? Egész egyszerűen, szinte hétköznapi módon kezdődik az izgalmas történet. Egy Muhammad nevű arab pásztorfiú eltévedt juhának keresésére indult. Megmászta a meredek, kopár sziklahegyoldalt, és azzal a halvány reménységgel, hogy a juh ide tévedhetett, bedobott egy követ az egyik sziklabarlangba. Felfigyelt arra, hogy az eldobott kő nyomán valami sajátos csengő hangot hallott. Odahívta két barátját, és a meredek oldalon való rövid kapaszkodó után elértek a titokzatos barlangba, ahol nagy csodálkozásukra ősrégi cserépkorsókra bukkantak, amelyek bőrből és papiruszból készült írástekerceseket tartalmaztak.

Az egyik tekerceset magukkal vitték, és álmél-

kodva látták, mennyire érdekli a régészeket ez a lelet! Futótűzként terjedt a szenzációs lelet híre, amikor a tudósok megállapították, hogy a tekercesek Kr.e. az első századból származnak, értékük pedig milliókra rúg.

Az egész tudományos világ megmozdult. Megindult a további tekercesek után a kutatás, és hamarosan 37 barlangban találtak még agyagkorsókat, bennük tekercesekben az egész Ószövetséget – kivéve Eszter könyvét. És valamennyi tekerces Kr.e. az első-második századból való volt.

Alig akadt még régészeti lelet, amely ily nagy, világméretű érdeklődést keltett. Különösen nagy jelentőségű az a tekerces, amely hiánytalanul tartalmazza Ézsaiás próféta könyvét. Ennek a könyvnek hatalmas Krisztust jövendölő üzenete, valamint az utolsó időkről szóló prófécia, különösen ki volt téve a bibliakritikusok heves támadásának.

Ez a lelet megcáfolja ama tudósok állítását, akik szerint a Biblia tele van hibákkal és későbbi hamisításokkal. Eleinte azt hitték: ezekből az ősrégi tekercesekből kiderül, hogy Ézsaiás könyve egyáltalán nem áll meg. De mit igazolt az ősi lelet gondos tanulmányozása? Azt, hogy ezek a 2100 éves tekercesek, néhány helyesírási eltéréstől eltekintve *szóról szóra* megegyeznek azzal a szöveggel, amelyet ma a kezünkben tartunk!

Így ezek az ősrégi leletek újból bizonyítják a Szentírás szó szerinti, sőt betű szerinti igazságát és helyességét. És egyébként is: hazudik-e Isten? So-

ha! Maga Jézus Krisztus és az apostolok is újra meg újra utalnak az Ószövetségre: „...hogy beteljesedjék, amit Ézsaiás profétált” (Mt 8,17; 12,17; Lk 3,4; 4,17.21; Jn 1,23; 12,39 stb.).

Bizonyítékokra – bizonyítékok

Dániel könyve 5. fejezetében olvashatjuk Belsazar király történetét. Mivel nem találtak olyan ősi feliratot, amely ilyen nevű babiloni királyra vonatkoznék, a történetkutatók sietve kijelentették, hogy sohasem létezett ilyen király. Egy napon azonban a régészek kibetűzték nevét egy babiloni cseréptáblán. Belsazar társuralkodó volt a Babiloni birodalomban Kr.e 551-543-ig. Apja, Nabonid, a birodalom királya szenvedélyes asztrológus volt, és a kormányzás ügyeinek nagyobb részét a fiára hagyta. A bibliai szöveg megerősíti ezt a tényállást. Belsazar ugyanis azt ígérte Dánielnek, hogy jutalmul rang szerint a harmadik lesz az országban (Dán 4,16). Nem ígérhette neki a második helyet, mivel azt ő maga töltötte be.

Vessünk most egy rövid pillantást a négy nagy városra, amelyek a Biblia írása idején fennálltak. Azt fogjuk látni, hogy a felőlük mondott bibliai jóvendölések szóról-szóra beteljesedtek:

1. Ninive

„És most rád támadok – így szól a Seregek Ura.... Szemetet szórok rád, gyalázatossá teszek, és pellengérré állítalak. Aki csak lát, menekül tő-

led, és ezt mondja: Elpusztult Ninive” (Náhum 3,5-7, leíratott Kr.e. 7. században).

Ez a hatalmas város a Tigris folyó balpartján terült el, és Senakhérib asszír uralkodó idején érte el (705-681) virágzásának tetőpontját. Isten megjövendölte mintegy száz évvel azelőtt ennek a városnak a pusztulását. És ez Kr.e. 612-ben be is következett, a méd és babiloni seregek borzalmas módon teljesen elpusztították azt.

Egészen a legújabb korig nem ismerték a város földrajzi fekvését. Ma már azonban megtalálták és kiásták a romjait. A leletek tekintélyes részét Párizsba és Londonba vitték, a romokból a British Múzeumban találunk számos darabot kiállítva. Szóról-szóra beteljesedett az isteni prófécia!

2. Babilon

„Úgy jár majd Babilon, az országok ékessége, a kaldeusok felséges dísze, ahogyan feldúlta Isten Sodomát és Gomorát. Nem telepszik le ott többé senki... Nem sátoroz ott az arab, nem delettetnek ott pásztorok ... Hiénák üvöltöznek kastélyaikban, gyönyörű palotáikban sakálok...” (Ézs 13,19-22; a prófécia keletkezési ideje Kr.e. a 8. században).

„Ezt az Igét jelentette ki az Úr Jeremiás próféta által Babiloniáról, a káldusok országáról: ...Elfoglalták Babilont! ...Mert észak felől egy nép vonul ellene, országát pusztává teszi, nem lesz annak lakója. Az Úr haragja miatt lakatlan lesz, és merő pusztaság. Aki csak elmegy Babilon mellett, meg-

borzad...” (Jer 50,1-3.13; keletkezési ideje Kr.e. a 7. század).

Babilon volt az emberiség korai történelmének egyik legnagyobb városa. Mezopotámia közepén feküdt ez a város az Eufrátesz mindkét partján, termékeny síkságon. II. Nabukodonozor király az ókor egyik legfényesebb nagyvárosává, és a világ kulturális központjává tette. Kettős fal vette körül, és így valóságos erődítmény lett.

Minden úgy történt, ahogy Isten az Ő Igéjében több mint száz évvel azelőtt megjövendölte. Kr.e. 539-ben Círus perzsa király elfoglalta, és ma már nem találunk ott emberi lelket. Sem pásztorokat, sem nyájakat, csak sakálokat és más kóborló vadállatokat. Még a köveit sem használták soha semmire (vö. Jer 51,26!). A modern turisztika tömegei is teljesen elhanyagolják ennek az egykor oly hatalmas városnak a romjait.

3. Tírusz

„Ezért így szól az én Uram, az ÚR: Én ellened fordulok, Tírusz, sok népet hozok ellened, ahogyan a tenger hozza hullámain. Lerombolják Tírusz várfalait és ledöntik bástyáit. Lesópröm róla még a port is, és csupasz sziklává teszem. Hálók szárítóhelye lesz a tenger közepén. Megmondtam – így szól az én Uram, az ÚR! Zsákmányul ejtik a gazdagságodat, és felprédálják áruidat; ledöntik várfalaidat, gyönyörű házaidat lerombolják, a köveket, a gerendákat, még a port is a tenger közepébe szór-

jak” (Ez 26,3-5.12; keletkezésének ideje Kr.e. 6. század).

A Tíruszra mondott ítélet különösen bámulatra méltó módon teljesedett be. Ezékiel próféta életének idejében Tírusz Föniciában, a Földközi-tenger partján feküdt, és az akkori világ kereskedelmi központja volt. Az történt vele, amit Isten Igéje előre megmondott: II. Nabukodonozor elfoglalta és lerombolta a várost. De semmi oka nem volt arra, hogy az Ezékiel 26,12-t is beteljesítse, és a romokat a tengerbe szórja. Tírusz lakosai közül néhányan megmenekültek, és a tengerparttól nem messze fekvő szigeten új várost építettek. Háromszáz évvel később Nagy Sándor el akarta foglalni ezt a szigeten épült várost. E célból gátat épített a szigethez, s a régi Tírusz maradványait a tengerbe hanyta, így teljesítve be az Ezékiel 26,12-ben írottakat. A régi Tíruszt soha többé nem építették fel. Megmaradt, mint a mezítelen szikla felszíne. Míg a régi Szidon (Ez 28,20-24) kiásott romjain ma város virágzik, addig a régi Tírusz romjai a tengerbe vetettek.

4. Jeruzsálem

Az Úr Jézus félreérthetetlen szavakkal hirdette Jeruzsálem közeli pusztulását. Amikor tanítványai felhívták figyelmét a templom csodálatos épületeire, akkor kijelentette nekik, hogy ott kő kövön nem marad. „Bizony, mondom nektek: nem marad itt kő kövön, amit le nem rombolnának” (Mt 24,2).

Mintegy 35 évvel később Titus római hadvezér, a császár fia, nagy sereg élén megostromolta a várost. Vespasianus császár (69-79) kifejezetten megparancsolta fiának és a római seregeknek, hogy a templomot, ezt a páratlan épületet, amely az ókor csodái közé tartozott, kíméljék meg. Viszont a zsidók védőserege a szentélyben sáncolta el magát, és a templom lángokba borult, majd teljesen leégett, hiába igyekeztek megmenteni. Rettenetes vérfürdő következett, Jeruzsálemet lerombolták, és a templomban nem maradt kő kövön.

Meghökkenítő részletek

Ez csupán néhány abból a számos jövendölésből, amelyek a Bibliában találhatók. Ezek fölött azonban senki sem térhet napirendre. A felsorolt városok a maguk idejében ugyanolyan jelentősek voltak, mint ma New York, London, Párizs vagy Róma. De nemcsak a városokra vonatkozik a bibliai prófécia, hanem az eljövendő történelmi eseményekre is.

Szép példáját látjuk ennek Dániel könyvében. A 11. fejezet általánosan ismert történelmi tényeket ír le. Az ott följegyzett részletek annyira megdöbbentőek, hogy mindenkinek világosan kell látnia: Isten sohasem marad adós Igéje abszolút valóságának bizonyításával.

Dániel Babilonban élt kb. Kr.e. 530-ig. Azok a részletek, amelyeket Nagy Sándorról (356-323 Kr.e.), és a halálát követő diadokh (utódlási)-küz-

delmekről ír, olyan csodálatosan pontosak, hogy a liberális teológia csak úgy tudott magán segíteni, hogy a fejezet keletkezését Kr.e. 165-re tételezte fel. Találók az apostol szavai: „A nem szellemi ember pedig nem fogadja el az Isten Szellemének dolgait, mert ezeket bolondságnak tekinti, sőt megismerni sem képes: mert ezeket csak szellemi módon lehet megítélni” (1Kor 2,14).

Mi azonban nem régészeti vagy történelmi bizonyítékok által üdvözülünk, hanem egyedül és kizárólag az isteni Ige Szerzőjébe vetett élő hit által. A Biblia üzenete számtalan embert formált újjá, és teszi ezt ma is: a bűnnel terheltek felszabadulnak, a céltalanul bolyongók értelmes életet nyernek, a megkötözöttek szabadabbá lesznek, a mélyre bukottak új életet kapnak. Egykor békétlen, örömtelen és reménység nélküli fiatalok és öregek járják boldogan közös útjukat Urunkkal és Megváltójukkal.

A feldarabolt könyv

A Biblia Isten Igéje? Igen, az! És Isten Igéje olyan, mint a szikla: rendíthetetlen. „Az ég és a föld elmúlnak, de az én beszédeim nem múlnak el” (Mt 24,35). Mindennek ellenére azonban valaki talán azt mondja: „Igen, de a tudósok azt állítják, hogy a Biblia emberi mű, tele hibákkal és tévedésekkel.”

Erre azt kérdelem: Hallott-e már valakit ily módon beszélni, aki tisztelettel és szeretettel szól az Ur Jézus Krisztusról, Isten Fiáról? Aligha! Ezek az

emberek ugyanis az ún. bibliakritikájuk vagy történelem-kritikai módszerük által – ahogy ők nevezik – önmagukat akarják igazolni, Isten Igéjét pedig elerőtleníteni. Sőt, nem kevesen gyűlölik Isten Fiát és magát Istent is (vö. Jn 15,22-24), mivel Ő megmondja nekünk, embereknek, hogy gonoszak vagyunk (vö. Jn 7,7), és hogy szükségünk van Őreá.

Vannak, akik a Bibliát mintegy ollóval a kézben olvassák, hogy ezt is, azt is kivágjanak belőle. Különös Biblia lenne az, amelyből mindenki tetszése szerint kimetszené azt, amit akar. A playboy (aranyifjú) kívágná mindent, ami a házasságtörésre vonatkozik, a hazug mindent, ami a hazugságra vonatkozik, a zsigori ember mindazt, ami a kapzsiságról szól, és az iszákos mindazt, ami nem tetszik neki.

D.L. Moody, amerikai evangélista mondja el, hogy egy férfi egy napon Bibliájával elment a lelkészhez, és azt mondta neki: „Ez a maga Bibliája”. „Miért mondja, hogy az én Bibliám?” – kérdezte a lelkész. „Nézze – hangzott a válasz –, én öt éve hallgatom a maga prédikációit, és valahányszor azt mondta, hogy a Bibliának valamelyik része nem megbízható, azt kivágtam belőle.” A Bibliának mintegy harmadrésze hiányzott.

És sokakkal megtörténik napjainkban, hogy a Bibliájuk már csak két fekete fedőlapból áll, és közte nincs semmi, mert vagy nyíltan láznak vagy titokban engedetlenek az Igével szemben.

Vagy elismerjük, hogy az egész Szentírás mara-

dektalanul és korlátlanul Isten ihletett Igéje, és abszolút igazság és zsinórmérték – vagy pedig minden mogni kezd. Az igazság oszthatatlan. Nem tűr megalkuvást. Minden iskolásgyerek tudja, hogyha kitép füzetéből egyes lapokat, akkor a füzet többi lapja is meglazul és kihullik.

Manapság pontosan ez a helyzet. A teljes függőség ténye ugyanis bosszantja az embert mindaddig, amíg fel nem nyílik szeme a valóságra. Akkor azután boldog, hogy Jézus Krisztus, Isten valóságos Fia az igazi Ember eljött erre a földre, itt csodákat tett, meghalt és feltámadott, majd a mennybe ment és újra eljön. Az Isten által megnyitott szemű ember a Szent Szellem vezetésével hiszi, hogy az egész Biblia Isten Igéje.

E könyv egyetlenszerűsége

A Bibliát negyven különböző szerző írta, akik szóról szóra azt jegyezték le, amit Isten akart.

Talán jobban elképzelhetjük ezt, ha egy hangszeren való játékhoz hasonlítjuk. Hogyan keletkeznek a szép dallamok a kürtben? Csakis úgy, hogy a zenész „átfújja” a kürtön. Így van a Szentírással is. Isten lehelete, Isten ihletése által keletkezett (görögül: „theopneüsztosz”). Vö. 2Timóteus 3,16.

Isten lehelete, az Ő hangja zendült meg szent embereinek szívében, és ily módon jutottunk a szavakhoz. Ez titokzatosan hangzik, és az is, de a Biblia maga igazolja e tény igaz voltát, ahogy már látjuk is és még látni fogjuk. „Mert sohasem ember

akarataból származott a prófécia, hanem a Szent Szellemtől indítatva szólaltak meg az Istentől küldött emberek” (2Pt 1,21).

Gyakran ők maguk sem értették, amit leírtak. És éppen ez a további bizonyítéka annak, hogy *nem ők* gondolták ki a leírtakat. Pl. az Úr Jézus földre jövetelét, szenvedését és halálát, feltámadását és megdicsőülését századokkal előbb hirdették már. Istentől ihletve kellett hirdetniök és le is írniuk!

Péter apostol mondja később ezekről az emberekéről a következőket: „Ezt az üdvösséget keresték és kutatták a próféták, akik a nektek szánt kegyelemről prófétáltak, kutatva, hogy melyik vagy milyen időről tett kijelentést a Krisztus bennük levő Szelleme, amikor *előre* bizonyágot tett a Krisztusra váró szenvedésekről, és az ezeket követő di-csőségről” (1Pt 1,10-11).

A Biblia tele van beteljesedett, és még ezután beteljesülő próféciákkal. Pontosan beszámol Izráel népének történetéről, *mielőtt* még végbement volna. Részletesen tájékoztat Krisztus életéről, haláláról és feltámadásáról, még Krisztus eljövele *előtt*. Leírja a világtörténelem eseményeit még azok be-következte *előtt*. Érdekes kitekintést ad a világtör-ténelem eljövendő beteljesüléséről, amelyről még majd bővebben szólunk.

És Krisztus élete! Itt a földön egyetleneszerű volt. Mindenben maradéktalanul megfelelt Isten szándékának, amelyet az Ószövetségben kijelen-

tett. Az Ószövetségben több, mint háromszáz, részletekbe menő próféciát találunk az Úr Jézusra, Isten Krisztusára vonatkozólag. És még egyszer emlékeztetek: mindezeket a kijelentéseket az Ő megjelenése előtt évszázadokkal írták le, mégpedig *különböző korszakokban, különböző emberek*.

Ennek a ténynek egyetleneszerű jellege van. Az emberiség történetében *soha, sehol*, egyetlen val-lásban sem található ilyen vagy ehhez hasonló do-log, sem az iszlámban, sem a buddhizmusban, sem a hinduizmusban, sem *sehol* másutt. Az egész világ-történelemben csak egyetlenegy személyről létez-nek pontos és részletekbe menő, születéséről, éle-téről, haláláról és feltámadásáról előre kijelentett tények: *Jézus Krisztusról*.

Mindenki ellenőrizheti

A Bibliának minden átlagos intelligenciájú olva-sója ellenőrizheti e tényeket. Sőt, minden normális értelemmel felruházott gyermek is megértheti. Ha az emberek csak egy kis fáradságot vennének arra, hogy a Krisztusra vonatkozó próféciákkal foglal-koznának, az egész világon nem lenne többé egyetlen meggyőződéses hitetlen ember sem. Két-ségtől lennének akkor is olyanok, akik nem akarnak hinni. De egyetlen ember sem támaszthat-na kétséget a Szentírás isteni eredetének abszolút volta felől.

A Biblia tanításai nem hasonlíthatók össze em-beri vallásokkal. Meggyőzően tárják szemünk elé,

hogy minden embernek örökkévaló sorsa a Biblia Krisztusának személyes elfogadásától függ. És éppen a következmények súlyossága miatt van joga mindenkinek tudni, hogy a Biblia Istentől ihletette! Ha ugyanis valóban Isten jelentette ki akarát a Bibliában, akkor az embernek félreérthetetlen módon meg is mutatja, hogy az az Ő Igéje.

Éppen a próféciák és azok beteljesedése jelentik az isteni pecsétet! Ez a pecsét utánozhatatlan. Mert az a tény, hogy Isten előre ismeri, miként fognak intelligens és szabad akarattal bíró emberek cselekedni, az Ő egyik legmegfoghatatlanabb tulajdonsága és az isteni tökéletesség csillogó jele. Ézsaiás próféta korának *hamis istenségeit* provokálva mondja az igaz Isten: „Adjátok elő érveiteket... tudassák velünk, hogy mi következik... hadd tudjuk meg, istenek vagytok-e?” (Ézs 41,21-23). Sem az iszlám, sem a buddhizmus, sem semmiféle más vallás nem merészelt és nem tudott próféciákat közölni a világtörténelemmel kapcsolatban. Ezt csak a Biblia teszi.

A kételkedők zsákutcája

Mivel a próféciák beteljesedését immár nem vitathatják, ezért előszeretettel érvelnek azok véletlenszerű beteljesedésével. Ezzel kapcsolatban hadd idézzünk a *Messiah in both testament* („A Messiás a két Testamentumban”) c. könyvből:

„Tegyük fel, hogy az Ószövetségben mindössze ötven prófécia lenne Krisztus első eljövételéről,

akkor a prófécia véletlen beteljesedésének valószínűsége – ahogyan azt matematikusok a valószínűségszámítás elmélete alapján kiszámították – kisebb, mint 1:1 125 000 000 000 000. Tegyük most csupán két további elemet ehhez az ötven próféciához, mégpedig a történet *helyére* és *idejére* vonatkozókat, akkor a véletlen beteljesülés valószínűsége oly kicsiny, hogy *számokkal már ki sem fejezhető*. Azt gondolnánk, hogy már ez elég ahhoz, hogy a véletlenre hivatkozókat egyszer s mindenkorra elhallgattassák, és hogy a hitetlenektől a legkisebb menekülési lehetőséget elvegyék” Eddig az idézet.

A kételkedők zsákutcába kerültek. A fentebb felsorolt tényeken kívül megfontolandó, hogy Isten Krisztusáról szóló próféciák közül sok olyan, amelyek betöltésére *egyedül csak Isten* képes. Gondoljunk csak Krisztus szűztől születésére, feltámadására és mennybemenetelére.

Más tévtanítók, akik Krisztus istenfiúságát tagadják, de Őbenne igen kiváló embert látnak, úgy érvelnek, hogy Jézus Krisztus éppen azért töltötte be ezeket a jövendöléseket, mert ismerte őket. De ugyan miféle befolyással lehetett – szerintük – Jézus Krisztus a következő jövendölések beteljesedésére:

1. A szűztől születés (Ézs 7,14 – Mt 1,18-23).
2. Születési helye (Mik 5,1 – Mt 2,1 és Lk 2,4-6).
3. Magasrangú személyek keresik fel és imádják őt (Zsolt 72,10 – Mt 2,1-11).
4. Egy féltékeny király ártatlan gyermekeket gyil-

koltat le hatalomféltés miatt (Jer 31,15 – Mt 2,16-18).

5. Útkészítő követe lesz: Keresztelő János (Ézs 40,3; Mal 3,1 – Mt 3,1-3 és Lk 1,17).
6. Barátja lesz az árulója (Zsolt 41,10; 55,13-15 – Jn 13,18.21).
7. Harminc ezüstpénzért adják el (Zak 11,12 – Mt 26,15).
8. Vérdíjáért megveszik a fazekas mezejét (Zak 11,13 – Mt 27,7).
9. Kezét és lábát átszögezik (Zsolt 22,17; Zak 12,10 – Jn 19,18.37; 20,25).
10. A katonák megosztognak ruháin, köntösére sorsot vetnek, ecetet és epét adnak neki inni (Zsolt 22,19 – Jn 19,24; Zsolt 69,22 – Mt 27,34).
11. Csontját nem törik meg (2Móz 12,46; Zsolt 34,21 – Jn 19,33-36).
12. Külön sírba helyezik testét (Ézs 53,9 – Mt 27,57-60),
„Ne lásson rothadást a teste” (Zsolt 16,10 – Csel 2,31),
„Feltámad halottaiból” (Zsolt 2,7; 16,10 – Csel 13,33),
„Fölmegy Isten jobbára” (Zsolt 68,19 – Lk 24,51; Csel 1,9; Zsolt 110,1 – Zsid 1,3) stb.

(Az idézetek elegendők ahhoz, hogy Isten Igéjének igazságával kapcsolatos minden tévtanítást és kételkedést eloszlassanak, mint ahogy a felkelő nap ereje eloszlatja a ködöt.)

Krisztus a középpont

És most gondoljuk végig a következőket: Mózes Krisztus előtt mintegy 1500 évvel élt, és *Őreá* mutat.

Dávid 1000 évvel Krisztus előtt élt és *Őreá* mutat.

Ézsaiás 700 évvel Krisztus előtt élt, és *Őreá* mutat.

Zakariás 500 évvel Krisztus előtt élt, és *Őreá* mutat.

Krisztus születése előtt mintegy 400 évvel lezáratott az Ószövetség, amelynek csaknem minden szerzője *Krisztusra* mutat. És a több, mint ezer éven át elhangzó jövendölések Jézus első eljöveteleire vonatkozóan *mind beteljesedtek*.

Krisztus születése után mintegy száz évvel az Újszövetség is készen volt, és azóta a Biblia lezárattott. És a teljes Szentírás dicsőséges középpontja az Úr Jézus Krisztus, Isten Fia. A Biblia, amelynek keletkezése oly nagy időszakot ölel át, amelyet negyven különböző ember írt, minden részében teljesen egybehangzó mű.

Isten nem hízeleg nekünk

Ha a Biblia emberi eredetű volna, elképzelhető-e, hogy tanítaná az ember abszolút romlottságát és gonoszságát? Minden hamis vallás az embernek azon képességére épít, hogy meg tudja jobbítani magát, és saját erőfeszítéssel és jó cselekedetekkel

üdvözül. Isten azonban nem eszményíti hőseit. Megmutatja olyanoknak, amilyenek. Nem tünteti fel ártalmatlan színben a bűnt, Isten nem hízeleg nekünk Igéjében. Az emberek – saját lényük és akaratuk szerint – nem így írták volna meg a Bibliát.

És még valamit: egyedül Isten Igéjének munkája képes meggyőzni az önigazult embert, és tud egy gonosztevőből szentet csinálni. Emberbaráti szervezetek megkísérelhetik felsegíteni a mélyre süllyedt embert, de csupán szokásait tudják megváltoztatni, a szívét nem!

A Biblia olyan, mint a dinamit. Felrobbant kőkemény és jéghideg szíveket. Nincs szüksége sem kritikusra, sem védelmezőre. Megmutatja az embernek elveszett állapotát – de megmutatja a Szabadítót is! Csakhogy: olvasni kell! Tudatosan magamévá kell tennem Isten nagyszerű üzenetét. A jól megőrzött csekk mit sem ér, ha nem váltom be a bankban. A ruhásszekrényben tartott Biblia olyan, mint a zsákban tartott mag. Hogyan keljen ki? Isten Igéjét olvasnunk és hallgatnunk kell – és akkor megmutatja hatásos voltát. Próbáljuk ki!

Bámulatra méltó új felfedezések

A Biblia Isten hatalmas tetteinek könyve. Tükör is, amely kendőzetlenül megmutatja: milyen az ember. Ugyanakkor a jó hír: Jézus Krisztus, az Üdvözítő!

A Biblia önmaga bizonyítja valóságát. Nem-

csak a beteljesedett próféciaik, hanem egész tartalma és történelmi pontossága mutatja isteni eredetét. Mert a történelemkutatás és a régészet azt tárja fel, amiről a Biblia beszél. Itt azonban vigyázniunk kell: mivel a Bibliának alapjában véve nincs szüksége arra, hogy ásatások és egyéb kutatások igazolják, ezért nem azok bizonyítják igaz voltát! A Szentírás közlésével megegyező ásatási eredmények legföljebb maguknak az ásatásoknak valóságát igazolják.

A szó szerinti isteni ihletettség bizonyítékai magában a Bibliában találhatók. Nézzük csodálatos egységét, kimeríthetetlen mélységeit, elpusztíthatatlan voltát és összehasonlíthatatlan befolyását, elmentmondásoktól való mentességét, Jézus Krisztus csodálatos bizonyágtételeit és a hívő keresztyéneknek a Könyvvel kapcsolatos számtalan személyes tapasztalatát.

Nemcsak tartalma páratlan, hanem külső formája, nyelvi fölépítése is utánozhatatlan. Rendkívül gondos szövegkutatások bizonyítják matematikai pontossággal, hogy a Biblia semmiképpen sem támadhatott csupán emberi bölcsességből.

Dr. Iwan Panin – aki Oroszországban született, és később Németországban, majd az USA-ban a Harvard egyetemen tanult – nyelvtudós, s ugyanakkor matematikai lángész volt. 86. életében olyan tudományos tényeket tárt fel, amelyek ámulatba ejtették a világot. Művének kézírata közel 40.000

oldalt tesz ki, s ezeken a kéziratokon ötven éven át naponta 12-18 órát dolgozott.

Dr. Panin hatalmas tudományos munkásságának rövid, laikusok számára is érthető ismertetését adta Karl G. Sabiere, és az ő művét melegen ajánljuk tanulmányozásra. E könyv előszavában írja Albert Nobel többek között: „Az ismertetett tények meggyőzik az olvasót, hogy mind a teológusok, mind a tudósok, mind a laikusok igen nagy haszonnal tanulmányozhatják nyugalommal és megfontoltan az itt feltárt csodálatos titkokat, amelyek a Biblia eredeti szövegében rejlenek. Ez a könyv nagy értéket jelent a tudomány, valamint Istent és az igazságot kereső bibliolvasó számára.”

Meghaladná könyvünk kereteit, ha kimerítőbben akarnánk szólni ezekről a tényekről, amelyek joggal érdemlik meg a csodálatos jelzőt. Mind a héber, mind a görög nyelvre – tehát a Biblia eredeti nyelveire – jellemző, hogy minden egyes betűnek számértéke is van. Más szavakkal, a héber ábécé mind a 22 betűje, és a görög ábécé mind a 24 betűje egy-egy számot is jelent.

Rendkívül alapos kutatást végzett Dr. Panin a Biblia eredeti szövegén, és ennek nyomán kimutatta, hogy az egész Biblia *egyetlen* terv alapján íródott. És a szöveg matematikai szerkezete az egyes szavakra, sőt betűkre nézve ugyanúgy, mint az egész Bibliára, valamint a Biblia egységére tekintve csak egy következtetést enged meg: a Biblia sem-

miképpen sem támadhatott emberi bölcsességből. Ez pedig betű szerinti isteni ihletettséget jelent.

Egy kétkedő tényeket kíván – és meg is kapja azokat

Különleges olvasólevél jelent meg a „Sun”-ban, a nagy New York-i napilapban. Ebben egy bizonyos W. R. Laughlin nevű kétkedő felszólítja a bibliahívőket, nyilvánosan nevezzenek meg olyan tényeket, amelyek bizonyítják, hogy a Biblia Isten Igéje.

Erre válaszul jelentette meg Dr. Panin a következő cikket, szintén a „Sun”-ban:

„Igen tisztelt Szerkesztő Úr!

Lapjuk mai számában egy bizonyos W. R. Laughlin úr kihívja 'a bibliahívők egyik élharcosát', hogy szálljon le az arénába, és mutasson fel számára 'tényeket'. Nos, itt van néhány:

1. Az Újszövetség első 17 verse tartalmazza Jézus Krisztus nemzetségtáblázatát. Ez a táblázat két részre oszlik. Az 1-11. versek átfogják az Ábrahámától, a zsidó nép ősatyjától a babiloni fogságig terjedő korszakot, amikor is a zsidók önálló nemzeti léte megszűnt. A 12-17. versekben olvassuk a fogságtól Krisztus születéséig terjedő nemzetségi táblázatot.

Az első 11 vers 49 szót foglal magában, tehát hétszer hetet. Ezek közül 42, tehát hatszor hét a főnév, a többi hét nem főnév. A 42 főnév közül 35, tehát ötször hét, tulajdonnév, a többi közönsé-

ges főnév. A 35 tulajdonnév közül 28, tehát négyszer hét, Jézus férfi őseinek a neve, a többi hét nem.

Az ábécében a negyvenkilenc szó kezdőbetűje szerint a következőképpen oszlik meg:

alfától epszilonig 21 (= 3×7)

zétától kappáig 14 (= 2×7)

műtől khiig 14 (= 2×7)

Ebben a 49 szóban összesen 266 betű van, azaz 38×7 . Ezek ábécé sorrendben ismét csak hetes csoportokra oszlanak; tehát azokban a szavakban, amelyeknek kezdő betűje

alfától gammáig terjed,

összesen	84 (= 12×7) betű van,
deltával kezdődő szavakban	7 (= 1×7) betű van,
epszilontól zétáig	21 (= 3×7) betű van,
thétától iotáig	70 (= 10×7) betű van,
kappától műig	21 (= 3×7) betű van,
nűvel	7 (= 1×7) betű van,
omikrontól phiig	49 (= 7×7) betű van,
a khivel kezdődő szavakban	7 (= 1×7) betű van.

Mindebből kitűnik, hogy ez a nemzetségi táblázat a hetes szám művészi tervén épül fel.

Forduljunk most a nemzetségi táblázathoz mint egészhez. Nem kívánom a benne rejlő számbeli különbségekkel fárasztani az olvasót, hiszen ez újságjuk több teljes oldalát igénybe venné. Csak valami jellemző dolgot szeretnék kiemelni. A görögök

számok helyett betűket használtak. Alfát az 1-es, bétát a 2-es helyett, stb. Ily módon minden egyes görög szó egy bizonyos összeget is jelent, amely a betűk számértékének összeadásából adódik.

Az egész nemzetségi táblázat 72 szóból áll. Ha ennek a 72 szónak a számértékét összeadjuk, az eredmény 42.364 (= 6052×7). Ez a 6052 hetes ismét csak nem önkényesen oszlik meg az ábécében, hanem hetes csoportokban: alfa és béta betűkkel kezdődő szavak 9821-et (= 1403×7) tesznek ki stb.

Így tehát ennek a nemzetségi táblázatnak nemcsak az első tizenegy verse van a hetes számrendszer szerint felépítve, hanem az egész nemzetségi táblázat.

Egy másik jelenség: a 72 szó 90 különböző formában fordul elő. Ha ezeket számértékük szerint összeadjuk, ismét csak 54.075 (= 7725×7) jön ki, és ezek ismét csak a hetes szerint oszlanak az ábécé különböző betűi között, mégpedig hét csoportban.

Laughlin úrnak meg kellene próbálnia egyszer pl. 300 szóból egy olyan értelmes tanulmányt készíteni, mint ez a nemzetségi táblázat, és ugyanakkor a fent kimutatott számbeli sajátosságok némelyikét beleszőni a munkájába. Szívesen adunk neki egy teljes hónapot ehhez a kísérlethez. Máténak nyilván egy hétre sem volt szüksége ahhoz, hogy ezt a nemzetségi táblázatot megírja.

Egyik gyűrű a másikban

2. Az első fejezet következő szakaszában, a 18-25. versekben Jézus születéséről szól a híradás. Összesen 161 szót tartalmaz, tehát 23×7 -et. 77 különböző szót használ, tehát 11×7 -et, 105 különböző alakban, tehát 15×7 -ben. A Józsefhez szóló angyal a 77 szóból 28-at használ, tehát 4×7 -et, nem használ fel 49-et, tehát 7×7 -et. A 105 alakból az angyal csak 35-öt, azaz 5×7 -et használ fel, és 70-et, tehát 10×7 -et felhasználatlanul hagy. Ábécé sorrendben ez a 77 szó ismét csak hetes csoportokra van felosztva, ugyanúgy 105 alak, mint ahogy az előforduló összes 161 szó.

A 77 szó számértékének összege $52\,605 (= 7515 \times 7)$. A 105 szóalak összege $65\,429 (= 9347 \times 7)$, ugyancsak különböző betűk hetes csoportosításával.

Az a tény, hogy az angyali szózat önmagában hetes rendszert képez, olyanná teszi az egészet, mint amikor az egyik gyűrűben egy másik, az egyik kerékben egy másik van. Ha Laughlin úr egy hasonló történetet tud összehozni 160 szóból, mégpedig a hetes szám hasonló rendszerével, ami a szavak számértékét illeti, akkor minden elismerést megérdemel. Szívesen adunk neki két hónapot, hogy ezt megkísérelje. Máténak nyilván alig került az egész két hetébe.

Tökéletes összhang

3. Máté evangéliumának második fejezete Jézus gyermekkoráról tudósít. 161 ($= 23 \times 7$) szót használ fel, 238 különböző alakban ($= 34 \times 7$). Tartalmaz összesen 896 betűt ($= 128 \times 7$), amelyek számértéke összesen $123.529 (= 17\,647 \times 7)$; míg a 238 alak $166.985 (= 23\,855 \times 7)$ számértéket mutat fel. Ha mindezt egyenként akarnánk felsorolni, nagyon fárasztó lenne.

Ebben a fejezetben négy logikus szakaszt lehet megkülönböztetni egymástól, amelyek mindegyike önmagában ugyanazokat a számszerű sajátosságokat mutaja fel, mint az egész fejezet. Így az első hat versben 56 szó van ($= 8 \times 7$) stb. Olvashatjuk mit mondott Heródes, mit mondtak a bölcsek és mit mondott Gábrriel angyal. Mindezeknek a beszédeknek számszerű sajátosságai oly határozottak, hogy bizonyos mértékig mintegy tucat gyűrűként illeszkednek egymásba, s ezek mindegyike önmagában tökéletes, és ugyanakkor összhangban marad az egészszel.

Ha Laughlin úr tud írni egy ilyen fejezetet, oly természetességgel, ahogyan azt Máté tette, és ez a fejezet hozzávetőleg 500 szóval nagy számú, egymásba fonódó, egymással egybehangzó matematikai számítást tartalmaz, s le tudja ezt írni mondjuk öt év alatt, akkor elismerést érdemel. Feltesszük, hogy Máté nem vett a munkához több időt igénybe, mint egy esztendő.

Egy irodalmi–matematikai csoda

4. Máté evangéliumának többszáz ilyen szakasza között nincs egy se olyan, amely ne hordozná ugyanezeket a feltűnő matematikai jellegzetességeket. Csak minden egyes következő szakaszban egyre nehezebbé válik a kombináció és a szerkezet, mégpedig nem számtani arányban, hanem hatványozottan. Mert Máté értett hozzá, hogy az egyes szakaszokat úgy írja meg, hogy új meg új számkombinációkat alkosson, amelyek kapcsolatban állnak mind a már megírt szakaszokkal, mind a következőkkel.

Így pl. evangéliumának utolsó fejezetében képes pontosan hét olyan új szót használni, amelyeket előzőleg sehol sem találunk. Vagy pedig pontosan 140, tehát 20×7 olyan szót használni, amelyek az Újszövetség többi részében sehol sem fordulnak elő. Könnyű tehát kiszámítani, hogy Laughlin úrnak legalább néhány száz évre volna szüksége ahhoz, hogy a Máté evangéliumához hasonló könyvet írjon. Azt, hogy Máté mennyi ideig dolgozott rajta, nem tudjuk. De hogy miként sikerült megírnia az egészet Kr.u. 30 – amikor Krisztust megfeszítették, hiszen korábban nem kezdhette el – és Kr.u. 70 között, amikor Jeruzsálemet lerombolták – később nyilván nem írhatta az evangéliumot –, ezt magyarázza meg nekünk egy értelmes ember.

De hogy ezt megtette, annyi bizonyos. És ez egyszerűen csoda. Úgy áll előttünk, mint még vala-

mi sohasem létezett irodalmi-matematikai csoda, teljesen megmagyarázhatatlanul, utánozhatatlanul. Ez az első 'tény', amelyen Laughlin úr elgondolkodhat.

A másik tény még ennél is fontosabb. Ahogy mondtuk, Máté pontosan 140, azaz 20×7 olyan szót használ, amelyet nem találunk sehol másutt az Újszövetségben. Honnét tudhatta, hogy Márk, Lukács, János, Jakáb, Péter, Judás és Pál nem fogják használni ezeket a szavakat? Ha elejtjük azt a képtelen föltételezést, hogy Máté előzőleg ezt megbeszélte velük, akkor nem marad más ésszerű magyarázat, mint hogy az evangélium megírása előtt már kezében volt az Újszövetség valamennyi többi könyve. Eszerint tehát Máté evangéliuma lenne a legutoljára keletkezett újszövetségi irat.

Hogyan lehetséges ez emberiileg?

5. Igen ám, csakhogy Márk evangéliuma ugyancsak a számszerű vonásokat mutatja. Ezek szerint Márk éppoly tüneményes matematikai és irodalmi csoda, mint Máté. És a fentebb megállapított elv szerint, hogy föltétlenül Máténak kellett utoljára írni, az is bizonyos, hogy Márknak ugyanezt kellett tennie. Azaz, Máté kétségkívül Márk után írta volna meg az evangéliumát, illetve Márk csakis Máté után írhatta volna meg a magáét.

6. Csakhogy még azt is meg kell mondanunk, hogy Lukácsnál ugyanazt figyelhetjük meg, amit Máténál és Márknál. És ugyanezt Jánosnál, Jakab-

nál, Péternél, Pálnál, Júdásnál és a Zsidókhoz írt levél szerzőjénél. Így tehát már nemcsak két csodálatos matematikai és irodalmi lángésszel van dolgunk, hanem összesen kilencel, akik közül mindegyik az összes többi után írta meg a maga könyvét.

7. De még ez sem minden. Mivel Lukács és Péter két-két könyvet írt, János ötöt, Pál tizenhármat, és kimutathatóan mindegyikük a többiek után írta meg a magáét, így tehát van 27 könyvünk, amelyek mindegyike utoljára íratott meg.

Hasonlóképpen kimutatható, hogy a görög szöveg 537 oldalának mindegyikét (a Westcott és Hort kiadása szerint) ugyancsak utoljára írták meg. Ugyanígy az Újszövetség valamennyi szakaszát, amelyekből olykor több is van egy-egy oldalon. Mindenütt ugyanazokat a jelenségeket tapasztaljuk, és nincs emberileg lehetőségünk ezt megmagyarázni. Teljes lehetetlenség, hogy mind a kilenc szerző utoljára írjon. Ugyanígy képtelenség, hogy 27 könyv 537 oldala, szakaszok ezrei utoljára íródtak volna.

Tegyük fel azonban, hogy egyetlen szellemiség uralkodott az egészen és rendezte el, mert akkor a probléma a lehető legegyszerűbb és legtermészetesebb módon oldódik meg, olyan könnyen, mint egy matematikai egyenlet. *Csak hogy ez azt jelenti, hogy az Újszövetség minden egyes szava, minden betűje és vesszője Istentől ihletett.*

Mindehhez még csak annyit tennék hozzá, hogy

ugyanilyen módon bizonyítható: az Ószövetség is betű szerint Istentől ihletett.”

Eddig szól Dr. Panin hozzászólása a „Sun” című New York-i napilapban. Cikkére számos észrevétel érkezett a szerkesztőségbe, de válasz egy sem. Mert érvelését megcáfolni csak kétféleképpen lehet:

Először is ki kellene mutatni: lehetséges két vagy több könyv mindegyikét a többiek után írni; hogy kilenc szerző képes arra, hogy mindegyik a másik nyolc után írjon, hogy 27 könyv és 537 oldal mindegyike a többiek után íródott. *Másodszor*: be kellene bizonyítani, hogy a feltárt tények nem tények. Azt, hogy a görög ábécé alfája nem áll az egy, a beta a kettő, a gamma a három stb. helyett. Be kell bizonyítani, hogy az összeadások nem egyeznek; röviden: az egész számítás csaláson, hamisításon, kitaláláson alapul.

Ebből a célból teljes nyilvánosság előtt felszólítottak neves racionalista tudósokat, mutassák ki, hogy az itt említett tények tévesek. Egy kilenc tagból álló szakértői bizottság fogott neki a feladatnak, köztük három egyetemi rektor. Ez a bizottság azonban képtelen volt e tényekkel szemben bármit is felhozni.

Marad az igazság: „A teljes Írás Istentől ihletett...” (2Tim 3,16). A Biblia önmaga igazolja és erősíti meg a tényt, hogy *Isten Igéje*.

5. CSODÁK?

„Képzeljük el, hogy a földről elindul egy űrhajó, amelynek hallatlanul nagy sebessége majdnem azonos a fényével (ti. 0,005 ezrelékkal kisebb annál); és ez az űrhajó egy év múlva visszatér a földre. Az űrhajóban elhelyezett órák pontosan egy év elteltét mutatják, és a legénység éppen elfogyasztotta az egy évre elkészített élelmet. És pontosan annyira öszültek meg, amennyire egy év űrhajózás fáradalmaitól el lehet várni. Csakhogy a földre visszatérve a legénység megállapítja, hogy a földön az emberiség közben száz évet öregedett.”

Ez a csodálatos történet nem valami modern mesekönyvben található, hanem így, szóról szóra egy igen elterjedt fizikakönyvben, szerzője pedig nem más, mint az ismert fizikus, Pascual Jordan. Továbbá még azt is írja: „Ezek nagyon különleges állítások, és a mi, a megszokottól nehezen eltéríthető gondolkodásunk ugyancsak hajlamos arra, hogy ebben ellentmondást lásson. Pedig ez merő előítélet: mindezek az állítások egy zárt, ellentmondástól mentes, logikus rendszert képeznek, amely nem a fantázia szüleménye, hanem kísérleti tapasztalatok megdönthetetlen tényein alapul.”

A fizika forradalma

Emlékszik még az olvasó a fizikaórákra? Akkor nyilván arra is emlékszik, hogy az *időt* a térbeli mozgással mérjük, pl. a Földnek saját tengelye, ill. a Nap körüli forgásával. A *mozgást* viszont a térrel és idővel mérjük. Mert pl. egy bolygó mozgásának leírása azt jelenti, hogy ábrázoljuk helyzetének az időhöz viszonyított változását. Végül a *teret* az idő és mozgás által mérjük, pl. az igen nagy távolságot fényévekkel, azaz azzal az úttal, amelyet a fény egy év alatt megtesz.

Mindez így van, csak hogy bizonyos korlátokkal. Albert Einstein forradalmasította a fizikát, amikor kimutatta, hogy az idő a mozgással *változik*. És pontosan ezt akarta Pascual Jordan illusztrálni a maga csodálatos történetével. Mert Albert Einstein (1879-1955) a maga relativitáselméletével nemcsak nehéz fizikai problémákat oldott meg, és nemcsak hatalmas ösztönzést adott a fizikai gondolkodásnak és kutatásnak, hanem a fizikai elképzelésmódot is döntően megváltoztatta és új utakra irányította. Einstein óta tudjuk, hogy a klasszikus fizika bennünket körülvevő törvényei *nem mindegyik* érvényesek.

Így pl. a speciális relativitáselmélet kimondja többek között, hogy valamely test hosszúsága mozgási sebességétől függ. Másként kifejezve: minél gyorsabban mozog pl. egy pontosan egy méter hosszú bot, annál jobban megrövidül. Ugyanez ér-

vényes az időre is. Ha pl. valaha sikerülne egy testet a fény sebességével mozgatni, akkor az idő teljesen megállna.

A nevetésből a csodálkozásba

„Amikor az ÚR Izráel fiai kezébe adta az emóriákat, akkor Józsué az ÚRhoz szólt, és ezt mondta Izráel jelenlétében: Nap, maradj veszteg Gibeonban, te is hold, az Ajjálón-völgyben! És veszteg maradt a nap, megállott a hold is, míg ellenségein bosszút áll a nép... Megállt a nap az ég közepén, nem sietett lenyugodni egy teljes napig. Nem volt ilyen nap sem azelőtt, sem azután, hogy emberi szóra így hallgatott volna az ÚR, mert az ÚR harcolt Izráelért” (Józs 10,13-14).

Olyan híradás ez, amely különleges csemege volt a gúnyolódók és a kötekedők számára minden időben. És ki venné zokon a kételkedést azoktól, akik a bibliai igazságoktól távol állanak? Aki nem ismeri Istent, nem ismerheti mindenhatóságát sem.

A hívő számára azonban sziklaszilárdan történelmi esemény ez a csoda, még ha nem is tudja, hogyan mehetett végbe. És nem egy emberrel történt már meg, hogy általa lehetetlennek tartott dolgok fölött először nevetett, később azonban csodálkozott. Ha már az emberi szellem is kikutathatta, hogy bizonyos, megrendíthetetlenek hitt oksági viszonyokat áttörtek – mint pl. a relativitáselméletnél –, nem döntheti-e meg Isten az általunk ismert törvényszerűségeket?

Érdekes például, hogy a világ különböző részeinél léteznek ehhez a csodához bizonyítékok. Régi feljegyzésekben olvasható, hogy Mexikóban volt egy olyan éjszaka, amely hosszú időn át nem ért véget. Mivel Mexikó a földgolyó másik felén terül el, ott nyilván az éjszaka hosszabbodott meg. De a föld más részeiről is olvashatunk tudósításokat, amelyek meghosszabbodott éjszakáról vagy nappalról szólnak, pl. Kínából, Peruból, Polinéziából és Egyiptomból.

„Minden oldalról körülfogtál”

Nyilván hallott már az olvasó a dimenziókról. Emlékezzünk csak: a görbe vonalnak *egy* dimenziója van, a síknak *kettő*. Hogy a tér *három*dimenziós, azt azzal fejezzük ki, hogy a tér egy bizonyos pontjának meghatározásához három koordináta szükséges. És ez a három dimenzió – anyagilag nézve – a mi birodalmunk. Ami pedig testünket illeti, az térhez és időhöz van kötve. A szellem és lélek azonban nem tartozik ennek az oldalnak tér-idő dimenziójához, hanem örök. Isten az ember szívébe helyezte az örökkévalóságot (Préd 3,11). Ki ne érezte volna már ezt?

Isten így lát minket, sőt, így lát át rajtunk: „URam, Te megvizsgálasz, és ismersz engem. Tudod, ha leülök vagy felállok, messziről is észreveszed szándékomat. Szemmel tartod járásomat és pihenésemet, gondod van minden utamra. Még nyelvemen sincs szó, Te már pontosan tudod,

URam. Minden oldalról körülfogtál, kezéd rajtam tartod. Csodálatos nekem ez a tudás, igen magas, nem tudom felfogni.” A 39. zsoltár e szavai megmutatnak valamit abból, ahogy ez a másik dimenzió áthat az életünkön.

Játszaduzzunk el egy kissé azzal a gondolattal, hogy lennének háromszög vagy kör alakú élőlények, amelyek csupán kétdimenziósak. Én pedig, a magam háromdimenziójával át tudnék hatni a valóságukon. Mi történne akkor? Ezek a kétdimenziós lények, bár éreznének valamit az én okosságomból, személyemet azonban sohasem tudnák megmagyarázni. Miért nem? Mert ezek az én háromdimenziós tevékenységemből kizárólag kétdimenziós hatásokat tudnának észlelni. Bár én minden oldalról körülveszem őket, sőt áthatolok rajtuk, ők engem nem láthatnak. Eseményhorizont választja el őket tőlem. Mindenesetre fölismerhetnék lábnyomaimat mint kétdimenziós mintát, de engem magamat nem látnának.

Pontosan ez a mi helyzetünk is. Annak, amit eddig nem értünk, legnagyobb részben megmagyarázhatatlannak kell maradnia. Miért? Mert az nem egyezik a mi háromdimenziós megtapasztalásainkkal, és ezért számunkra felfoghatatlan. Egy eseményhorizont választ el minket a magasabb dimenziótól.

Azért aki megmosolyogja az isteni csodát, amelyről a Biblia beszél, az egyszerűen nem veszi észre, *hogyan a mi látható valóságunk láthatatlan di-*

menziókba van beágyazva, amelyek éppúgy valóságosak, mint a körülöttünk levő látható anyag. A csodák az isteni dimenzió behatolási pontjai a mi látható világunkba. Világossá akarják tenni, milyen közel van Isten hozzánk, hogyan cselekszik és hogyan várja a mi válaszukat.

Nagy vagy Te és csodákat cselekvő

No de hát mi „felvilágosult” korban élünk. A modern racionalizmus képviselői arra tanítanak, hogy az egész világ törvényszerűen kiszámítható tulajdonságokból áll. Az irracionális, tehát értelemmel meg nem magyarázható eseményeket egy mocsollyal intézik el. Még mindig ez a jelszó: „Csoda? Nevetnem kell!” És amikor a keresztyének hisznek és csodálkoznak, akkor a többiek igen gyakran kigúnyolják és nevetik őket.

Kérjük meg azonban korunk intellektuális emberét, mérje fel már egyszer Isten teremtő műhelyét. *Képtelen lesz rá. A kozmosz (világmindenség) titok, és az is marad, megmagyarázhatatlan csoda.* A legmodernebb teleszkóp sem méri meg a távolságát. Nincs emberi mérték, amellyel át tudnánk logni a terét. A mi időnk képtelen megszámlálni az éonjait (világkorszakait).

A csillagászati kutatás már a századfordulón, az akkori optikai eszközökkel is 500 milliárdra becsülte az észlelhető állócsillagok számát. És ez a bizonytalan becslés is csupán kísérlet volt arra, hogy a távolabbi világok tündöklő teljességének mérté-

ket adjanak. Ma már csupán a csillagrendszerek, a galaxisok számát 500 millióra becsülik. És mind-egyik csillagrendszer, mint pl. a tejútrendszer, amelyhez a mi Napunk is tartozik kilenc bolygójával együtt, ismét csak mérhetetlen számú csillagcsoportokat és egyes csillagokat foglal magában. És az égitestek milliárdjai tökéletes harmóniában járják végig a mindenség felfoghatatlan valóságát. Csoda? Igen. Kinevetni való? Aligha. Sokkal inkább imádnunk kell e felmérhetetlen nagyszerűségek Teremtőjét és Fenntartóját.

Egyedül a „Vadászkutya” csillagkép spirálködének a magvában több mint 10 millió nap van. Nap – ki ne gondolna örömmel a mi bolygórendszerünk fényt és életet adó központi csillagára! Pedig a mi Napunk – tisztelegéssel szólva – csupán egy igen középszerű csillag. Itt van pl. az Antáresz, ez az elsőosztályú csillag a Skorpió csillagképben, amely ugyancsak a mi tejútrendszerünkhöz tartozik. És ez az Antáresz csillag, amely vörös színű, mint a Mars bolygó (Anteres görögül = Marshoz hasonló), 36 milliószor nagyobb a mi Napunknál.

Mínél mélyebben hatolnak az asztrofizikusok a mindenség titkaiba, annál szokatlanabbak és talányosabbak lesznek megfigyelésük tárgyai. Így pl. felfedeztek új égitesteket, ún. pulzárokat, amelyek a Nap sugárzó erejének tízszeresével bocsátanak ki röntgensugarakat, és amelyek 48 óra alatt 20 millió kilométeres körpályát futnak be.

Newton Istennek adott dicsőséget

Nem lehet csodálkozni tehát azon, hogy Isaac Newton (1643-1727), akit belsőleg lenyűgözött az épi világok megpillantása és harmóniája, mindig levette kalapját, valahányszor Isten nevét kimondta. És Newton nem akárki volt. Úttörő fizikus és természettudós. Fizikai törvények és mértékegységek viselik nevét. A Westminster apátságban, ahová Nagy-Britannia nagyjait temetik, azt olvashatjuk sírkövén: „Mint tudós, a mindenség végtelenjét kutatta. Életében az evangélium egyszerűségét élte.”

Nem lehet csodálkozni azon, hogy napjaink em-berc, William Pogue amerikai űrhajós, aki két tárvával együtt az űrutazás időtartamának amerikai rekordját tartja, jelenleg az evangélium terjesztésének szenteli életét. Ezzel más űrhajósok példáját követi, akik – miután odafordultak Isten Fiához – szintén aktív keresztyének lettek. Így James Irwin, az ismert űrhajós is, aki az Apolló 15-tel a Holdon a Hadley Rille-t kutatta át, evangélikai szolgálatba állt. Wernher von Braun (1912-1977), német-amerikai rakétaépítő és az amerikai űrutazás atyja pedig kutatásainak eredményeiről úgy nyilatkozik, hogy azok lenyűgöző utalások a Teremtőre.

Csoda mindenütt

Nem kell azonban a csillagokra tekintenünk, hogy csodákat lássunk. A teremtett világ itt a Földön is tele van csodákkal. És ha nyitott szemmel

járunk, akkor el kell némulnunk és le kell borulnunk a mindenható Isten előtt, „aki hatalmas dolgokat művel kikutathatatlanul, csodálatos dolgokat megszámlálhatatlanul” (Jób 5,9).

A keresztespók hálójának fonala a kicsi állat mintegy ezer (!) szövőmirigyének terméke. Ezek a szövőmirigyek erős nyomás alatt folyadékot lövellnek ki magukból, amely a levegőn azonnal megmerevedik. Azután a pók ezt az ezernyi fonalat fésűvel egyetlen fonallá fonja.

Maga az élettelen természet is utánozhatatlan. A számtalan lehulló hópehely között nincs kettő, amely egyforma lenne. Minden egyes hópehely vízkristályok ezreiből áll, mindégynak más és más a mintája. Teremtő Istenünk csak eredetét alkot. De nemcsak minden egyes hópehely tekinthető önmagában műalkotásnak, hanem ugyanígy minden falevél és minden alga a mikroszkóp alatt.

Akár a csillagos égre, akár az elektronmikroszkópba tekintünk, mindenütt csodát látunk. És ha az élet titkaira és elrendezésére gondolunk, akkor egyre jobban álmélkodunk.

Az 1500 méter magas torony, amely csak négy méter széles

Vannak milliomosok, akik úgy gondolják, pénzért minden lehetséges. Egyikük egy napon magához hívta az egyik legtehetségesebb építész:

„Építsen egy tornyot, amelynek négy méter az átmérője.”

„Rendben van, meglesz” – felelte az építész.

„A toronyban legyenek lépcsők és folyosók, elektromos vezetékek, vízvezetékek és teherfelvonók.” Az építész beleegyezően bólintott.

„A falak csak fél méter vastagok lehetnek, a torony magassága pedig 1500 méter legyen, és minden oldalra elhajlítható.”

„De ez még nem minden – folytatta a megbízó –, legyen a toronyban egy szabályszerű vegyigyár...”

Ezeket az utolsó szavakat már nem hallotta az építész, mert felugrott és kirohant az ajtón...

Ez természetesen csak kitalált történet.

Mégis van ilyen „torony”, amelynek magassága valóban négyszázszor akkora, mint az átmérője: a rozskalász! Fala fél milliméter vastag, átmérője 4 milliméter, magassága 1,5 méter, azaz 1500 milliméter. A száron belül található lépcsők és folyosók, felvonók a tápanyag, és vezetékek a víz számára. És legfelül, a kalászban ott a vegyigyár, amely a lisztet állítja elő az emberek kenyere számára. Milliárdnyi kalász hirdeti ily módon Isten dicsőségét, nagyságát és jóságát.

Az Ő számára nincs nehéz eset

És ennek a Teremtőnek nehéz feladat lett volna a Vörös-tenger vizét kettéválasztani és földi népet rajta átvezetni? (2Móz 14). Ő nem lett volna képes parancsolni a viharak, hogy szűnjön meg? (Mt 8,26). Ne lett volna elég öt kenyér és két hal

5000 éhes férfi megvendéglésére, úgy, hogy még 12 kosárnyi maradékot is összeszedjenek? (Mt 14,13-23). Ne lett volna hatalma a már négy napja sírban fekvő Lázár feltámasztására? (Jn 11,39-44).

Mindezekre és még sok más kérdésre csak egy válasz lehet: „Én vagyok az ÚR, minden élőnek az Istene. Van-e előttem lehetetlen?” (Jer 32,27). Ezért számomra – és még sokak számára – nem jelent nehézséget elhinni egyetlen csodát sem, amelyről a Biblia beszámol. Az Isten: Isten, és nem ember. Mi csak leborulva imádhathjuk mindenhatóságát. Őneki ugyanis semmi sem lehetetlen, mindent megtehet – az én életemben és a te életemben is!

Ha kitekintünk a világmindenségbe, megáll minden emberi képzelőerő. Isten azonban nem a messzi távolban lakozik, és nemcsak nagyjából jelöli ki életünk irányát, nemcsak a döntő dolgokra vigyáz. Törődik a mindennapi élet „apróságaival” is. „Úgye két verebet egy fillérért adnak, és egy sem esik le a földre közülük Atyátok tudtán kívül? Nektek pedig még a hajatok szálai is mind számon vannak tartva” (Mt 10,29-30). Ilyen jó dolguk van Jézus Krisztus tanítványainak. Csak álmélkodhatunk, és együtt mondhatjuk a zsoltárossal: „Csodálatos nekem ez a tudás, igen magas, nem tudom felfogni” (Zsolt 139,6). Őneki semmi sem lehetetlen.

Ha folyó előtt állsz,
és nincsen rajta híd,
ha szikla zárja utad,
s át alagút se visz,
Isten az, aki volt.
Ma életednek
számára nincs nehézség:
parancsol mindeneknek!

Nagyszerű dolog tudnunk azt, hogy a csodákat cselekvő Isten ugyanaz, aki elküldte az Úr Jézust, hogy minket megváltson. Tehát bebizonyította irántunk való szeretetét. Ez nagy békességgel tölti el szívünket. Több ez annál, mint amikor egy tiszta éjszaka megcsodáljuk a csillagos eget, és mögötte megsejtjük a Teremtőt – Jézus Krisztuson keresztül már ismerjük a Mindenhatót: mint személyes Istent és Atyát.

Pascal végrendelete

Ilyennek ismerte Őt Blaise Pascal (1623-1662) is, az ismert francia matematikus és fizikus. A Biblia csodái a legkisebb nehézséget sem okozták neki. Hitt Istenben. Kora Európájának legnagyobb tudósa volt. Tizenhat évesen fedezte fel a róla elnevezett tételt a kúpszeletbe írt hatszögről, ezt a súlyos geometriai problémát. Tizennyolc évesen felfedezte a közlekedőedények törvényét, és kimutatta, hogy amint feljebb haladunk, úgy csökken a

légnyomás, és így a magasság barométerrel is mérhető. Mindössze 39 évet élt, és halálát az egész világ nagy veszteségnek tartotta.

De akármilyen nagy tudós lett is, szíve hosszú ideig nyugtalan volt. Kereste a békességet Istennel. Végül a Biblia olvasása közben találta meg, s ekkor nyílt világosság előtte.

Halála után a szíve fölé kötve egy szövetdarabot találtak, amelyre a következő szavak voltak hímezve: „Biztonság, béke és öröm! Elfelejtkezem a világról és mindenről – kivéve Istent. Igazságos Atyám, a világ nem ismert meg Téged, de én megismertelek. Öröm, öröm, Jézus! Jézus! – Távoly voltam Istentől, megtagadtam, de később átadtam magam Jézus Krisztusnak, Megváltómnak!”

Ez a bizonyosság adott neki életében és halálában biztonságot.

A hitnek nincs szüksége magyarázatokra

Némely könyvek szerzői tudományosan igyekeznek megmagyarázni a bibliai csodákat. Lehet, hogy fáradozásuk jó szándékból ered. De hogy helyes-e, az kétséges, bár senki nem vitatja, hogy a természettudomány hatalmas változáson ment és megy át jelenleg is. Leegyszerűsítve a dolgot elmondhatjuk, hogy Albert Einstein relativitáselmélete óta a természettudományos világgép többé nem ugyanaz, ami azelőtt volt. Ez azt jelenti, hogy a tudomány mai állása szerint a csodák nem állnak szükségképpen ellentétben a természet történéseinek lehető-

segeivel. Az anti-anyaggal kapcsolatos jelenlegi kutatások pedig bizonyára még nagyobb meglepetésekkel szolgálnak majd.

Az élő hitet azonban *nem érhetik* meglepetések, és az nem függ az újdonságoktól sem. Kizárólag Isten Igéjén alapul. Ha Istenben hiszek, ez nem jelenti az értelem feláldozását („sacrificium intellectus”-t). Hogyan hazudna Ő, aki maga az igazság? Lehetetlen. Ő a szikla, amelyen a hit áll. Amit nem tudok megmagyarázni, az azért tény marad számomra. „Állj meg, és gondold meg (ne: magyarázd meg!) Isten csodáit!” (Jób 37,14). „Boldog, aki nem botránkozik meg énbennem” – mondja az Úr Jézus Krisztus a Máté 11,6-ban.

Égészen más dimenziók

Isten gyermekei ugyanis már nem úgy élnek és gondolkodnak, mint a világ emberei: „Az ő elméjükre sötétség borult, és elidegenedtek az Istennek tetsző élettől, mert megmaradtak tevékenységükben, és megkeményedett a szívük” (Ef 4,18). A Krisztusban hívőnek soha sincs szüksége arra, hogy a tudományt hívja segítségül egy-egy csoda megmagyarázásához. A tudomány a maga helyén egészen kiváló teljesítményt nyújt. Itt azonban túllépne feladatának területén. Már csak azért sincs abban a helyzetben, hogy isteni dolgokról érvényes kijelentéseket tegyen, mivel ott egészen más dimenziók léteznek. Olyan dimenziók, amelyeket csak hittel lehet elfogadni. A Biblia sehol nem kívánja, hogy a

csodákat, vagy egyéb, az értelem számára meg nem magyarázható összefüggéseket a hitetlen ember számára értelemmel felfoghatóvá tegyük. Amit a Biblia nem jelent ki, azt az embernek nem is kell tudnia.

A hit *több*, mint a megértés.

A tudomány egyszerűen azért képtelen az isteni csodák megmagyarázására, mert nincs érvényes mérőeszköze ezekhez a dimenziókhoz. Ha pedig hamis mérőeszköz van a kezemben, méregethetek annyit, amennyit akarok, az eredmény mindig téves lesz. Pontosabban szólva, az eredmény lehet, hogy megfelel a mértéknek, de nem a valóságnak! Az eredmény nem vehető figyelembe.

A Bibliában olvasható valamennyi csoda Istennek a látható világba való közvetlen beleavatkozását jelenti. Ezért okozhat egy-egy csoda megrettenést. Amikor pl. Belsazar király féktelen ünnepi tívornyázás közben emberi kéz ujjait látta, amelyek a királyi palota meszelt falára valamit írtak: „A király arca elsápadt, gyötrő gondolatai támadtak, dereka elernyedte és még a térdei is reszkettek” (Dán 5,6). Pedig még nem is tudta elolvasni az írást: („mené, mené, tekél, u-parszin”), és nem érthette annak lesújtó tartalmát. Csak miután a káldeus bölcsek csődöt mondtak, magyarázta meg neki Dániel az írást: „számba vétettél, számba vétettél, megmérttél és könnyűnek találtattál”.

Mindnyájunkat fenyeget a veszély, hogy elfelejtjük: az isteni eredetű csoda az embert Isten valóság-

gával állítja szembe, nem pedig a természettel. Ezért hat minden tudományos magyarázati kísérlet olykor egyenesen komikusan. Így pl. A Biblia félreérthetetlenül kijelenti: „*Hit által* omlottak le Jerikó kőfalai, miután körüljárták azokat hét napon át” (Zsid 11,6) – tehát nem valami tudományosan magyarázható föltevés következtében. Ez természetesen nem elégíti ki a magát nagyra tartó embert. Isten Igéje ugyanis mindenkitől – az egyszerű embertől éppúgy, mint a tudós professzortól – hitből fakadó engedelmességet követel meg, nem pedig tudományba vetett hitet.

Ha valaki a Biblia csodáiban pusztán hallás alapján nem tud hinni, az akkor sem találja meg ezt a hitet, ha meg lehetne ezeket természettudományosan magyarázni.

Isten Igéjét ugyanis nem bizonyítani és tudományosan magyarázni, hanem hinni kell. A példázatbeli gazdag ember (Lk 16,19-31) mikor halála után a gyötrelem helyére került, hirtelen aggódni kezdett fivéréiért, hogy ne jussanak ők is a gyötrelem helyére. Arra kérte Ábrahámot, támassza fel Lázárt, és küldje el fivéréihez, hogy nyomatékosan intse őket, azt gondolván: „Ha a halottak közül megy valaki hozzájuk, akkor megtérnek.” Nem világos és értelmes ajánlat? Nem! Mert még ez sem indítaná meg őket. „Ábrahám azt felelte: Ha Mózesre és a prófétákra nem hallgatnak, az sem győzi meg őket, ha valaki feltámad a halottak közül” (Lk 16,31).

Mindez nyomatékosan szemünk elé tárja, hogy *Isten Igéjében* kell hinnünk és általa Istennek engedelmeskednünk, hogy üdvözljünk. Nincs más út. Aki *Isten Igéjében* nem hisz, az nem fog megtérni, még ha valamilyen nagy csoda történik is.

Munkában a szedő

Szívesen elnézem az emberi munkát a szedőgép mellett. A szedőgép nagyszerű szerkezet, minden része mozgásban van. Ma már ritkán találkozunk vele a nyomdaiparban, mert az ólommal dolgozó gépeket felváltotta a fényszedés és az elektronika.

A szedőgépet és a szedő munkáját Isten világralmának és csodáinak halvány jelképeként lehet felhasználni. Ezen a gépen elől egy billentyűzet látható, amely olyan, mint az írógépé. Rajta megtalálható valamennyi nagy- és kisbetű, valamint a számok és különböző írásjelek. Amikor a szedő megüt egy billentyűt, a szedőgépen leesik egy matrica. Ez a matrica egy betűt formáz. Így szedi a szöveget szóról szóra, míg az egész sor kész nincs. Akkor az emelővel működésbe hoz egy berendezést, amely folyékony ólmot önt a formákba. Utána a matricákat a magasba emeli, és azok visszakerülnek ugyanoda, ahol korábban voltak. Most újból fel lehet őket szedésre használni.

A szedő általában álló betűket használ. Olykor-olykor azonban kurzív, tehát *dőlt* betűket is. Ilyenkor egy emelő segítségével a matricát más helyzetbe állítja, úgyhogy *dőlt* betűket öntsön.

A szedőgép bonyolult szerkezet. A laikus ember egyáltalában nem tudja áttekinteni az egymásba illeszkedő sok fogaskereket, emelőt és egyéb alkatrészt. Nos, ez az egész halvány képe annak a világnak, amelyet Isten teremtett. De az egész mögött ott van Isten, aki – a hasonlatot használva – számtalan emelőt és kereket hoz mozgásba.

Mi megfigyeljük az eredményeket, csodálkozunk a lefolyásukon, és a szüntelenül megismétlődő jelenségeket elnevezzük törvényszerűségnek. Alkalmanként azonban Isten egy másik emelőt mozdít meg. És ugyanabban a pillanatban az ember számára rendkívüli dolog történik. Mindenesetre le tudjuk írni, de nem tudjuk megmagyarázni. Számunkra azonban a „Szedő” korlátlan hatalmát bizonyítja, hogy kiiktatja az „álló betűket” és „kurzív írással” vagy tetszés szerinti más jelekkel helyettesíti őket. Ugyanígy a bibliai csodák is Isten mindenhatóságának látható jelei.

Bízom Igéjében. Ez a legfontosabb. Ezért tudom, hogy Ő cselekszik, még ha nem is ismerem az „emelőt”, amelyet használ, s amelyet valószínűleg meg sem ismerhetek.

Ha meggondolom, hogy Isten úgy szerette a világot, hogy egyszülött Fiát adta, hogy aki *Őbenne* hisz, el ne vesszen, hanem örök élete legyen, akkor *minden idők legnagyobb csodája* van előttem: a golgotai kereszt – és húsvét hajnalának üres sírja.

Egy hívő tudóst megkérdezett a kollégája, hogyan tudja összeegyeztetni a bibliai csodákat a tu-

dományos ismeretével. Az így felelt sugárzó arccal: „Mióta tudom, hogy a szent Isten szeretett Fiát halálba és ítéletre adta értem, azóta megismertem a legnagyobb csodát. Hogyan is okozna nehézséget számomra a többi csoda?”

Wilhelm von Humboldt (1767-1835), ez a nagy tudós és államférfi azt mondta: „Isten titkait nem fogjuk fel, hanem imádjuk!”

6. KRISZTUS KERESZTJE – FÖLÖSLEGES?

Egy irodában láttam egy nagy falitáblát, amely minden belépőnek szembe tűnt. Ez volt rajta olvasható:

1Korintus 1,18: „Mert a keresztről szóló beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözülünk, Istennek ereje.” –
Mit jelent számodra?

Ez a felírás nyilván sok embert elgondolkoztatott már. A keresztről való beszéd ugyanis felrázza az embert, és meghasonlást támaszt. És a kérdés: „Mit jelent számodra?” – égető! Itt mindenkinek színt kell vallania.

Sziklaszilárd meggyőződése, hogy a golgotai kereszt a legfontosabb jel, amelyet valaha a földön felállítottak. Isten minden gondolatának és tanácsának látható középpontja. Az a jel, amely megváltoztatja a világot. A Golgota óta ez a világ többé nem az, ami azelőtt volt.

De gondoljuk csak meg: a kereszt a kivégzés eszköze. Sokan nem bírják látni a vért. Pedig a kereszt borzalmas – és véres. Az elítéltet lassan kínozza halálra. Ki tud elviselni egy ilyen látványt?

Nemigen lehet látni keresztet, amely csak megközelítőleg is olyan durva lenne, mint az akkori megfeszítés véres valósága. A templomban levő keresztetek gyakran aranyból készülnek, művészi megmunkálással. És Isten Fiának ábrázolásai sem felelnek meg a valóságnak.

Az igazi kereszt nagyon is visszataszító látvány. És mégis ez a kereszt számomra végtelenül fontos és értékes lett! Nem a szépsége miatt! A Biblia sem írja le szépnek. De tudom: ott dőlt el az én személyes sorsom.

Egészen szoros a kapcsolatam a kereszten végbement eseményvel.

Jézus Krisztus elhordozta az én büntetésemet, és Isten ítélete alá került. Isten is elhagyta Őt – miattam!

Ilyen kimondhatatlanul fájdalmas és véres intézkedésre volt szükség a mi megmentésünkhöz. Isten a neki legkedvesebbet szakította le szívéből, és nem rettent vissza, hogy a legfájdalmasabbat tegye meg értünk.

A kereszt tulajdonképpen Isten halálos ítélete bűnös életünk fölött, amely elszakaszt Istentől. Néven kell nevezni, és meg kell vallani bűneinket. Amit viszont nem vihetünk magunkkal, azok tulajdon jó cselekedeteink, fáradozásaink és személyes tulajdonságaink. Pedig sokak számára éppen ez a kereszt botránya: a teljes halálos ítélet öntelt önünk fölött.

És ez is hallható: Szükséges volt ez egyáltalán?

Nem volt fölösleges a kereszt? Kő, amelyet lábunk elé tesznek, hogy megbotoljunk benne!

Rafinált racionális vagy teológiai műfogásokkal igyekeznek némelyek a keresztet félretenni vagy meghamisítani.

Vizsgáljuk meg a kérdést: fölösleges-e a kereszt? Mi köze Isten bűnbocsátó szeretetének Krisztus keresztjéhez? Nem küldhetett volna egy hatalmas angyalt az üzenettel: „Eljött a nagy pillanat! Isten minden bűnt megbocsát!” Miért kellett a kereszt? Nem bocsáthatott volna meg Isten egy szülött Fiának véres halála, e mérhetetlenül nagy áldozat nélkül?

Nem! Isten nem bocsáthatott meg minden áldozat nélkül, mivel Isten igazságos. Mennynek és földnek királya és ura. Ha Isten az embereknek minden áldozat nélkül megbocsátana, ezzel ellentmondana abszolút igazságos voltának!

A kereszt szükséges volta

Aki saját életében meglátta már a bűn átkát és nyomorúságát, az tud valamit az Isten és az ember közötti távolságról. Aki már keserű könnyeket ontott tulajdon bűnei miatt, az tudja: a bűn nem ártalmatlan szépséghiba. Nem csupán porréteg, amit le lehet törölni, hogy azután Isten képmása ismét felragyogjon.

A bűn egészen más. A bűn abszolút gonosz és visszás. A bűn az öntelt Én lázadása Isten és az embertársak ellen. A bűn gátszakadás, amelyen át

kitör a szenny, aljasság, szeretetlenség, hazugság és gyilkosság szennyes áradata. Amíg nem érezzük keserű fájdalmát, amely arcunkba kergeti a szégyen pírját, addig nem is tudhatjuk igazán, mi a bűn. Talán nem látható életünk minden területén, hogy bűnösök vagyunk. Életünk gyökerében és központjában vagyunk gonoszak. A bűn létünk forrásánál telepedett le, és minden tettünkbe belevegyít egy cseppet a gonoszból. Életünket kora ifjúságunktól fogva a bűn jellemzi. Sőt: beleszületünk a bűnbe. Gyökerei visszanyúlnak az emberi nemzetség kezdetének ama bukásáig.

Ha egyáltalán van valami értelme a „bűn” és az „igazságosság” szavaknak, akkor egy valami biztos: Isten nem bocsáthat meg minden további nélkül az embernek. Nem lehet közösségben a bűnösökkel, mivel Isten igazságos. Szükséges volt tehát a kereszt.

Ő bűnhődött

A közgazdász Wilhelm Roscher (1817-1894) mondott el egy történetet a Kaukázusból, Samilnak (1797-1871), a szabadságharcos fejedelemnek az életéből. Törzse az egyik csatában nagy zsákmányhoz jutott. A vezér szigorúan megparancsolta, hogy a zsákmányból senki el nem vehet semmit magának, mert a zsákmány az egész törzsé. Aki a parancsot megszegi, annak száz korbácsütés a büntetése.

Aki elsőként megszegte a parancsot, a fejede-

lem öreg édesanyja volt. Most már ha a vezér a büntetést nem hajtja végre, akkor elveszti szavahihetőségét. Igazságossága forgott kockán.

Roscher elmondja, hogy a fejedelem egy teljes napra visszavonult sátrába. Azután kiadta a parancsot: a büntetést végre kell hajtani. De mielőtt az első korbácsütés lecsapott volna anyja hátára, a fejedelem letépte magáról a köpenyét, és odavetette magát édesanyja elé. *Őt érték az ütések.* Összemarhangolt, vérző háta volt a bizonyítéka annak, milyen komolyan vette parancsának végrehajtását és az igazságosságot.

A kereszt nem fölösleges. Isten Fia a kereszten magára vette a halálos ítéletet, mint igaz a nem igazakért, és így elégitette ki Isten szentségét és igazságosságát. Ezért nyilváníthatja Isten igaznak mindazokat, akik az Úr Jézus Krisztusban hisznek. Mert a büntetést Isten Fia hordozta el. Ő tett eleget Isten igazságosságának!

Mint tüzes nyilak

Isten igazságos. És ezért nem bocsáthat meg minden további nélkül. A kérdésre azonban van még egy második válasz is: ezzel az üzenettel nem talált volna hitre!

Itt vannak először is a könnyelmű emberek. A felületesek, akik ugyan szívesen hallottak volna eféle üzenetet: „Ütött az óra. Mostantól kezdve Isten mindenkinek mindent megbocsát.” Ők rögtön hozzátették volna: „Na látjátok. Miért csaptok

olyan nagy hűhót? Hiszen nem is olyan rossz dolog a bűn!”

Másfelől itt vannak azok, akik szenvednek bűneik miatt. Akikben fölébredt a lelkiismeret, a „felszabadult” társadalom laza erkölcsi ellenére, a tömegtájékoztató eszközök hazugságai ellenére is. Szüntelenül maguk előtt látják a bűnt és annak következményeit, és érzik a lelkismeretfurdalás tövisét – kint, keserű gyötrelmet az embertársak miatt, akiket félrevezettek, akiket szorult helyzetbe hoztak és tönkretettek. És a tisztátalanság, hazugság, gőg és szeretetlenség... Akiknek ez valóban nyomorúságot okoz...

Az ilyen emberben joggal heves tiltakozást váltana ki a „minden további nélkül való megbocsátás”, mégpedig lelkiismeretének ellenkezésére. A mardosó lelkiismeret lecsillapítása nem könnyű dolog. A lelkiismeret kérlelhetetlen vastörvénye, hogy a bűnért büntetést és kiengesztelést követel. És csak a kereszt képes a gyötrő, vádoló lelkismeretet megnyugtatni.

Szentség – szeretet – igazságosság

És még egy harmadik válasz is van arra a kérdésre, hogy miért nem bocsát meg Isten áldozat nélkül: ilyen üzenettel Isten nem jutna céljához. Mert Ő nemcsak a bűn nyomasztó terhét akarja levenni rólunk, hanem ki is akar szabadítani a bűn uralma alól. Össze akarja törni rabláncunkat, és

igazi szabadsággal akar megajándékozni. Ez a megváltás!

A „feltétel nélkül adott megbocsátás” üzenete nem tartaná vissza a testies, bűnnek eladott emberiséget a további vétkezéstől. Sőt, egy ilyen intézkedés egyenesen szélesre tárná a kaput a bűn előtt. Mintha Isten nem venné komolyan a bűnt. Hát akkor az ember miért vegye komolyan?

Az ilyen üzenet – ahogy ezt Dr. Paul Humburg, a hű tanúbizonyságtévő és bátor hitvalló kifejezi – nem hozna sem megoldást, sem pedig bűnből való megváltást. És így folytatja: „Ez nem tenne bennünket a bűn ellenségeivé. Az a kéz, amely látszólag oly jóságosan nyúlna felénk, nem emelne ki a bűn mocsarából, hanem még mélyebbre süllyesztené benne.” Egy általános amnesztia nem jelentene mást, mint a bűn semmibe vételét.

Krisztus keresztje nem fölösleges! A Golgotán végbement, valóban rettenetes esemény mindenkinek félreérthetetlenül hirdeti:

– *Isten szent.* Az ember pedig bűnös. Elvesztette közösségét Istennel. Örök büntetést érdemelt. Mert Isten és a bűn nem férhet meg egymással.

– *Isten szeretet.* „Azt, aki nem ismer bűnt, bűné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk Őbenne” (2Kor 5,21). Elküldte Egyszülöttjét erre a földre – és rajta, az egyetlen büntelenen végrehajtotta a kereszten az ítéletet.

– *Isten igazságos.* Mindenki, aki elismeri, hogy Isten elítéli a bűnt, és hitben elfogadja, hogy Jézus

Krisztus a kereszten megbűnhődött az ő személyes vétkeiért is – bocsánatot nyer! Nincs földi bíró, aki ugyanazért a bűnért kétszer elítélne valakit. Isten sem teszi ezt. Ő igazságos: „Ő bűnhődött, hogy nekünk békességünk legyen, az Ő sebei árán gyógyultunk meg” (Ézs 53,5).

Isten a ledrágábat, szeretetének Fiát adta, hogy elvégezze a kiengesztelést. Isten emberré lett. Szűztől született. Az emberiség nem képes Szabadítót nemzeni, de képes elfogadni Őt. Mikor megszületett, szegénnyé lett értünk. „Mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztus adományát, hogy gazdag létére szegény lett értetek, hogy ti az Ő szegénysége által meggazdagodjatok” (2Kor 8,9).

A jászol több, mint a szegénység jelképe. A római császári palota aranybölcsője is mérhetetlen alászállás lett volna számára. Ha valaki megkérdi, milyen távol van a Nap a Földtől, akkor nem azt feleljük, hogy a Himalája legmagasabb csúcsától, a Mount Everesttől ennyi és ennyire van. Ilyen távolságnál az a 8.800 méter nem játszik semmilyen szerepet. Azt jelenti a bölcső: a születésével már megkezdődött a szenvedés útja, amely a kereszthez vezetett.

Egyvalaki ott állt Isten ítéletének tüzében

Amerika és Ausztrália száraz sztyeppéin pusztító tüzek támadhatnak. Ezek olyan gyorsan terjednek, hogy minden mentés lehetetlennek látszik. Hatalmas tűztenger zúdul végig a tájakon. Nincs

menekülés előle! És mégis, létezik egy szabadulási lehetőség!

A vidék lakói ismerik ezt: ők maguk is tüzet gyújtanak, azután a már leégett földdarabra állnak. A tűzvész pedig kikerüli ezt a helyet, mert itt a tűz már nem talál táplálékot.

Szemléltető kép ez a golgotai kereszt alatt levő helyre: kiégett földdarab, amelyen Isten ítéletének tüze nem talál már táplálékot!

Halljuk, amint Isten szól: „Mit tegyek? Elküldöm szeretett Fiamat!” (Lk 20,13). Íme, minden idők legnagyobb üzenete: Isten elküldi Fiát a földre, amely a bűn átka alatt nyög. Egy betlehemi szükségszálláson születik meg Isten Fia. És szent áldozatként vérzik és hal meg a golgotai kereszten. Mindez bűnös emberekért történik, akik úton voltak egy borzalmas jövő felé.

A mi büntetésünk Őrajta hajatott végre. Ezért csakis itt, Krisztus keresztje tövében van menekvés Isten ítélete elől. És azért olyan leírhatatlanul értékes ez a hely! Mert a keresztnél vesztette el erejét a halál. Itt mindenki, aki *Őhozá* fordul, olyan helyen lehet, amelyen már nincs Isten haragja. Az ítélet itt már nem sújthatja.

A kereszt, mint a döntés helye

„Mert a keresztről szóló beszéd bolondság ugyan azoknak, akik elvesznek, de nekünk, akik üdvözülünk, Istennek ereje” (1Kor 1,18). Csak a kereszt által nyerhetünk bűnbocsánatot, békessé-

get és új életet. Ez Istennek hatalmas ereje! (De ahogyan a keresztben a gerendák keresztelik egymást, úgy a kereszt is keresztelkedést jelent. A keresztnél válnak szét az emberek. Itt nem létezik semleges sarok. Mindenkinek állást kell foglalnia.)

Ne csodálkozzunk azért, hogy a kereszt előhozza a csúfolódók ellenkezését. A kereszt bolondság számukra. Nevetnek rajta, ki akarják kerülni! A múltban is, ma is akadtak és akadnak filozófiai és teológiai irányzatok, amelyek újra meg újra félre akarják tenni a kereszt botrányát. Zavarja őket, mert tovább akarnak a bűnben élni, és énünket hizlalni. Vagy Goethe jelszava szerint akarnak élni: „Aki szüntelenül törekszik és fáradozik, az megváltáshoz jut.” Csakhogy minden önmegjobbítási kísérlet hiábavaló és önámítás. Münchhausen báró (1720-1797) volt az egyetlen, aki ki tudta húzni magát a mocsárból saját hajánál fogva. Ő pedig hazudozó ember volt.

Tovább is vétkezni, és magunknak létrát készíteni a mennybe: ez a kettő nem megy együtt. Vagy békeesség az Ő keresztjének vére által – vagy az örök ítélet.

Komoly választás ez. Isten senkit sem kényserít. Az ember maga dönt. A mennyben is, az örök ítéletben is csak „önkéntesek” lesznek. De hol kell dönteni? Ebben az életben.

Értjük már, hogy a kereszt nem fölösleges, hanem végtelenül fontos? Ezt azonban csak az hir-

deheti teljhatalommal, aki maga is döntő módon, személyesen találkozott a Megfeszítettel.

A kereszt *teljes* üzenetét kell hirdetni, a kereszt *ítéletét* és *kegyelmét*. Gyakran hirdetik a kegyelmet, de elmulasztják az ítélet hirdetését. Ez hamis egyoldalúság! Hogyan érvényesülhet teljes mértékben a kereszt kegyelme, ha nem a kereszt ítélete képezi a hátteret?

Isten szentsége és szeretete a Golgotán találkozik egymással. Nincs más út a megmentésünkre. Istennek a legdrágább kincsét kellett odaadnia értünk. Ilyen nagy a szeretete irántunk.

7. NÉZD A KERESZTYÉNEKET!

Bombák robbannak! Orvlövészek leskelődnek. Katolikusok protestánsok ellen. Protestánsok katolikusok ellen. Vagy keresztyének mohamedánok ellen és viszont. Gránátok csonkítanak és ölnek meg asszonyokat és gyermekeket. Kín és gyötrellem, ez az élő, kemény valóság. És ezerszeresen visszhangzik: Nézd a keresztyéneket! Ez lenne a keresztyénség?

Vagy egy másik jelenet: jól öltözött emberek tolonganak zsúfolt kirakatok előtt. Az út szélén elegáns autók parkolnak. Egy bár félig nyitott ajtaján keresztül kihallatszik egy rockegyüttes ritmikus dübörgése. A szabadban felállított asztalok mellett ülők unott arccal isszák whiskyjüket és nézik a tarca jövés-menést. A szomszéd mozi világító írása egy filmre hívja föl a figyelmet. Néhányan megállnak, és nézik a kitett képeket. Dohányoznak, netvetgélnek, töltik az időt. Amerre csak nézünk: jólét és könnyelműség mindenütt. És ismét eltalál a kő: Nézd a keresztyéneket.

Ez a kő! Bizonyos értelemben ugyanis igaz, hogy ezek „keresztyének”. Olyan országban élünk,

amelyben a lakosság legnagyobb része meg van keresztelve. Olyan országban, amelyben „vallásos futószalag” működik, csecsemőkeresztelőtől a templomi esküvőig. És az automatizált „keresztyén élet” végén ott a méltóságteljes temetési szertartás, halk orgonaszóval kísérve. És a hozzátartozókban megvan az a megnyugtató érzés, hogy egy jó lélek sok földi küzdelem után eljutott a megérdemelt végső nyugalomba.

Csakhogy azok, akik így gondolkodnak, veszélyesen ámitják magukat. Összetévesztik a névleges keresztyénséget a Biblia élő keresztyénségével. Ezért mindazok, akik ezt a követ fölemelik, hogy vele általában a keresztyénséggel szemben eljárjanak, kérdezzék meg előbb Isten Igéjét: Kinek van joga egyáltalán magát keresztyénnek, Isten gyermekének nevezni? A Biblia erre a kérdésre így válaszol:

„Akik pedig befogadták (Krisztust), azokat felhatalmazta arra, hogy Isten gyermekéivé legyenek; mindazoknak, akik hisznek az Ő nevében, akik *nem* vérből, *sem* a test, *sem* a férfi akaratából, hanem *Istentől születtek*” (Jn 1,12-13).

Istennek nincsenek unokái

Isten gyermekévé nem vérrokonság által lesz az ember. Más szavakkal: Akármilyen valóságos és jó keresztyének a szülők és a nagyszülők, az élő keresztyénség nem örökölhető.

Elképzelhető, hogy olyan családba tartozol,

amelyben számos újonnszületett, élő keresztyén ember van – és te magad mégis elkárhozol.

Talán vannak e sorok olvasói között is olyanok, akiknek hívő édesanyjuk, hívő édesapjuk van. És talán ezek a szülők éjjel-nappal szenvednek tékozló fiúk, tékozló leányuk miatt. Mivel a fiuk vagy a lányuk a széles utat járja, amely a veszedelembé visz. Mert nem a hívőkkel való rokonság által van üdvösségünk. Istennek nincsenek unokái. Istennek csak gyermekei vannak!

Nem a magunk erőfeszítéséből

Ezen a téren számtalan ember él tévedésben. Amikor a Biblia azt mondja: „nem a test akaratóból” lesz keresztyén valaki, akkor a „test” szón a megromlott Ént, a régi bűnös természetet érti. És ezzel világosan kijelenti, hogy vallásos erőfeszítés nem elegendő ahhoz, hogy valaki keresztyénné legyen. A mennyek országát nem lehet jó cselekedetekkel kiérdemelni. Nem létezik keresztyén ember a „do it yourself” (csináld magad) jelszava alapján: én magam nem tudom munkálni az üdvösségemet.

Pedig vannak, akik igen komolyan fáradoznak ezen, és tiszteletre méltó erőfeszítéseket tesznek. Luther Márton is ezen az úton járt megtérése előtt. Böjtjeivel szinte éhezette magát, gyötörte testét, igyekezett mindig jót tenni, hogy békességet és bűnbocsánatot nyerjen. S ezt tette mindaddig, amíg meg nem kapta a választ Isten Igéjéből, hogy saját jó cselekedetéből nem igazul meg senki. S

ezután tudta hittel megragadni és megvallani, hogy Jézus Krisztus meghalt érte, és a kereszten az ő dolgát is „rendbe hozta”.

Mégis sokan még ma is megkísérlik fokról-fokra megépíteni a mennybe vezető létrát. Pedig az általuk épített létra nem a megfelelő falhoz van támasztva! Nem ez az üdvösség útja! Az üdvösség Isten ajándéka hit által, „nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék” (Ef 2,9).

Nem külső formák által

A túlnyomó többség azonban távolról sem veszi ezt ilyen komolyan. Beérik tisztán formális dolgokkal, ami szerintük föltétlenül szükséges. A név és az egyházi adó megfizetése alapján számítják magukat a keresztyénekhez. A látszatszenség Isten előtt nem számít.

Ennek ellenére gyakran igen nehéz megkülönböztetni a valódit a hamisítványtól. Mert a hasonlóság olykor elképesztő. Olyan, mint az az autó, amely kifogástalanul fényezett, amelynek motorja, fékje, gyújtása kifogástalan, csak éppen az üzemanyag hiányzik belőle! Így legföljebb a lejtőn tud legurulni. Így jut el minden csupán keresztlevél-keresztyén olyan célhoz, amelyre nem számított.

Nem tudom, voltak-e már olvasóim panoptikumban. Közülük az egyik leghíresebb Londonban található. Itt láthatjuk a legkülönbözőbb híres személyiségeket: királyokat és hadvezéreket, politikusokat, tudósokat és művészeket. Mind viaszból ké-

szült. Elképesztő ez a hasonlatosság. Az is elképesztő, ahogyan elnémul a sok látogató, amikor belép az ajtón. Azt gondolnánk, némelyek nevetni fognak. De nem, a legtöbben egészen némák lesznek. Eláll a szavuk. Ezek a figurák nyomasztóan, sőt bénítóan hatnak. Élettelenek.

Keresztyénség – Krisztus nélkül

Sokan fáradoznak egy keresztyén látszat érdekében. Ez pedig olykor nagyon kimerítő. Miért fordítanak egyesek olyan nagy gondot mások róluk alkotott képének megőrzésére! Ehelyett meg kellene változniuk. (Ezzel alaposan meg is oldódnék a róluk alkotott látszat-kép.) De ez nem látszik könnyűnek. Kinek áll ez módjában?

Igazi keresztyénség csak ott kezdődhet, ahol minden magunk-csinálta image véget ér. Amikor már nem akarunk többé csak a kirakatban élni. Amikor bebocsátjuk Jézus Krisztust életünk legbelsejébe. Az emberek mindmáig azt állítják, hogy ez a mag jó. Ez azonban tévedés. Kő, amelyben elbotlunk. Mert Isten félreérthetetlenül azt mondja, hogy éppen a mag romlott.

Ezért az állandó tisztogatás nem használ. Nem visz tovább egy lépéssel sem. Mit is mondott Krisztus? „Ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát” (Jn 3,3).

És éppen ez korunk nagy nyomorúsága: a Krisztus nélküli keresztyénség. Itt létezik vallás, itt vannak a keresztyén akciók és tevékenységek kü-

lönböző kirakatai, de nincs élet! Vannak keresztyén formák, de nincs erő. Az élet hiányzik.

Ha pedig e névleges keresztyénség hivatalos képviselőit hallgatjuk... Mert gyakran semmi kivétel nélkül nem látnak ebben az állapotban. Mintha egy anatómus egy élettelen testről megállapítaná: csontrendszer, izomzat, bőr – minden rendben, tehát nincs ok aggodalomra. Az *élet* azonban nem fordul elő az anatómiai atlaszban. Azt mondja Jézus Krisztus az ilyen keresztyén hitvallás képviselőiről: „Világtalanok vak vezetői! Ha pedig vak vezet világtalant, mindketten gödörbe esnek” (Mt 15,14). És miként bélyegezte meg az Úr ezt a megtévesztést a félelmetes „Jaj”-szóval: „Hogyan menekülhetnétek meg a gyeheennával sújtó ítélettől?” (Mt 23,33).

A széles útnak van keresztyén gyalogjárója

Mai világunk szilárd, kegyes látszattal veszi körül magát! Még a kárhozatba vivő széles útnak is van keresztyén járdája. Ez nem vezet oly mély szennyen keresztül, de ugyanúgy az örök ítéletbe visz. Számptalan ember jár rajta, magabiztosan és gondtalanul. Életszemléletük kiegyensúlyozott, a legjobb társasághoz tartoznak. Magasra tartják a szimbólumot. Nevük van – de az élet hiányzik belőlük.

Mit mond a Biblia az együttfutókról? „Az a neved, hogy élsz, pedig halott vagy” (Jel 3,1). És „a kegyesség látszatát megőrzik ugyan, de annak ere-

jét megtagadják” (2Tim 3,5). Fontos tehát, hogy mindenki vizsgálja meg magát, vajon együttfutó-e csupán, vagy pedig van-e Istentől való élete. Mert annak egészen más iránya van!

Nem ünnepélyes cselekedet által

A Biblia ezt így fejezi ki: „... sem a férfi akaratából”. (A régi fordítás szerint: a férfi indulatából, vagyis testi fogamzás, nemzés által.) Isten másik gyermekének akarati cselekedete által én magam nem válhatok Isten gyermekévé, élő keresztyénné. Sajnos, ezen a ponton is sok a téves vélemény. Mintha bárki is keresztyénné lehetne valamiféle ünnepélyes cselekmény, ordináció (pappá szentelés) vagy kézrátétel által? Nem ez az útja az Isten gyermekévé lételnek.

Vegyünk például egy olyan magas egyházi méltóságot, mint a canterbury érsek, aki nagyon ismert, és az anglikán egyházban tisztelt személyiség. Egy dolgot nem képes megtenni: bárkit saját akaratából élő keresztyénné tenni. És még ha igen magas, felemelő ünnepséget rendeznének is a legrégebbi angol székesegyházban, és ott maga az érsek tenné valakire a kezét: az illető még ezáltal sem lenne Isten gyermekévé. Ezen a ponton is nagyon sokan élnek csalóka reménységen.

Csak akik Istentől születtek

Hogyan lettünk szüleink gyermekévé? Nemzési

születés által. És hogyan lehetünk Isten gyermekévé? Csakis újonnan születés, felülről való születés által. Nikodémushoz, ehhez az erkölcsileg igen magasan álló teológiai professzorhoz így szólt a Úr Jézus: „Bizony, bizony, mondom neked, ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg az Isten országát” (Jn 3,3).

Miért nélkülözhetetlen előfeltétel az újonnan születés? Azért, mert a természettől való ember képtelen Isten országát „meglátni”, vagy abba „bejutni”. Akármilyen erkölcsös, művelt is legyen, azért még vak lehet az isteni igazsággal szemben. Így semmiképpen nem mehet be az Isten országába, mert képtelen Istennek engedelmeskedni Őt megérteni, Őneki tetszeni.

Ez az „Istentől született” azt jelenti, hogy valami teljesen újnak kell előállnia. Mint ahogyan a születésnél is valami egészen új jön létre. Ez az újonnan születés nem a régi természet javított kiadása, hanem Isten teremtségi aktsusa.

És mi az újonnan születés feltétele? Hit a megfeszített Krisztusban. Újonnan születés által lesz a hitre jutott ember Isten gyermeke, Isten családjának tagja. Krisztus teste tagjának lenni egészen mást jelent, mint valamilyen egyesület tagsága. Az újonnan született ember isteni természetnek és Krisztus életének részesévé lesz!

Csupán egyetlen út

Pluralista társadalomban élünk. Ez azt jelenti, hogy a legkülönbözőbb társadalmi formák élhetnek egymás mellett és egymással. És ez így van jól. Megfelel alaptörvényünknek. Nem tudok róla, hogy Jézus Krisztus bárhol is ellentmondott volna a társadalmi pluralizmusnak. A szellemi értelemben vett pluralizmust azonban a sarkaiból forgatta ki. Senki más nem mondhatta el azt, amit Ő: „Én vagyok az út, az igazság és az élet; senki sem mehet az Atyához, *csakis énáltalam*” (Jn 14,6).

Nincs sok út a menny felé, még két út sincs, csak egyetlenegy: Jézus Krisztus! Ő az út! Ezzel tisztázódnak a frontok. Isten nem a bőrük színe, nem is vagyoni állapotuk, nem is a rangjuk, műveltségük vagy más effélék szerint különbözteti meg az embereket. Isten csak két csoportot ismer: Hívókat és hitetleneket. Üdvözülteket és elveszetteket. És csak azok tartoznak a hívők közé, akik bűnbánat és az Úr Jézus Krisztusban való hit által bűnbocsánatot nyertek, és békességük van Istennel. Akik ráléptek az Istentől rendelt egyetlen útra. Senki más. Nekik azonban Isten örök életet adott, és befogadta őket az *egyetlen* Gyülekezetbe, az Ő Gyülekezetébe.

A görög „ekklésia” szó, amelyet gyakran egyháznak vagy helyesebben gyülekezetnek fordítanak, szó szerint azt jelenti: „gyűlés” vagy „kihívot-

ak”. Krisztus kihívta a világból, összegyűjtötte őket, hogy *Őkörülötte jöjjenek össze*.

A Biblia tehát valami egészen mást ért az „egyházon”, mint amit mi szoktunk érteni. *Nem* a történelmileg kialakult egyházakat és keresztyén csoportosulásokat, bár kétségtelenül ezekben is vannak igazi hívők. De csak egy testről beszél: „*Egy a test...*, aminthogy *egy* reménységre kaptatok elhívást is” (Ef 4,4). Az 1Korintus 12,25-ben pedig ezt olvassuk: „...*hogy ne legyen meghasonlás a testben*”. Hogy miként és hol valósulhat meg az Isten gondolatai szerinti Gyülekezet, azt a Szentírás világossá teszi számunkra pl. a Máté 18,20-szal: ott tudniillik, ahol a hívők Jézus Krisztus nevével és személyével, mint egyetlen célnál és középpontnál összejönnek. „Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük.”

Az „egy”-ről van szó

Isten Igéje ugyanis komolyan és megalkuvás nélkül beszél: „Ha ... egy mennyből való angyal hirdetne is nektek evangéliumot azon kívül, amit mi hirdetünk, átkozott legyen” (Gal 1,8). Isten féltőn őrzi Igéjét. Akik Igéjéből elvesznek, vagy ahhoz valamit is hozzátesznek, vagy félreteszik mint mítoszt, mint kegyes mesét, azokat az Ő igazságos ítéllete sújtja.

Korunkban minden eddiginél vakmerőbben támad a Sátán Isten Igéjére. Napjainkat így jellemzi a Biblia: „Mert lesz idő, amikor az egészséges taní-

tást nem viselik el, hanem saját kívánságaik szerint gyűjtenek maguknak tanítókat, mert viszket a fülük. Az igazságtól elfordítják a fülüket...” (2Tim 4,3-4).

Az ellentéteket eléggé ismerjük. Nem kevés teológus tájékozódik immár nem Isten Igéje, hanem a természettudományos világkép szerint. Olyan világkép szerint, amely már tegnap is túlhaladott volt, és ma csupán tegnapelőttinek nevezhető. Ezek szó szerint fövenyre építenek. Mert aki letér az alapról – Isten Igéjéről – annak többé semmi tartása nincs.

Aki Jézus Krisztus istenségét, csodálatos emberre lételét, szüztől születését, halálát és feltámadását tagadja vagy félremagyarázza, az *más* evangéliumot hirdet! „Ha valaki vallja, hogy Jézus Isten Fia, abban Isten marad, ő pedig Istenben” (Jn 4,15). „Mert sok hitető jött el a világba, akik nem vallják, hogy Jézus Krisztus testben jött el: ez a hitető és az Antikrisztus” (2Jn 7). Ehhez nincs mit hozzátenni. Az ily módon napvilágra kerülő ellentéteknél nem családi viszályról van szó, hanem a bibliai megbízatás alapjáról és tartalmáról.

Nem valami elkésett keresztyén idealizmus kegyes attrakciójára, csillogó teljesítményre van szükség, hanem egyedül és kizárólag az Úr Jézusról, Isten megfeszített és feltámadott Fiáról szóló tiszta bizonyágtételre.

A zűrzavar ma sajnos teljes: a „vallásos piacon” mindenféle áru található: társadalmi tevékenység-

től csoportdinamikáig, korszakelemzéstől és társadalomkritikai rendezvényektől a magát kereső meditációig és politikai éjszakai imádásig. Ahová csak nézünk, mindenütt ott látható a „más evangélium”, amely Isten átka alatt van. Nem nagyszerű keresztyén látványosságra, nem kegyes tűzijátékra, nem is keresztyén zenekarra vagy tudós vitákra van szükség. A Biblia evangéliuma világosan megmondja, hogy az „egy”-ről van szó: az *elveszett bűnös megmentéséről*.

8. A VÉGÉN MINDEN RENDBE JÖN – VAGY: FECSEGÉS A „JÓ ISTENRŐL”

A már említett német Paul Humburg az Úrnak erőteljes tanúja volt. Munkásságának hatása még ma is érezhető. Többek között írt egy igen elterjedt könyvet ezzel a címmel: „A kibeszélhetetlen szeretet”. Ebben nagy elevenséggel írja le a tékozló fiú történetét. Már többször is elolvastam, és még mindig nagy hatással van rám Istennek az a nagy szeretete, amely ott szemléletesen tárul elénk a tékozló fiú történetében.

Egy szokatlan szócső

Paul Humburg témája Isten kibeszélhetetlen szeretete, valamint a bűnbánat és a megtérés abszolút szükségessége volt. Egyet azonban nem szenvedett el: a széles körben elterjedt fecsegést a „jó Isten”-ről.

Ő maga számolt be arról, hogy kórusban mondatta a fiúkkal és leányokkal, akiket tanított:

„Nincs 'jó Isten'
nincs 'jó Isten!'”

hogyan ezt mélyen beléjük véssék. Azt mondja továbbá: „Véglegesen le kell számolnunk az ún. 'jó Istenről' szóló hazug elképzeléseinkkel. Ez a 'jó Isten', akiről Schiller így énekel: 'Testvérek, a csillagok fölött ott kell lakoznia egy jó Atyának' – az emberi gondolatvilág terméke. Nem létezik más Isten, csak a szent szeretet Istene.” Csak föl kell ütünk a Bibliánkat, és máris olvashatjuk, hogyan találkoztak állhatatos, hűséges de engedelmes férfiak a szentség és a szeretet Istenével. Akkor aztán megértünk valamit abból, mennyire nem illő ez a felületes fecsegés a „jó Istenről”. A Biblia emberei ezt sohasem mondták volna.

Ami sokkal inkább feltűnő az Istennel való találkozások alkalmával, az a megrendülés. Az emberek szinte halottként estek arcra! A hű tanítvány, János így írja le a szentséges Istennel való találkozását: „Amikor megláttam (az Emberfiát), lába elé estem, mint egy halott” (Jel 1,17). Dániel, a bátor harcos pedig ezt mondja: „És amikor (Isten) hangos beszédét meghallottam, ájultan roskadtam arccal a földre” (Dán 10,9).

Isten nem hunyja be a szemét

Az efféle beszámolók olvasásakor látnunk kell, hogy a „jó Isten”-ről szóló, oly mélyen gyökerező vélekedés nem más, mint gonosz trükk. Ez annak a különlegesen rafinált félrevezetési módszere, aki

követ ad kenyér helyett. Az ördög odáig vitte, hogy a Magasságost és Magasztost, aki gyűlöli a bűnt és undorodik tőle, úgy festi le az ember gondolatvilágában, mint valami jóságos nagyapót, aki szívesen behunyja egyik szemét.

Az ilyesféle hamis istenfogalom olyan, mint az édes méreg, amely az ember szívét és lelkiismeretét elkábítja. És ez a veszélyes kábítószer számtalan embert becsap. De eljön az igazság órája, és rémület támad majd, mert a meg nem váltott embereknek meg kell jelenniök Őelőtte! Valóban olyan, mint a tűz és a víz, amikor alázattal és imádatlással a szeretet Istenéről beszélek, vagy felelőtlenül a „jó Isten”-ről fecsegek.

A legnagyobb ajándék

A szeretet Istene, a Mindenható: mindentudó és mindenütt jelenvaló Isten. Szeretete kész volt arra, hogy a bűnös, elveszett ember iránti irgalomból odaajándékozta a legnagyobb ajándékot. Érdeemes föltekintenünk a szeretet nagy Istenére! Olyan téma ez, amelyről nem lehet eleget beszélnünk. Az apostol így kiált föl: „Hála legyen az Istennek kimondhatatlan ajándékaért” (2Kor 9,15).

Mi hajlamosak vagyunk a túlzásra. Első osztályúnak nevezünk valamit, mikor az valójában csak másod- vagy harmadosztályú, vagy éppen említésre sem érdemes. *Isten Igéje* azonban nem túloz. Mi olyan könnyen kimondjuk: „kimondhatatlan”. Isten Igéje azonban azt *gondolja*, amit mond. És ez azt

jelenti, hogy Isten kimondhatatlan ajándéka szeretett Fiának a bűnösökért való odadása.

Megpróbálhatnám Istennek ezt az ajándékát szemléltetni. Végső soron azonban a kísérletnek töredékesnek kell maradnia. Miért? Mivel Isten ajándéka kimondhatatlan, azaz szavakkal nem leírható. Beszéd nem fejezheti ki, olyan leírhatatlanul nagy és magasztos.

Egy ismert nagyiparos megajándékozta fiatal feleségét egy nagyszerű villával, repülőgéppel és egy szigettel a Karibi-tengerben. Ezek valóban olyan ajándékok voltak, amelyeket meg lehetett nézni, de egyáltalán nem voltak „kimondhatatlanok”. Ráadásul mindezek az ajándékok önmagukban nem tették boldoggá az ifjú asszonyt. A házasságuk válással végződött. Az asszony férjhez ment egy másik gazdag emberhez, és egy napon holtan találták ágyában: mellette üres üvegce, amelyben altató tabletták voltak.

Szívünket úgy teremtette Isten, hogy sem gazdagság, sem hatalom, sem semmi más nem teheti boldoggá és megelégedetté, hanem csak Isten kimondhatatlan ajándéka. És ezt az ajándékot Ő készen nyújtja mindenki számára: „Mert úgy szerette Isten a világot, hogy az Ő egyszülött Fiát adta, hogy aki hisz benne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen” (Jn 3,16).

És mégis élnek olyan emberek, akik hihetetlen dolgot cselekszenek. Visszautasítják ezt az ajándékot. Ez pedig a létező legsúlyosabb következmé-

nyekkel járó döntés: Isten ajándékának megvetése vagy lebecsülése. Ez mintegy az Ő szeretetének a lábbal tiprása.

Mindenki gondolja meg jól, mi következik azokra, „akik... nem engedelmeskednek a mi Urunk Jézus Krisztus evangéliumának. Ezek majd örök pusztulással bünhődnek” (2Tesz 1,8-9). Isten ugyanis a szeretet Istene. A saját bűnyomorúságukban elpusztulóknak felkínálja szabadítását. Ugyanakkor azonban Ő a szentség Istene, aki itt és ma bűnbánatot (megtérést) *parancsol*. „A tudatlanság időszakait ugyan elnézte Isten, de most azt hirdeti az embereknek, hogy mindenki mindenütt térjen meg. Azért rendelt egy napot, amelyen igazságos ítéletet mond majd az egész földkerekség fölött egy férfi által, akit erre kiválasztott, akiről bizonyosságot adott mindenki előtt azzal, hogy feltámasztotta a halálból” (Csel 17,30-31).

Nem pont, nem is kérdőjel – hanem kettőspont

Az emberek újra meg újra igyekeztek önmagukat meggyőzni, hogy a meghalás egészen természetes folyamat. De még senkinek nem sikerült ezzel eloszlatni a halál borzalmát. És ennek megvan a maga oka: a meghalás több, mint biológiai folyamat. A Biblia szerint: „A bűn zsoldja a halál” (Róm 6,23). A halál félreérthetetlenül jelzi, hogy bűnösök vagyunk, és Isten haragja nehezedik a bűnös világra. Ezért borzasztó dolog a halál.

És mi jön a halál után? Egy orvos, aki egész életén át a halál ellen küzdött, egyszer azt mondta: „Bárcsak pont lenne a halál, amely mindennek véget vet! Csakhogy a halál kérdőjel, amely vigyorogva magaslik a haldokló elé, és kérdi: mi lesz ezután?” A halál azonban nem pont, nem is kérdőjel, hanem kettőspont: „Elrendeltetett, hogy az emberek egyszer meghaljanak, azután pedig ítélet következik” (Zsid 9,27).

Félelmetes lehet, ha az embernek nincs Megváltója. Viszont vigasztaló, sőt dicsőséges, ha valaki elmondhatja Simeonnal: „Most bocsátod el, Uram, szolgádat, beszéded szerint békességgel, mert meglátták szemeim üdvösségedet!” (Lk 2,29-30). Végtelenül fontos, hogy elnyerjük az életet, mielőtt hideg kezével utánunk nyúl a halál.

Csalárd szellemek – csalóka fények

A meg nem váltott emberek azonban – ahogy a Biblia kifejezi – „a haláltól való félelem miatt egész életükben rabok” (Zsid 2,15). És ez a kettő: a gyakran túljátszott, ugyanakkor mélyen gyökerező félelem a haláltól és az ítélettől, vagy pedig a bűnnel szemben elnéző „jó Isten” fogalma szorosan összefüggnek.

A „jó Isten”-ről való fecsegés valójában édes, de rendkívül veszélyes mérég a gonosz eszköztárból. Számptalan ember ringatózik hamis biztonságban, és sokan kerültek az egyetemes üdvösséget valló tévtanítók hálójába. Ily módon akaratlanul is

az ún. „Jehova tanúi” tévelygéseivel egy szintre jutnak. Márpedig őket bibliai mérték szerint aligha lehet keresztyéneknek nevezni. Alig tudnak ugyanis bármit is mondani a szerető, szenvedő és feltámasztott Úrról. És a megdicsőült Krisztussal végképp nem tudnak mit kezdeni. S még amit a keresztről mondanak, az sem több az újszövetségi üzenet töredékénél.

És mindez egy férfival kezdődött, aki nagyon félt a haláltól és ítélettől: Charles Taze Russellel (1852-1916), az Órtorony társaság megalapítójával. Kigyalta a megsemmisülési tant, és az egész bibliai tanúságtételt megváltoztatta a saját elképzeléseinek megfelelően. Ez sokaknak megfelel, mivel kedvez a bűnös emberi természetnek.

A Herbert W. Armstrong (szül. 1893) által alapított ún. „Isten egyháza” csoport (Church of God) a „Világos és igaz” (németül: Klar und wahr) c. folyóiratban szintén tévtanok keverékét hirdeti, kivált képpen az egyetemes üdvösség tévtanát.

Miért terjednek el oly nagy mértékben ezek a hamis tanítások, és nőnek oly gyorsan, mint a gyom? A válasz nem nehéz: mert sokakban él a vágy, hogy a halállal mindennek vége legyen, illetve az ítélet napján valahogyan mégiscsak jól végződjenek a dolgok! A Biblia azonban ismételtelen és nyomatékosan figyelmeztet arra, hogy a halállal *nincs* vége mindennek, és hogy éppenséggel *nem* végződnek jól a dolgok.

Méreg – ártatlan csomagolásban

A megsemmisülésről és az egyetemes üdvösségről szóló tévtanítások olyan veszélyesek, mint az alattomos méreg. És ezt a mérget sokszor nemcsak olyanok kínálják, akik eleve valamilyen tévtanítás képviselőjeként ismertek. Még olyan tiszteletre méltó keresztyén személyiségek is e méreg hatása alá kerültek, akikről föltételezzük, hogy bibliai alapon állnak.

Az ördög nem mindig ordító oroszlánként jár körül, hanem fölveszi a világosság angyalának alakját is. Csalárdsága sokoldalú és ötletgazdag. Ha egy üvegbe mérget töltenek, vörös halálfejes címkével látják el: „Vigyázat, méreg!” Akkor nem nyúlunk hozzá, még ha valaki azt állítja is, hogy limonádé van benne. Az ördög azonban nem ilyen otrombán végzi munkáját. A kilencvenkilenc százalékban kifogástalan oldatba egy százaléknyi mérget csepegtet. Ezért kell riadót fújnunk! Az ördög jelszava gyakran ez: Sok igazságot ajánlani, hogy a beléje kevert tévtanok mérget ne lehessen észrevenni, és így az annál biztosabban fejthesse ki pusztító hatását.

A pokol izgalomba jön

Modern korunk felvilágosodott és öntudatos embere semmit sem akar a pokolról és a kárhozat-

ról hallani. Ezt tapasztalta meg Ole Hallesby professzor* (1879-1961) is, amikor az oslói rádióban áhítatokat tartott. Nagyon komolyan figyelmeztette hallgatóit, hogy sürgősen meg kell térniük, és beszédét ezzel a mondattal zárta: „Igensak megtörténhet, hogy ma este lefekszenek, mint máskor, azután elalszanak – és a pokolban ébrednek föl.”

Óriási felháborodás fogadta ezt a kijelentést. A norvég újságok izgatott cikkeket írtak a professzorról, aki állítólag rég idejétmúlt nézeteket hirdetett a rádión keresztül. Felszólították, hogy helyesbítse ezt a kijelentését. „Szívesen” – mondta Hallesby. Lélegzetvisszafojtva hallgatták, ahogy a mikrofonhoz lépett és ezt mondta hallgatóinak: „Felkértek, hogy helyesbítsek. Nos íme: Igensak megtörténhet, hogy ma este lefekszenek, mint máskor, azután elalszanak – és a pokolban ébrednek föl.”

Az „örök” szó azt jelenti: örök!

Az ember elhomályosult értelme tiltakozik az örök kárhozat elképzelése ellen. Ámulatra méltó találatkonysággal igyekszik szabadulni a Szentírás világos kijelentésétől.

Megváltozik ezáltal Isten Igéje? Nem, az megrendíthetetlen. A Biblia egészen világosan és tökéletesen tanítja az örök ítéletet. Az a görög szó,

* Magyarul megjelent könyvei: Az imádságról; Hogyan lettem hívő keresztényen? – Evangéliumi Kiadó

amelyet „örök”-kel fordítanak, kerekén hetvenszer fordul elő az Újszövetségben. Íme, néhány példa:

„...vettettel az örök tűzre” (Mt 18,8)

„...hogy elnyerjem az örök életet” (Mt 19,16).

„...és ezek elmennek az örök büntetésre” (Mt 25,46), és ugyanebben a versben:

„az igazak pedig az örök életre”.

„...vétkes marad bűne miatt örökké” (Mk 3,29).

„...befogadjanak titeket az örök hajlékokba” (Lk 16,9).

„...a jövődő világban pedig az örök életet” (Lk 18,30).

„Aki hisz a Fiúban, örök élete van” (Jn 3,15.16 és 36; Jn 5,24).

„...az örök Isten rendelkezése szerint” (Róm 16,26).

„...minden mértéket meghaladó nagy, örök dicsőséget” (2Kor 4,17).

„...láthatatlanok pedig örökkévalók” (2Kor 4,18).

„...örökkévaló mennyei házunk (2Kor 5,1).

„Ezek majd örök pusztulással bűnhődnek” (2Tesz 1,9).

„...kegyelméből örök vigasztalással és jó reménységgel ajándékozott meg” (2Tesz 2,16).

„...elnyerjék a Krisztus Jézusban való üdvösséget örök dicsőséggel” (2Tim 2,10).

„...örök üdvösség szerzőjévé lett” (Zsid 5,9).

„... örök váltságot szerzett” (Zsid 9,12).

„...az örökkévaló Szellem által önmagát áldozta fel” (Zsid 9,14).

„...hogy az elhívottak elnyerjék az örökkévaló örökség ígérését” (Zsid 9,15).

„...elhívott titeket Krisztusban az Ő örök dicsőségére” (1Pt 5,10).

„...Jézus Krisztus örök országába” (2Pt 1,11).

„Ő az igaz Isten és az örök élet” (1Jn 5,20).

„...elveszik az örök büntetést” (Jud 7).

Az örök ítélet tanának tagadói görcsösen igyekeznek bizonyítani, hogy az „örök” szó a görögben tulajdonképpen nem „örökkévaló”-t jelent. A felsorolt ígehelyekben kivétel nélkül a görög „aionios” szót találjuk. És ugyanazt az „örök” szót, amelyet a meg nem tértek büntetésével kapcsolatosan használ a Biblia, alkalmazza a hívők életével, megváltásukkal, dicsőségével stb. kapcsolatosan is. Ezekén túlmenően ugyanezt a szót használja az Ige Istennel és a Szent Szellemmel kapcsolatosan is.

Kinek volna joga, hogy a hetven ígehelyből, amelyben az „aionios” előfordul, kiragadjon hetet, és azt állítsa, hogy éppen ebben a hétben az „aionios” nem „örök”-öt jelent, a többi esetben azonban igen. Erre senkinek nincs joga, ha mégoly tanult és éleselméjű is.

A legeslegnagyobb áldozatra volt szükség

Olykor hallunk olyan véleményt, hogy az örök ítélet összeegyeztethetetlen Isten jellemével. Akik ezt állítják, elfelejtik, hogy a kérdésnek van egy másik oldala is, amelyet figyelembe kell venni, ha ebben a dologban egyszer s mindenkorra világosan akarunk látni. Mit követel meg Isten igazsága, szentsége, igazságossága, abszolút tisztasága? Isten nem tűrheti a bűnt, és ezért örök ítélettel, örök büntetéssel *kell* lesújtania.

És gondoljunk Krisztus engesztelő áldozatára. Ez az áldozat mérhetetlenül nagy. Összehasonlíthatatlan, felbecsülhetetlen értékű. Miért csak ez az isteni áldozat tud bárkit is a pokoli tűztől megmenteni? Azért, mert a kárhozat is mérhetetlenül súlyos, ti. *örök!*

Engedjük, hogy ez a gondolat munkálkodjék bennünk. Akkor talán valamivel többet sejtünk meg Krisztus halálának szükségességéből és jelentőségéből.

Aki viszont a szabadulásnak ezt az egyetlenegy útját visszautasítja – mi történhet vele akkor? Isten soha nem engedheti a bűnt szent jelenléte elé. Meg tudják-e oldani ezt a kérdést az örök ítélet tagadói? Szerintük a válasz: megsemmisülés által, azaz az ember úgy végzi, mint az állat. „A halállal vége mindennek” – hallhatjuk ezerszer is.

Márpedig ez nem lehet így: „Az Úristen... élet leheletét lehelte orrába. Így lett az ember *élőlény*”

nyé” (1Móz 2,7). Megmásította volna ezt az Isten? Nem, az ember abszolút értelemben örök. Isten egész könyvében található-e egyetlen utalás is, amely a megsemmisülési elméletet támogatná? Nem, sehol sem.

De mi történik azután? Isten és a bűn sohasem férhet meg egymással. Ez vitathatatlan alaptétel. Isten kétségkívül szeretet. És szeretetének bizonyítékául Fiát adta értünk. Ő azonban szent is. A szentség és a bűn között örök szétválásnak kell lennie, ahogy a Biblia tanítja. A végső következtetés tehát ugyanilyen komoly, s így hangzik: mindazok, akik bűneikben hálnak meg, mindazok, akik meghalnak és megvetették Isten hatalmas intézkedését a bűnbocsánat érdekében, viselik majd, mégpedig *örökké*, bűneik következményét.

Változhatatlanul és vég nélkül

A János 3,36-ban fontos kijelentést olvashatunk a bennünket foglalkoztató dolgokkal kapcsolatban. A Bibliának ezzel az egyetlen versével meg lehet cáfolni napjaink két fő tévtanítását, az egyetemes üdvösség, vagy ahogyan szintén nevezik, a helyreállítás tanát – és a megsemmisülés elméletet. Az egyetemes üdvösség híveinek azt mondja: „...aki pedig nem engedelmeskedik a Fiúnak, *nem lát majd életet*”. A megsemmisülési elmélet híveinek pedig: „...hanem az Isten haragja *marad rajta*”. Ha „*nem lát majd életet*”, akkor nem is részesülhet

helyreállításban. Ha pedig „Isten haragja *marad rajta*”, akkor élete sohasem semmisülhet meg.

E komoly tényekhez kapcsolódóan szeretnék még röviden idézni Alexander Seibel „Relativitás-elmélet és a Biblia”* c. könyvéből: „Egy szent és tökéletes Istennek a bűnre örök ítéletet, örök büntetést kell kiszabnia... A büntetés egyszerűen megfelel Isten tökéletes szentségének... Teljes nyomatékkal mondjuk itt ki: a Biblia minden kijelentésének ellentmondana, az Istennek minden abszolút érvényességű kijelentése teljesen összeomlana, ha a Szentírás nem egy örök, megváltozhatatlan ítéletről, a bűn és a bűnös örök, változhatatlan elkárhozásáról beszélne. És ezt fölöttébb érthetően és világosan mondja. A szakadék örök, és annak is kell lennie” (A.S.: „Relativitáselmélet és a Biblia” 34. old. Evangéliumi kiadó).

Nyomatékkal mondja az Úr Jézus, hogy egyetlen bűn van, amely sohasem bocsáttatik meg. Ez minden bűnök bűne: az *Őbenne fölkínált üdvösség megvetése*. Olyan szó ez, mint a kalapácsütés. Ha ez nem így lenne, akkor az Úr valótlant mondott volna. Ez pedig lehetetlen.

És még egyet: Az egész Szentírásban nem találunk egyetlen olyan kijelentést sem, amely az ún. „tisztítótűzről” szólna. Teljesen abszurd dolog lenne, ha Isten Igéje ilyen „tisztulási helyről” beszél-

* Magyarul is megjelent.

ne. Az efféle elképzelések és tanok tisztán emberi kitalálások.

Ezért senki se engedje magát megtéveszteni! Isten Igéje az igazság. És kegyelem, hogy a Megváltó Isten most még arra vár, hogy kimutassa kegyelmét azoknak, akik bűnbánattal és hittel Őhozzá fordulnak. A kegyelem ajtaja ma még nyitva áll! És aki eddig nem lépett be rajta, ma még megteheti. Mielőtt bezárul!

Meggondolatlanul

Az is előfordul, hogy meggondolatlanul nagy bűnt követünk el. Bűnt, Isten nevével való visszaélés által: „Te jó Isten, de hideg van!”, „Uram Isten, micsoda hőség” – hangzik számtalan más variációban. Mindannyiszor újabb bűn terheli életünk „tartozás” oldalát. Isten ugyanis őrzi szent nevét. És a nevével történő visszaélésnek súlyos következményei vannak. Ő így szól hozzánk a parancsolataiban: „Ne mondd ki hiába Istennek, az Úrnak a nevét, mert nem hagyja az ÚR büntetés nélkül, ha valaki hiába mondja ki nevét” (2Móz 20,7).

A visszaélés különböző fajtái:

1. *A meggondolatlan visszaélés.* Sokan minden lehetséges alkalommal emlegetik Isten nevét. Ha egyszer megszámolnák, hogy egyetlen napon hány-szor élnek vissza Isten szent nevével, és az eredményt 365-tel, majd az évek számával megszoroznák, az eredmény lesújtó lenne. Viszonylag rövid idő alatt a bűnnek hatalmas hegyét halmozzuk fel.

Pedig a figyelmeztetés rendkívül komoly: „Nem hagyja az ÚR büntetés nélkül”. Isten ítélete az ajtó előtt áll.

2. *Az átkozódás.* A vízművek dolgozója le akarta olvasni a pincében levő mérőkészüléket, és amikor sehogy sem akart sikerülni, így átkozódott: „Az Isten verjen meg engem!” Ekkor kijött egy férfi, és megkérdezte: „Miért imádkozik ilyen hangosan?” „Én? Imádkozom? Eszem ágában sincs!” – „De hiszen éppen most kérte arra Istent, hogy verje meg magát. És elmondhatom, hogy Isten meg fogja hallgatni kérését!” Erre az átkozódó ember nagyon megijedt. „Ha valaki átkozza Istenét, annak bűnhődnie kell vétkéért. Aki az ÚR nevét káromolja, az halállal lakoljon...” (3Móz 24,25-16).

3. *Hamis eskü az Úr nevében.* Mennyi hamis eskü hangzik el! Közben Isten szent nevét említik. Ő maga ítéli meg a hazugokat.

4. *A névleges keresztyének „Uram! Uram!” – mondása.* Oly könnyen szalad ki sokak száján az „Uram” szó. Milyen sok gondatlanul elmondott, pusztán formális imádság hangzik el. Milyen gyakran mondják ki Isten vagy az Úr Jézus Krisztus nevét, miközben a szív nem gondolja őszintén. A keresztyén máz megvan, de az Istenből való élet sehol. „Nem mindenki megy be a mennyek országába, aki ezt mondja nekem: Uram! Uram!, hanem csak az, aki cselekszi az én mennyei Atyám akaratát” (Mt 7,21).

Mit tegyünk? Isten megítéli mindazokat, akik

szent nevével – így vagy úgy – visszaélnék. Ezekre igazságos ítélete vár. Nem kell valamennyi parancsolatát megszegni ahhoz, hogy örökre elveszünk. *Egyetlen* parancs megszegése is elegendő. Nem kell, hogy valaki lopjon vagy hazudjon. „Mert aki valamennyi törvényt megtartja, de akár csak egy ellen is vét, az valamennyi ellen vétkezett” (Jak 2,10). Olyan ez, mint a tíz szemből álló lánc. Nem kell mind a tíznek elszakadnia: elég, ha egy elszakad, máris a mélybe zuhanunk.

Lehetséges-e a szabadulás? Igen! És a felmentés? Igen! Isten az Ő nagy szentségében és igazságában megmutatja nekünk bűnös állapotunkat, amiért el kell vesznünk. Ugyanakkor Ő a szeretet Istene, és megmutatja nekünk a Szabadítót is: az Úr Jézus Krisztust, az Ő Fiát. Elébe kell vinnünk a „jó Isten”-ről való meggondolatlan fecsegésünk bűnét éppúgy, mint az Isten nevével való visszaéléseinket. Térjünk meg ezekből a gonosz szokásokból. Mert aki megvallja ezeket a bűnöket és egyéb bűneit, az hit által bocsánatot és békét találhat a golgotai keresztnél Jézus Krisztus engesztelő áldozata által. „És nincsen üdvösség senki másban, mert nem is adatott az embereknek az ég alatt más név, amely által üdvözülhetnénk” (Csel 4,12). Azután kérhetjük az Urat Dáviddal együtt: „Taníts engem utaidra, Uram, hogy igazságod szerint járjak, és tiszta szívvel *féljem nevedet*” (Zsolt 86,11).

9. „AZ EMBER JÓ”

A felvilágosodás hatalmas lendülettel nagy változást hozott a kultúra minden területén. Maga a „felvilágosodás” szó igen jól hangzik. Már Kant (1724-1804), a német filozófus, „az ember kitörésének” nevezte a felvilágosodást „a maga okozta kiskorúságából”. Ezért az öreg Kant ma is tetszenyilvánításban részesül. Ez a szellemi mozgalom még most is hat.

Optimista meggyőződése így hangzik: alapjában véve minden ember egyenlő, értelmes és jó. A megfelelő tanítás hatása – pl. az iskolákban – elvezetne a boldogító társadalomhoz, és ezzel az emberiség haladásához.

Jól ismerjük ezeket a mondásokat. Nemcsak tegnapról, hanem máról is. Megkérdőjelezhető voltuk ellenére Keleten és Nyugaton a meghatározó ideológiák alapja az emberiség fejlődésébe vetett hit. És milyen sokan mennek tönkre e kemény kövön, mert hisznek az emberi jóságban, illetve általában az emberben – és a keserű csalódás nem marad el.

Aki ebben „hisz”, az vak. Ugyanakkor egyáltalán szó sincs arról, hogy pesszimisták lennének, akik

mindent a legsötétebb feketének látunk. És ha már az optimizmusra nincs semmi okunk, igyekezzünk a világot becsületesen és a való helyzetnek megfelelően szemlélni. Milyen is hát ez a világ valójában?

Még nem felejtettük el a két világháború halottait; tíz millióan haltak meg az első, és hatvan millióan a második világháborúban – s a nemzetek máris idáig soha nem látott mértékű fegyverkezési versenyben vannak. A stockholmi „Békekutató Intézet” évkönyve szerint egyedül 1975-ben, tehát pontosan harminc évvel az idáig legvéresebb háború után, 700 000 000 000 (700 milliárd) márkát költöttek fegyverkezésre. Ez elképzelhetetlenül nagy összeg. De még magasabbnak tűnik, ha arra gondolunk, hogy közben számtalan ember éhezik és nyomorog, mert nincsen meg az élet legminimálisabb szükségleteinek biztosítása sem.

A modern hadviselés borzalmai

Még elképzelhetlenebbek a pusztá milliárdok mögött rejtőző megsemmisítő fegyverek: atomrakéták, biológiai és kémiai fegyverek ereje. A modern haditechnika beavatottjai a mérhetetlen borzalom fegyvertáráról beszélnek. S mindez a békeszerződések és különböző konferenciák ünnepélyes zárónyilatkozatai ellenére.

Még egyetlen században sem beszéltek annyit toleranciáról, fejlődésről és humanitásról, mint éppen a mienkben. És soha még annyi vér nem folyt,

mint századunkban. Rettenetes tapasztalatunk van arról, hogy mi minden borzalmat képes az ember embertársával szemben elkövetni. A hóhérlegények középkora közöttünk van! Az „Amnesty International” szervezet évi jelentésében több mint száz országot vádol meg azzal, hogy megsértik a legelemibb emberi jogokat. Pedig ezeknek az államoknak a legnagyobb része aláírta az Egyesült Nemzetek emberi jogokról szóló kiáltványát. Még mindig megszámlálhatatlan ártatlan ember sínylődik internálótáborokban, politikai vagy vallási okokból, és sokan ott is halnak meg. Az emberiség cinizmusa megszégyenítő.

Vadnyugat az ajtó előtt

És amit naponta látunk ajtónk előtt, az sem sokkal vigasztalóbb. Bombák robbannak London kellős közepén, és más nagyvárosok pályaudvarain és áruházaiban. Súlyosan bántalmaznak gyermekeket. Eltérítenek, és a levegőben robbantanak fel repülőgépeket. Gyakori az emberrablás, zsarolás és terrorizálás. Az állami statisztika szerint az USA-ban minden 31. másodpercben elkövetnek egy súlyos bűncselekményt – gyilkosságot, rablást, nemi erőszakot. És az évi több mint 11 milliónyi súlyos bűncselekmény közül csak minden ötödiket tudnak felderíteni.

Németország újságjaiban nap mint nap olvashatunk elképesztő bűncselekményekről. És nemcsak ezekről, hanem a jóléti társadalom megszégyenítő

határjelenségeiről: a közlekedés minden 28. percen halálos áldozatot követel, és minden 42. percen történik egy-egy öngyilkosság. Hogy az alkoholisták milliókat kitevő seregére leselkedő halálról és nyomorúságról ne is beszéljünk.

És ez a fejlődés egyre fenyegetőbb méreteket ölt. Az USA-ban a bűnözések száma évről évre kb. 15 százalékkal nő. Ugyanakkor félelmetesen növekszik az elkövetett tettek borzalmassága. A bűnözők átlagéletkora egyre csökken, nem jelentenek kivételt már gyermekek és fiatalok szabályszerű bűnbandái sem. Ezek kiváltképpen az idős embereket tűzik ki célpontul. A „Time” című amerikai hetilap részletes tudósítást ír ezen a címen: „Az idős emberek a félelem rabjai.” Már szinte ki sem merik tenni lábukat a lakásukból. Gyakran ugyanis még a szegények legszegényebbejeit is kifosztják az útonállóak, amint a felvett szociális segéllyel hazafelé tartanak.

És vadnyugat az otthonokban

Ehhez járul, hogy egyes lelkiismeretlen emberek a brutális erőszak és intim jelenetek képes kiábrázolásával negatív módon befolyásolják az amúgy is önpusztításra és agresszióra hajlamos emberiséget. Nemcsak az undorító perverz cselekedetek méltatlanok az emberhez, hanem emberhez méltatlan az egész országokat elárasztó szennyfilmek és szennyirodalom hulláma is.

Nem lebecsülendő az a mágikus igézet sem,

amely a tévéből kiárad, és szó szerint foglyul ejti az embereket. A bonni sajtóügynökség „Veszélyes időzített bomba” címen idézi egy parlamenti képviselő figyelmeztetését. A képviselő felhívja a figyelmet arra az elrettentő tényre, hogy a német gyermekek 5 és 15 éves koruk között a képernyőn ke-reken 15 000, többé vagy kevésbé kegyetlen halált látnak. Az állandóan növekvő fiatalkori bűnözés oka nyilvánvalóan többek között a tévé által szabadon házhoz szállított brutális látványok tömege.

Ugyanaznap közölte a Német Sajtóügynökség, hogy a legutolsó felmérés megállapítása szerint a tévé nézettsége növekvőben van. Az elemzés többek között megállapítja, hogy minden 14 év fölötti állampolgár átlagosan *naponta 2 órát és 11 percet* tölt a tévé előtt. Az USA-ból pedig az a jelentés érkezett, hogy a jövőben, ha ott egy 70 éves ember meghal, az életéből teljes tíz esztendőt töltött a tévé előtt.

A manipulált ember

Az osztrák főváros, Bécs, a világ zenei fővárosa. Beethoven, Mozart, Haydn és még sok más zeneszerző neve elválaszthatatlanul össze van kötve a városával. De még egy világhatalom indult ki Bécsből: a pszichoanalízis. A pszichoanalízis kifejlesztett egy eljárást az ember belső életének feltárá-sára, egy olyan elmélet útján, amely bár tudományosan vitatható, de amelynek segítségével lelki betegek-nél állítólag gyógyítási eredményeket –

egészségeseknél pedig egész bizonyosan kereskedelmi sikereket lehet elérni.

A *propaganda*, ez a világhatalom fokozódó mértékben dolgozik ezzel a módszerrel, amelyhez Sigmund Freud bécsi ideg orvos az 1900 és 1930 között megjelent könyveivel – nyilván akaratán kívül – a kulcsot szolgáltatta. Sigmund Freud azt tanította, hogy az ember fölött a tudattalan uralkodik, és hogy egy cselekedet tudatossá váló okainak valójában semmi közüknek nem kell lenniük a mi tulajdonképpeni indítékainkhoz – azaz „az ember nem úr a saját házában”.

Ezt a fölismerést először igen rafinált módon az USA-ban váltották aprópénzre, mégpedig abból a célból, hogy az emberek, akik tulajdonképpen semmit sem akartak vásárolni, és pillanatnyilag nem is volt semmire sem szükségük, mégis vevőké váljanak. Az amerikai Vance Packard, „A titkos félrevezetés” c. könyvében érzékletesen írja le, hogyan történik ez. Így változtatta meg Sigmund Freud veszélyes rendszere – sokféle alkalmazása által – ezt a világot.

A pszichoanalízis ilyen féle alkalmazása töltve van dinammal. Megnőtt a gazdasági élet, és mindenekelőtt a közélet és a politikai élet kétes értékű befolyásolásának veszélye. A tömegtájékoztatási eszközök minden alkalmazása ugyanis előfeltételezi a „manipulációt” (latinul: valaminek a kézben tartása), és a modern véleményformálók hatalma szinte korlátlan.

Napjainkban számtalan ember veszi szívesen, ha egyszerűen csak utánozni kell azt az életet, amelyet elébe élnek. Így sokak számára az élet egyszerűen ködbe borult. A valóságot nem látják már. Elvesztették az irányt, és nincs iránytűjük.

Vad kutyák, mélység és pokol

Aki helyesen értékeli környezetét és önmagát, az nem kerülheti el a fölismerést: Az embert nemcsak kívülről fenyegeti veszély mindenféle gonosz részéről, hanem az ember maga *nem jó*. Még a keresztényiség egy olyan esküdt ellensége is, mint Friedrich Nietzsche (1844-1900), félelemmel telve kiált fel: „Pincédben vad kutyák ugatnak. Rázzák láncukat. Ne engedd fel őket...!” És mit mond a modern mélylélektan? Röviden és velősen ugyanezt állítja: „A mélységet, a poklot hordozod magadban”. De azt, hogy: „Ki kell jönnöd ebből a nyomorult állapotodból!” – ezt nem akarják hallani. Ehelyett azt mondják: „Mondj igent a poklodra – és akkor elhallgat”. És pontosan ez is egy éles kő, amely tönkreteszi azokat, akik elfogadják és aszerint cselekszenek.

A Biblia ítélete

Isten Igéje megerősíti azt, amit mindnyájan a gyakorlatban megtapasztaltunk: erkölcsileg végtelenül mélyre zuhantunk. Mióta az első emberpár hallgatott a Sátán csábító szavára, azóta létünk

minden területére nagy hatalommal tört be a bűn. Nem fokozatos erkölcsi süllyedés volt ez, hanem hirtelen, hatalmas gátszakadás. A gonosz áradata mindent elsodort. Az első emberpár első fia nem udvariatlan volt, hanem közönséges gyilkossá lett. Hirtelen itt volt a bűn; a meztelen, utálatos bűn.

A Bibliának az ember fölött kimondott ítélete megalkuvás nélküli: „Csak arra bölcsek, hogy rosszat tegyenek, de jót tenni nem tudnak!” (Jer 4,22). És: „Egészen beteg már a fej, egészen gyöngye már a szív. Tetőtől talpig nincs rajta ép hely” (Ézs 1,5-6).

Nem az a helyzet tehát, hogy csupán a héj karcolódott meg! Nem, a mag, a belső rothadt! Annyi-
ra megromlott, hogy többé már nem javítható.

Sokszor be akarják beszélni nekünk, hogy még van egy pislákoló szikra, s ha ezt helyesen gondozzuk és fűjjük, szép, fényes láng lesz belőle. A valóság azonban lesújtóan más. Nincs reménység. Ezt mondja a Biblia.

Bűn – idegen szó a modern ember számára?

Szinte úgy tűnik, mintha a „bűn” szó modern idegen szóvá lett volna. A „bűn” és a „vétkezni” szavak ugyanis sajátos jelentésváltozáson mentek át a modern ember szótárában. Sokak számára e szavaknak alig van közük, vagy már semmi közük sincs Istennel való kapcsolatukhoz. Annál több közük van a gyomrukhoz, szívükhöz és testsúlyukhoz. Így aztán a „vétkezni” szón elsősorban olyan ma-

gatartást értenek, amellyel az ember túl sokat vesz el magának a jóból.

A Biblia azonban egészen mást ért „vétkezés” alatt. A bűn több, mint a diétás előírások megsértése. A bűn nem jelentéktelen dolog! A bűn Istentől való elszakadást jelent, és következménye az örök ítélet! A bűn olyan, mint a lavina: jelentéktelennek látszik a kezdete, de félelmetes romboló erő lesz belőle.

Honnan jön a bűn? Egyszerűen jelen van. Mint a ránc leső ragadozó állat. Mint a vulkán, amely szüntelenül háborog. Jelen van, még ha nem is akarunk tudomást venni róla. A bűn következményei ugyanis mindenki számára érezhetőek és láthatók. Még az alkoholista is észreveszi ezt, legkésőbb amikor az árokban hempereg. Szalonképes lett a házasságtörés és a kapzsiság is. De ha egy nép a sokat propagált erkölcsi szabadság sodrásában a család és a házasság területén istenellenes törvényeket bocsát ki, akkor viselnie kell annak következményeit is. Gyerekek százezrei nőnek fel szülői ház nélkül, s ezek azután teherré válnak az állam számára, és számtalan újabb probléma melegágyává lesznek. A bűnt nem lehet megszüntetni azzal, ha nem beszélünk róla. Minden gránát, minden bomba, minden gyilkosság bűn. De minden hazugság, féligazság, gonosz pillantás és látszatszenesség is az. A bűn jelen volt annak idején Kain testvérgyilkosságánál, és jelen van ma minden háborúban. És ugyanígy minden üzleti csalásnál, minden

hanyagságnál otthon vagy a munkában, minden huzugságnál és minden lopásnál. És minden házasságtörésnél, mind a valóságban, mind a gondolatban. Ki ne tapasztalta volna már, hogy a „bűn” nem idegen szó, hanem rémületes valóság? Újságaink nap mint nap írnak róla. A kábítószeres rabjairól, a brutalitásról, az éhségről, a halálról és megérőszakolásról. De nemcsak napilapjainkban olvashatunk mindezekről. Mindnyájan keservesen tapasztaljuk, hogy a magunk életében is jelen van a bűn.

Fiatalok éltek együtt egy kommunában, hogy egy „új társadalmat” valósítsanak meg. Eleinte minden jól ment. Azután mind szétszóródtak. Miért? Loptak egymástól, csak más nevet adtak neki. Üvöltöztek egymással. Ki akarták használni és meg akarták csinálni egymást. Egyszerre csak ott voltak a „régik” bűnök. Egyikük így fogalmazta meg: „A régi társadalom rákos daganata kitört a kommunákban is...”

A megbízhatók és a léhák

Mindenki: nemcsak a léhák, hanem a megbízhatók is. Nemcsak a kék vagy fehérgalléros svihák, és nemcsak a nagy és kis playboyok és girlök. Nem, hanem azok is, akiknek ez a jelszava: „Cselekedj helyesen, és ne félj senkitől!” Azok is, akik mindig szorgoskodnak és fáradoznak. Azok is, akik szenvedélyesen védik az emberben levő jót. Mind elvesztek. Mind. Kivétel nélkül. Még ha nem is térítenek el repülőgépet, nem rabolnak ki bankot, és

nem szegik meg házastársi hűségüket. Az emberek úgy ahogy van, bűnös, és ezért elvesztett.

Talán azt gondoljuk: „Hogyan lehet ilyen megoldani? Hisz az emberek annyira különbözőek. Vannak jó és gonosz emberek. Egészen gonoszak és kevésbé gonoszak. Egészen jók és kevésbé jók.” Nos, ez így igaz – a mi szemszögünkből. Ez a mindennapos tapasztalatunk, és aki ezt a különbséget nem látja, az vak a valóság számára. Vannak, akik önmaguk szerelmesei, akik mindig csak azt nézik, hogy nekik mi a jó. Viszont vannak, akik önfeloldozók, segítőkészek, gondolnak embertársaikra, és jót cselekszenek. Ki vitathatná ezt el?

Ez látható a mi szemszögünkből. A mi látásunkat elhomályosította egy gyökeresen megromlott világ köde. Olyan mérgezett köd, amely ott gomolyog természetes szellemi látóhatárunk lapályain. Felülől minden egészen mást mutat. Mint ahogyan a föld domborzati viszonyai nagy különbséget mutatnak, de ezek a holdról nézve már nem látszanak, ugyanígy az emberek közti erkölcsi „magassági különbségek” a szent Isten szemében semmivé zsugorodnak.

Bár az ilyen látás teljesen ellentétes a mi elképzeléseinkkel, a Biblia mégis világossá teszi számunkra. A Biblia azt tanítja, hogy a szent Isten előtt nincs semmiféle különbség ember és ember között. Isten ítélete így szól: „*Mindnyájan elpártoltak tőle, egyaránt megromlottak. Senki sem tesz jót, egyetlen ember sem*” (Zsolt 53,4). Továbbá: „*Mert nincs különbség: mindenki vétkezett...*” (Róm 3,22-23).

Ez a „mindenki vétkezett” tehát nem azt jelenti, hogy még a legjobb emberek sem egészen hibánélküliek, hanem: az ún. jó az egyik oldalon, és gonosz a másik oldalon többé már egyáltalán nincs figyelembe véve. „*Mert nincs különbség.*”

Mi emberi, természeti módon látunk. De egyedül Isten mértéke érvényes. Nem mintha Isten nem látná a számunkra naponta megjelenő „jó” és „rossz” közötti különbséget. Hogyne látná Ő, aki mindent lát! Ennek azonban semmi köze sincs ahhoz az isteni ítélethez, hogy „mindenki vétkezett”.

Krisztus keresi a mélyre süllyedteket

Az Úr Jézus egymagában ült a déli hőségben Jákób kútjánál Samáriában, amikor látott egy kiszított asszonyt jönni. Valakit, aki azért vitt vizet ebben a szokatlan napszakban, hogy ne kelljen találkoznia a többiekkel, akik megvetik őt és ujjal mutogatnak rá. Annyira züllött erkölcsű volt.

Jézus Krisztus azonban, aki azért jött, hogy „megkeresse és megtartsa az elveszettet” (Lk 19,10), másként viselkedett az asszonnyal szemben, mint falubelije, akik kerülték őt, vagy csak megvetésüket mutatták, ha látták. Törődött vele. Éppen érte tette meg ezt a fáradtságos utat. És mi mondanivalója van az asszony számára? „Ha ismernéd az Isten ajándékát...” (Jn 4,10). Ez az Ő beszéde. Azután feltárja előtte azt, amire sürgősen szüksége van: a gyökeres megtérést. Szüksége van Isten ajándékára, magára Jézus Krisztusra, az igazi életre.

Ilyen szeretetteljesen beszélget mélyre süllyedtekkel, a társadalom peremére sodródottakkal. Az Ő számára azok nem közömbösek.

...és a tiszteletre méltókat is

Egy másik jelenet: hűvös, sötét éjszaka volt, amikor a teológiai professzor, a zsidó nagytanács tagja fölkerekedett. Jóhírű és nagytekintélyű férfiú, művelt, segítőkész, becsületes és megbízható. Most élete legfontosabb útjára indult. Az Úr Jézushoz ment.

Mit mondott neki Jézus Krisztus? „...ha valaki nem születik újonnan, nem láthatja meg Isten országát” (Jn 3,3). Ez Jézus Krisztus „stílusa”. Nem segít semmiféle erkölcsi előny, tanultság, intézmény, akadémiai rang, sem az emberek előtti tekintély. Ezért hívta föl figyelmét arra, amire viszont sürgősen szüksége van: újonnan születésre, radikális megtérésre – egészen új teremtésre – valódi új életre. Így beszélt az Úr Jézus az igen tiszteletre méltó emberrel.

Megbízhatóknak és léháknak: mindnyájunknak szükségünk van Őreá. Nélküle mindnyájan elveszettek vagyunk! Ez a Biblia egyértelmű kijelentése.

Életünk visszás iránya

Ha két ember ugyanarra a vonatra száll fel, meglehet, hogy az egyik valami értelmes dolgot csinál ott, a másik valami ostobaságot. Azután jön a kalauz, és megnézi a jegyeket, majd közli velük,

hogy nem a megteleiő vonata szántak 101: 1010-
san az ellenkező irányba utaznak, mint ahová szán-
déztek. Mindketten. Az értelmes is, az ostoba is,
a jó is és a gonosz is.

Ezt érti a Biblia a „bűn” szó alatt: életünk telje-
sen fordított irányát. Az „el Istentől” irányt. És eb-
ben a vonatban ül valamennyi ember. Így mondja
ezt Isten az Igéjében: *minden* ember.

Az emberiség első számú problémája a bűn. Így
volt ez korábban is, és így van most is, ebben a ve-
szélyes korban. A már említett híres fizikus és ma-
tematikus, Albert Einstein mondta egyszer egy tu-
dományos ülésen: „Az igaz probléma az emberek
szívében és gondolataiban rejlik. Ez nem fizikai,
hanem erkölcsi probléma. Ami bennünket igazán
megrémít, az nem az atombomba robbanóereje,
hanem *az emberi szívben levő gonoszság hatalma, a
robbanó-ereje a gonosz számára*. Isten nevében ké-
rem önöket, ha hisznek benne, vegyék ezt komo-
lyan, fékezzék meg és uralják a tudományos fölfé-
dezéseket; ha ezt nem teszik, elvesztünk!”

Az csak mese, hogy az ember jó. Szép, de ve-
szélyes mese. Mert port hint a bűnös, megváltásra
szoruló ember szemébe. Az igazság kemény, de
ennek ellenére igaz marad. Az ember a bűn alatt
van. A bűnt nem lehet semmibe venni!

Még lehetséges azonban a szabadulás. Még szól
a jó hír: Jézus Krisztus a Szabadító!

10. „HOL MARAD AZ Ő MEGÍGÉRT VISSZAJÖVETELE?”

Hans Joachim von Ziethen (1699-1786) tábor-
nok Nagy Frigyes testőrgárdájának parancsnoka
volt. A király igen nagyra értékelte derék táborno-
kát, sokat köszönhetett egyenességének és vitézsé-
gének. Csakhogy mivel Ziethen igazi keresztyén
ember volt, aki nem szégyellte hitét bátran megval-
lani, olykor el kellett tűrnie a szabadelvű király gú-
nyolódását.

Egy napon azt mondta tábornokának, bizonyítsa
be neki három szóval, hogy a Biblia Isten Igéje.
Ziethen rövid gondolkodás után így felelt: „Felség,
a zsidók!” A király elgondolkodva bólintott. Elége-
dett volt a három szóból álló bizonyítékkal.

A zsidók története bizonyítja, hogy Isten betart-
ja ígéreteit. A tábornok és Nagy Frigyes is nyilván
emlékezett arra, amit a Biblia a zsidókról mond:

A próféták megjövendölték mind az asszír fog-

ságot, mind a Babilonba való elhurcolást – *mindkettő beteljesedett.**

Megjövendölték, hogy egy részük a 70 évi fogság után visszatér földjére – *ez is megtörtént.* (Babiloni fogság Kr.e. 605-535.)

Elhangzott a prófécia arról, hogy Jeruzsálemet lerombolják és a nagyszerű templomból kő kővön nem marad – *és így lett* (Mt 24,2; Lk 19,44; 1Kir 9,7-9; Zsolt 79,1-4; Ézs 64,9-11; Mik 3,12).

Megmondták a zsidóknak, hogy szétszóratnak majd a föld minden népe közé – *és így történt.*

Így kiáltottak: „Szálljon ránk és gyermekeinkre az Ő vére” – *és ez az átok is beteljesedett.*

Nemcsak a 18. században tekintették a zsidókat idegen testnek, jogilag hátrányos helyzetű betolakodóknak, a középkorban is és valamennyi században így volt. És az antiszemitizmus tetőpontját érte el a biológiai és világnézeti alapon álló borzalmas tömeggyilkosságban a Harmadik Birodalom idején. Ezt viszont ők ketten még nem tudhatták.

Azt sem tudhatták, hogy *Izrael államának helyreállítására* vonatkozó jóvendölések is hamarosan be fognak teljesedni. Közel 2000 éves szétszórtság és üldöztetés után, David ben Gurion (1886-1973) 1948. május 14-én hivatalosan bejelentette az ámu-

* Zsidók fogsága és hazatérése: 3Móz 26,33-35; 2Krn 36,20-21; Jer 25,9-11; Ez 1,2; Dán 9,2; Ezs 1,1-3

ló világ előtt Izrael államának megalakulását. A valóban történelmi jelentőségű pergamenen 37 aláírás hirdette az állam újjáalakulását. És attól a naptól fogva a föld egyetlen országa sem kapott akkora sajtónyilvánosságot, mint Izrael. Ezt mindnyájan tanúsíthatjuk. És a Biblia azt tanítja, hogy az utolsó időkben a történelem éppen *erre* az államra, és az egykori Római Birodalom területére koncentrálódik.

Isten Igéje pontosan megmondta az eljövendő események lefolyását. Minket pedig felszólít, hogy foglalkozzunk az emberiség történetének *ezzel* az izgalmas fejezetével, mert: „Boldog, aki felolvassa, és boldogok, akik hallgatják ezeket a prófétai ígéseket, és megtartják azt, ami meg van írva bennük, mert az idő közel van” (Jel 1,3). És még *mielőtt* elkövetkeznék a vég, a maga elképzelhetetlen borzalmaival, egy hatalmas esemény megy majd végbe. *És ez az esemény bekövetkezhet akár holnap vagy akár ma vagy akár a következő percekben is.*

A kijelentett titok

Egy napon, amelyet csak Isten tud, Jézus Krisztus kihozza majd a világból mindazokat, akik az övéi. Hívó keresztyének milliói ragadtnak majd el – a tudomány és az úrhajózás mellőzésével – Óhózzá a levegőbe. Ezek meglátják majd Isten Fiát, Urukat és Megváltójukat. És Ő olyan helyre viszi őket, amelynek szépségét el sem tudjuk képzelni.

Lehetnek e sorok olvasói közül, akik a fejüket

rázzák. De mennyi mindent tartottunk már lehetetlennek az életben, ami azután később megvalósult. „(Isten) mond-e olyat, amit meg ne tenne, ígér-e olyat, amit nem teljesít?” (4Móz 23,19b). Ez lehetetlen. Isten nem hazudik! Ő megteszi, amit mond!

És az emberiség történelme folyamán gyakran hallotta ugyan Isten jövendölését, de *nem* hallotta meg. Az istenfélő Nóét, aki a szárazföldön óriási hájót épített, és intette embertársait, kinevették és örültnek tartották. Egyszerűen napirendre tértek fölötté, az emberek ettek, ittak, házasodtak, építkeztek, kereskedtek, mint mindig. Figyelmeztetését elengedték a fülük mellett. Isten azonban véghezvitte, amit eltervezett. Még ha mindenki lehetetlennek is tartotta. Istenek semmi sem lehetetlen!

Így van ez a hívők előtt álló elragadtatással is. Ebben a hatalmas eseményben szó szerint beteljesedik majd az, amit a Biblia bejelent, és amiről mindenkinek tudomása lehet. A keresztyén országokban alig akad olyan ház, amelyben ne lenne Biblia. Vizsgáljuk csak meg, mit mond a Biblia erről a hamarosan bekövetkező nagyszerű eseményről:

„Íme, titkot mondom nektek: nem fogunk ugyan mindnyájan elhunyni, de mindnyájan el fogunk változni. Hirtelen, egy szempillantás alatt, az utolsó harsonaszóra; mert meg fog szólalni a harsona, és a halottak feltámadnak romolhatatlanságban, mi pedig elváltozunk” (1Kor 15,51-52).

„Azt pedig az Úr Igéjével mondjuk nektek,

hogya mi, akik élünk, és megmaradunk az Úr eljövételéig, nem fogjuk megelőzni az elhunytakat. Mert amint felhangzik a riadó hangja, a főangyal szava és Isten harsonája, maga az Úr fog alá szállni a mennyből, és először feltámadnak a Krisztusban elhunytak, azután mi, akik élünk és megmaradunk, velük együtt elragadtatunk a felhőkön az Úr fogadására a levegőbe, és így mindenkor az Úrral leszünk. Vigasztaljuk tehát egymást ezekkel az igékkel” (1Tesz 4,15-18).

„Nekünk pedig a mennyben van polgárjogunk, ahonnan az Úr Jézus Krisztust is várjuk Üdvözítőül, aki az Ő dicsőséges testéhez hasonlóvá változtatja a mi gyarló testünket, azzal az erővel, amellyel maga alá vethet mindeneket” (Fil 3,20-21).

„Az én Atyám házában sok hajlék van, ha nem így volna, vajon mondtam volna-e nektek, hogy elmegyek helyet készíteni a számotokra? És ha majd elmentem és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ott legyetek ti is” (Jn 14,2-4).

Ilyen világosan és egyértelműen szól Isten Igéje erről az eseményről. Ennek el kell némitania minden gúnyolódást. Mert amit Isten mond, az meglesz.

A nagy elindulás

A mindenséget Isten hívta létre, hatalma szavával. Krisztusnak is van hatalma arra, hogy az elaludt hívőket – még ha rég porrá és számunkra megtalálhatatlanokká lettek is – életre keltse parancsoló szavával. Ugyanúgy és ugyanabban a pillanatban elváltoztatja majd azokat, akik akkor élnek és az Úr tulajdonai.

Elváltoztatni azt jelenti: átformálni. Mindenki személyében ismét fölismerhető lesz, az új test azonban makulátlan, fájdalomtól és betegségtől mentes. Elmaradnak a mankók és a tolószékek. A megdicsőült testnek semmi fogyatékosága nem lesz. A vakok látnak, a süketek hallanak, a némák hangosan dicsérik majd az Urat. Az új test tökéletes, nem lesz kitéve az öregedésnek és az elmúlásnak.

És mindkét csoport, mind a feltámasztott elhunytak, mind az Ő visszajövetelekor még élő hívők a megdicsőült testben Jézus Krisztushoz ragadtatnak. Mégpedig „az utolsó harsonaszóra” – ahogy az Írás mondja. Tudnunk kell, hogy a római legionáriusoknak háromféle trombitajelük volt. Ez a három jel egymás után hangzott el: az első parancsot adott *a sátrak elbontására*, a második a *gyülekezésre*, a harmadik az *elindulásra*.

Az utolsó harsonaszó tehát jelt ad a nagy elvonulásra. Ez lesz a világtörténelem legnagyobb elvonulása, amikor az Úr Jézus hazaviszi megvál-

tottjait. Ez az elképzelt legszébb úticél, mert akkor Őnála leszünk örök biztonságban a dicsőségben.

Egy szempillantás alatt

Ez a történés annyira egyetlenszerű lesz, hogy képzelőerőnk nem elég az akkori tények és események leírására.

Külsőleg ez a nap ugyanolyan lesz, mint bármelyik másik. A föld ugyanúgy kering a nap körül, mint máskor. Bolygónk egyik részén forrón süt a nap, más helyein felhős lesz az ég, egyes helyeket hó borít, a földrajzi szélességi foknak megfelelően. Az emberiség egyik részénél nappal lesz, a másikonál éjszaka. Itt már alkonyodni kezd, amott a hajnal első sugarai új napot jeleznek. Emitt csöndes éjszaka lesz, amott nyüzsgő élet...

És akkor, egészen hirtelen megtörténik a megfoghatatlan, egy szempillantás alatt. Emberek milliói egyszerre csak eltűnnek – a hátramaradottak számára mindörökre. És a földön sohasem látott káosz tör ki:

- Egyes munkahelyek az irodákban és műhelyekben hirtelen megüresednek...
- Vonatok robognak mozdonyvezető nélkül...
- Iskolákban és egyetemeken tanítás és előadás közben diákok és tanárok tűnnek el...
- A városokban felborul a rend...
- Vezető nélküli autókat tolnak fel a járdákra...

– Nem működnek a közlekedési lámpák, nincs áram...

– Az elektromos művek, mint megannyi béna óriás. Egyes szakemberek nem lesznek többé a helyükön...

– Az autópályákról súlyos baleseteket, tömeges karambolokat jelentenek...

– Szünet nélkül robognak a rendőrautók, tűzoltók és mentők. Itt is emberhiány. Néhány alkalmazottat nem lehet megtalálni!...

– Nagy a hiány a segítségben! A sérülteknek hosszan kell várakozni a kórházba jutásra...

– Ott is nagy tanácstalanság és izgalom uralkodik. Megmagyarázhatatlan módon egyes betegek eltűnnek, még súlyos betegek is...

– Az egyik kórházból jelentik, hogy nemcsak betegek tűntek el, hanem orvosok is, és sok ápolónő...

– Itt-ott már fosztogatják az üresen álló boltokat és lakásokat...

Az utcán tömegek csoportosulnak a tranzisztoros rádiók körül. Egyik rendkívüli híradás a másikat éri. Tartalmuk mindig ugyanaz. Egyelőre megállapíthatatlan számú ember hirtelen eltűnt, egy szempillantás alatt. Az eltűntek sorsáról senki sem tud semmit.

A hiányos navigációs személyzet miatt megbénul a légi közlekedés. Az egyik pilóta, akivel éppen most beszéltek az irányítótoronyból, a mondat kö-

zépén elnémult. Többé nem jelentkezik. Az utasokkal teli gép lezuhan.

Külföldről is egymás után futnak be a vészjelzések. Nagy vasúti, repülőgép- és hajókatasztrófákról tudósítanak. Sok helyütt tűz pusztít. A fegyőrök nem találják a hitük miatt bebörtönzött foglyokat. A cellák üresek, pedig az ajtók zárva vannak.

Az újságok nem jelennek meg – munkaerőhiány miatt. A telefonhálózat összeomlott. Mindenki hozzátartozóit és munkatársait kutatja. Szülők gyermekeiket keresik, s nem találják őket. Gyermekek hiába várnak szüleikre.

De akkor már a kocka el van vetve

Amikor ütött az X óra, a hátramaradottakat valami idáig ismeretlen rémület fogja el. Jézus Krisztus minden újonnan született keresztyént elvitt, és biztonságba helyezett. Keresik őket, de nem találják. Vad hírek és gonosz elméletek kelnek szárnyra.

A hátramaradottak közül azonban nem kevesen egyszerre csak emlékezni kezdenek... Gondolataik visszatérnek arra, amit Jézus Krisztus visszajöveteléről olvastak vagy hallottak. De akkor, amikor itt a pillanat, a kocka már el lesz vetve.

Mert mindazok, akik akkor visszamaradnak, akár azért, mert a bibliai jövendöléseket gúnyolódva semmibe sem vették, akár azért, mert csak mint valami sci-fi történetet vették tudomásul, most szembesülnek egy változhatatlan ténnyel: miközben a hívő keresztyének ki vannak mentve a most

kezdődő ítéletek elől, addig nekik szembe kell nézniük az elkövetkezendő dráma minden nyomorúságával.

Mert eme hatalmas esemény után olyan idők következnek, amilyeneket még nem látott a világ. És nem lesz menekülés senki számára. Ahogyan a háborúban a bajba került harci egységet kimenti egy különleges kommandó a végveszélyből, úgy menti ki Krisztus az övéit. A hitetlenek nem láttak semmit belőle, mert a találkozás a „felhőkben”, a föld légkörében ment végbe. Akik pedig nem üdvözülnek, azok itt maradtak.

És rájuk kimondhatatlan szenvedés, nem is sejtett éhínség és pusztító járványok korszaka vár. Elrejtőznek majd a barlangokban és sziklákban (Jel 6,15-17). Keresik a halált, de nem találják (Jel 9,6). És ennek az elképzelhetetlen időnek a végén, amelyben az Antikrisztus és a hamis próféta gyakorolják rémuralmukat, visszajön majd az Úr Jézus Krisztus az Ő megváltottaival együtt a földre, mindenki számára láthatóan. Akkor megítéli majd az embereket, és elkezdődik az Ő békebirodalma.

Megtartja szavát

Isten mindig beteljesítette az Ő Igéjét. Krisztus első eljövételére vonatkozó valamennyi ígéretét valóra váltotta. *Ugyanígy* betölti majd az Úr Jézus második eljövételére utaló valamennyi jövendölését is. Így szól: „Mert gondom van rá, hogy Igémet beteljesítsem” (Jer 1,12).

És Gyülekezetének hazavételére vonatkozó ígéretei is szóról szóra beteljesednek majd. Már a Biblia első lapjain találkozunk Énókkal, aki a Gyülekezet és a hívők elragadtatásának prófétai előképe. Egy megromlott környezet közepette ezt a bizonyítványt kapja: „Énók Istennel járt” (1Móz 5,22). És ő képezte az egyetlen kivételt a szabály alól. „Meghalt”, olvassuk ebben a fejezetben nyolc férfiról nyolc alkalommal, a kivétel pedig így szól: „eltűnt, mert magához vette őt Isten.”

A Zsidókhöz írt levél fontos kiegészítést ad ehhez: „Hit által *ragadtatott el* Énók, hogy *ne* lásson halált, és *nem találták meg*, mivel *elragadta* őt az Isten. *Elragadtatása* előtt azonban bizonyosságot nyert arról, hogy Isten szemében kedves” (Zsid 11,5).

Még *mielőtt* – akkor az özönvíz által – a nagy ítélet rátört volna a világra, Isten cselekedett, és kihozta Énókot a világból. Éppen így cselekszik majd Isten az utolsó időkben, kihozza és biztonságba helyezi az övéit, még *mielőtt* az ítélet rátörne a világra – minden csúfolódás, minden kételkedés és minden közömbösség ellenére.

A Biblia azt mondja, hogy él majd e földön a hívőknek egy olyan nemzedéke, amely *nem* éli meg a testi halált, amely kivételt képez a meghalás szabálya alól. Ők a nagy nyomorúság *elől* ragadtatnak el erről a földről. Pál apostol felszólítja a hívőket, hogy örüljenek és vigasztalódjanak ezzel a reménységgel. De hogyan örülhetnének és vigasztalódhat-

nának, ha nekik is – miként a hitetleneknek – át kellene élniök az ítélet nagy katasztrófáit. És az Íge számos egyéb utalása is alátámasztja azt a tényt, hogy amikor majd rátörnek a földre az „apokalipszis lovasai”, akkor a hívők gyülekezete már nem lesz a földön! „Mivel megtartottad az állhatatosságra intő beszédemet, én is megtartalak téged a kísértés órája *elől*, amely el fog jönni az egész világra” (Jel 3,10).

Izráel – mutató Isten világóráján

Gyakran elhangzik a kérdés: Mikor jön vissza Jézus Krisztus, hogy elragadja a Gyülekezetét? Isten Igéjének válasza így szól: „Az Úr közel!” (Fil 4,6). *Nincs* már semmi olyan esemény, amelynek még meg kellene történnie ahhoz, hogy az Úr magához vehesse az övéit. Ezért ne számolgassanak a keresztyén emberek. Csak eggyel számoljanak: azal, hogy Uruk bármikor visszajöhet.

Miután pedig az megtörtént, véget ér a mostani üdvkorszak: a „kegyelem ideje”. Isten pedig ismét népe, Izráel felé fordul. A népből egy maradék elismeri és várja az Úr Jézust, mint Messiást: „Ejön az az idő – így szól az ÚR –, amikor új szövetséget kötök Izráel és Júda házával... Törvényemet a belsejükbe helyezem, szívéükbe írom be. Én Istenük leszek, ők pedig népem lesznek” (Jer 31,31-33).

A zsidók e maradékáról mondja Jézus Krisztus az utolsó időkről szóló nagy prédikációjában: „Okuljatok a fügefafa (Izráel jelképe) példáján: ami-

kor már zsendül az ága és levelet hajt, tudjátok, hogy közel van a nyár. Így ti is, amikor mindezt látjátok, vegyétek észre, hogy közel van Ő, az ajtó előtt” (Mt 24,32-33). Izráelnek mint fügefának – ami állami létét illeti – századokon keresztül csak száraz, mintegy elhalt ágai voltak. Napjainkban a száraz ágak újra kizöldülnek. Még a „halott” héber nyelv is újra élővé lett, az állam hivatalos nyelve, az ország valamennyi iskolájában ezen a nyelven tanítanak.

Ugyanakkor az újra megalakult állam lakói – ami hitüket, vagy inkább hitetlenségüket illeti – legjobb esetben ortodoxiában, halott hitvallásban, és részben istentelenségben élnek. Ebben az értelemben – ahogy nyilván az Úr Jézus is értette – a fügefának *még nincsenek levelei*. Csak akkor zöldül ki, ha majd nemsokára véget ér a kegyelem üdvkorszaka, amelyben most élünk.

Fontos igehelyet találunk ezzel kapcsolatban a Lukács evangéliumában. Nemcsak a fügefának, Izráelnek a „zöldelléséről” beszél, hanem valamennyi fának a kizöldüléséről. Nemcsak Izráel mutat 1948 óta erőteljes nemzeti életet, hanem a második világháború befejezése óta szinte minden nép, amely addig gyarmati sorban élt, függetlenné vált és önálló államokat alkotott.

Elég egy pillantást vetnünk a Közel-Kelet politikai térképére, hogy meglássuk, miként „zöldülnek a fák”. Még egy olyan ország is, mint Egyiptom, csak 1952-ben nyerte vissza függetlenségét.

Sőt, ilyen fák is kiszöktek: Izráel határa körül a politikai törekvések – pl. önálló palesztin állam megalakítása érdekében – gondoskodnak az állandó híryanagról az újságok számára.

A Biblia azonban ezzel a kijelentéssel bizonyára még többre mutat: az ismét megvalósuló nyugat-európai államszövetségre. Szinte már látszanak a Biblia újjáalakuló hatalmas Római Birodalmának körvonalai. Csak a vak nem látja, milyen irányba tartanak napjainkban az események – pontosan arra, amerre a bibliai prófécia előre megjelölte.

És Izráellel kapcsolatosan más események is végbemennek a szemünk előtt. A bibliaolvasó tudja, hogy a végső drámai kifejlődésig nemcsak Izráel államának kell újra helyreállnia. Az apokaliptikus történetekben kiváltképpen nagy szerepet játszik Jeruzsálem. 1967-ig Jeruzsálem két részre oszlott: egy izráeli újvárosra és egy arab óvárosra. És éppen az óváros az a hely, ahol a régi zsidó templom állni fog.

Sokan emlékeznek még az 1967. június 5-10. között lefolyt hatnapos háborúra. A háború harmadik napján Mose Dajan izráeli tábornok csapataival együtt elhatolt a siratófalig, a templomból megmaradt egyetlen faldarabig. Ott ezt mondta: „Hazatértünk szent helyünkre, és ezt a helyet soha többé nem adjuk fel.”

Röviddel a hatnapos háború befejezése után, mégpedig 1967. június 28-án, törvényileg is igazgatási egységgé vált Jeruzsálem két fele. És

bármilyenek is az ellentétek a politikai pártok között, ez nem változtat az izráeli kormányzat szilárd elhatározásán, hogy Jeruzsálem egységét mindenképpen meg kell tartani. Jeruzsálem polgármestere, Teddy Kollek ezt nyilatkozta: „Rendíthetetlen meggyőződéssel állíthatom, hogy Jeruzsálem újabb átalakítását szögesdrót, falak és aknák által, a történelem nem fogja eltérni... Jöjjön bármi, Jeruzsálem egységes város marad. Ebben hiszek, Jeruzsálem soha többé nem lesz kettéosztva.”

Az arab hatalmak – kivált Szaud-Arábia – újra meg újra „szent háborúra” hívnak fel Jeruzsálem óvárosának a visszafoglalására. Ott található az Omár mecset – más néven „szikladóm”, az iszlám egyik legszentebb helye, amely pontosan a templomhegyen, a bibliai Mórija hegyen áll. Ez előre jelez további konfliktusokat.

A kínok kezdete

Máté evangéliumának 24. fejezetében az Úr Jézus beszél a „vajudas kínjairól”, amelyek megelőzik az utolsó idők drámáját. Vallásos eltévelyítések, háborúk, háborús hírek, éhínségek, járványok és földrengések vezetnek be ezt. Ezek a kínok *csak akkor következnek be*, amikor az újjászületett keresztények már nem lesznek a földön. De ahogyan a világ egész jelenlegi helyzetében a talajt a vajudási kínok számára előkészíti, az félreismerhetetlen.

1. A vallásos eltévelyítés

Ez napjainkban olyan sokrétűen van jelen, mint soha azelőtt. Mintha a démonok egész serege támadt volna az emberiségre, hogy a tömegeket félrevezesse. Ebben főként a liberális teológia a vétke. Rudolf Bultmann „az Újszövetség mitológiátlanításával” akarta a keresztyén hitet a modern ember számára „elfogadhatóvá tenni”. Gondolatmenete azonban téves előfeltételekből indul ki. Egy már régóta túlhaladott természettudomány vezette el őt arra a vélekedésre, hogy a zárt okozati összefüggésbe lehetetlen Istennek közbenyúlnia.

Ezáltal a liberális teológia tagadja Isten munkálkodását, amelyről a Biblia tudósít. És az eltévelyítés szelleme annyira elvakította, hogy sohasem vette közben igazán tudomásul éppen a természettudományos gondolkodásban beállott nagy változásokat. Ijesztő, hogyan bánnak Isten Igéjével. Mindez a Jeremiás 36,23-36-ra emlékeztet, ahol azt olvassuk, hogy a király minden istenfélelem nélkül Isten Igéjének lapjait egymás után szétvágja – és a tűzbe veti. Ez az irányzat eljut egészen az „Isten halott” tételig, és a hitetlenség nyílt megvalósáig.

Alexander Seibel ezt írja ezzel kapcsolatban: „Krisztus idejében a vallásos elit, a papok és írástudók voltak azok, akik visszautasították Jézust, visszautasították Istent. Ha a liberális teológia túlkapásait tekintjük, föl kell ismernünk, hogy ebben a tekintetben az évezredek során semmi sem válto-

zott. A vallásosak, a papok és írástudók megdöbentően hűek maradtak szerepükhöz.”* Hasonlítunk össze ezzel Jézus Krisztus komoly szavait a Máté 23,13-35-ben.

Nem csoda, hogy a liberális teológia által visszahagyott óriási vákuumot egyre inkább az okkultizmus számos formája tölti ki. A Föld minden részéről démoni ihletésű szellemek vonulnak végig az országokon, és kínálják tanaikat a tévénézőknek is. Kegyes csalásuk számtalan embert vezet félre. Teintélyes napilapok közöltek már cikksorozatot, amely szerint Krisztus nem a kereszten halt meg. Mindezek a jelenségek az élő Istentől való általános elszakadás már kirajzolódó szimptomái.

Jézus Krisztusnak azonban a legnagyobb romlás idején is most még megvannak az emberei: a hívők. Ők a föld sója, amely megóvja a világot a teljes rothadástól és bomlástól. De mire a kínok elkezdődnek, akkorára már a só eltűnt. A vallásos eltévelyedés pedig elképesztő méreteket ölt. És a démoni egységes világvallás, amelynek előjelei már most fölismerhetők, győzelemre jut.

2. Háborúk és háborús hírek

Évszázadunk a háborúk százada. Nemcsak a háborúk gyakorisága növekedett, hanem az intenzitása és brutalitása is. A technika hatalmas fejlődése elsősorban közvetlenül a fegyverkezést szolgálja.

* „Relativitáselmélet és a Biblia”

Sok esetben a katonai technológia egyenesen az általános technológiai fejlődés előfutára lett.

A megsemmisítési kapacitás elképzelhetetlenül nagy. A két világháborúban és a „helyi” háborúkban felhasznált anyagmennyiséget nem lehet összehasonlítani az előző századokéval. Naponta halunk és olvasunk válságokról és konfliktusokról, aggodalmat keltő, véget érni nem akaró polgárháborúkról, forradalmakról és politikai gyilkosságokról, a világ minden részében. Ezek alkotják nap mint nap az újságok fő címeit, s tesznek közülünk sokakat közönyössé.

El van készítve a talaj az eljövendő „kínok” számára. És mindaz a borzalom, ami most történik, semmiség ahhoz képest, ami majd ezután következik.

3. Éhség, járványok és földrengések

Korunk vezető tudósai és politikusai rámutattak, hogy elértük, ha ugyan túl nem léptük „a növekedés határait”. És nem kevesen vallják meggyőződéssel, hogy már nem akadályozható meg egy világméretű gazdasági katasztrófa. „A bőségből való merítés” korszaka mindenestre elmúlt. A nyersanyagtól való függőségünk ma tudatosabb bennünk, mint bármikor ezelőtt. A fejlődésben elmaradt államokban elharapódzó táplálkozási válság egyre aggasztóbb. Egyre többen éheznek és halnak éhen. De mi lesz, ha majd elkezdődnek a „kínok”?

Az, hogy a betegség az éhezés és a szegénység

szükségszerű következménye, mindenki előtt ismeretes. Ma már neves kutatók közlik velünk, hogy még a jóléti társadalmakban is mindenkor keletkezhetnek nagy járványok. Fölfedeztek ún. „szuperbaktériumokat”, amelyek annyira rezisztensek, hogy minden általunk ismert hatóanyag szinte hatástalan velük szemben. Bizonyos vírusok oly hirtelen és oly tömegesen lépnek fel, hogy a legyőzésükhöz szükséges oltóanyag tömeges előállítása kellő időbën szinte lehetetlen, és így nem tudjuk a világméretű, súlyos járványok terjedését megakadályozni.

További, szinte elképzelhetetlenül nagy veszedelmet jelent a rendkívül fertőző és veszélyes betegségek elterjesztése a bakteriológiai hadviselés által. Középkorban élő őseinket gyötrő betegségek látogathatnak meg újra hatalmas területeket. Így az egész emberiség ki van téve elképzelhetetlen járványok valóságos és rejtett veszélyének. Nem szükséges nagy képzelőerő ahhoz, hogy megsejtsük, milyen nagy nyomorúság játszódhat le ezen a téren is. Félelmetes lesz, ha majd megkezdődnek a „kínok”. (Gondoljunk az AIDS-re!)

A földrengések ijesztően növekvő száma napjainkban nemcsak a szakembereket nyugtalanítja, hanem a föld számos területén milliókat tart szüntelen aggodalomban. Emberéletben és anyagban való hatalmas veszteségek kísérik ezeket a halmozódó katasztrófákat. Hosszasan lehetne felsorolni csak az utolsó huszonöt év földrengéseit.

De vajon elegendő-e, ha embertársainkat felvilágosítjuk arról, hogy a földnek vannak földrengés által kiváltképpen veszélyeztetett területei? Nem kellene-e ennél fontosabbat is elmondanunk nekik?

Jól hallható felkiáltójelek

Annak idején, amikor a siloámi torony összedőlt, és megölt tizennyolc embert, az Úr az emberek megrendülését arra használta fel, hogy komoly, megtérésre intő prédikációt tartson nekik: „Vagy gondoljátok, hogy az a tizennyolc, akire rádőlt a torony Siloámban, és megölte őket, vétkesebb volt minden más embernél, aki Jeruzsálemben lakik? Nem! Sőt – mondom nektek –: ha meg nem tértek, mindnyájan ugyanúgy vesztek el” (Lk 13,4-5).

Korunk egyre szaporodó katasztrófáinak is ilyen komoly üzenetük van. Egyetlen bűnbánatra szóló felhívást jelentenek a ma embereinek, hallható felkiáltójeleket: Vigyázat! Ébredjete fel már végre, és vegyétek észre, hogy ütött az óra! Ma még a kegyelem idejét éljük. Ma még lehetséges a megmenekülés!

A világra mutatója ugyanis közeledik a tizenkettőhöz. Nem valaki másról, hanem rólunk van szó! És aki nem jut előzőleg biztonságba, az nem menekül az ítélet elől.

Amikor az éjszaka a legsötétebb....

akkor tűnik fel napkelte előtt az égbolton a Vénusz bolygó, mint fényes hajnalcillag. Az Úr Jézus azt mondja: „Én vagyok... a fényes hajnalcillag” (Jel 22,16). Ugyanígy jön majd Ő el a nagy sötétség közepette a hívőkért. És akkor jön el – az új nap felvirradtaig – a földön hátramaradottak részére a történelem legsötétebb korszaka.

Már régóta hangzik a felhívás a keresztyénséghez: „Íme, a vőlegény! Jöjjetek a fogadására!” Egészen különleges a felelősségük mindazoknak, akik hallották az evangéliumot, még akkor is, ha pusztán névleges keresztyének. Erről szól a tíz szűz példázata. Bennük a keresztyénség egészét látjuk. Az, hogy egyesek valóban üdvözülők, mások pedig csak halott keresztyének, kezdetben nem játszik szerepet.

A keresztyénség kezdeti korszakában ugyanis senki nem tartozott közéjük, aki nem született újonnan, és nem volt Krisztus „menyasszonya”. A hívők elkülönítették magukat a világtól, és senki sem mert hozzájuk csatlakozni. Köztudott azonban, hogy Jézus Krisztus Gyülekezete nem maradt meg ebben az eredeti állapotában. Először is elmosódott a világos határvonal közte és a világ között, másodsorban hamarosan csatlakoztak hozzájuk meg nem tértek is, akik a lámpás után – külsőlegesen vallástétel – nyúltak, de nem volt valóságos, Istentől való életük. Nem volt „olaj a lámpásukban”.

Ezek a balga szűzek. És mivel elkeveredett a világosság a sötétiséggel, a hívők hamarosan szinte elfelejtették, mivégett is vannak ezen a világon. Ne csodálkozzunk tehát, ha eltűnt bennük az Úr visszajövetelére irányuló reménység is. Azt olvasunk róluk: „Mivel pedig a vőlegény késett, *mindnyájan* elálmosodtak és elaludtak” (Mt 25,5).

Éjfélkor azonban hirtelen felhangzott a kiáltás: „Íme a vőlegény! Jöjjetek a fogadására!” És Isten munkája által a hívők között világszerte ismertté vált a nagyszerű igazság, hogy Jézus Krisztus eljön és elragadja magához a hívőket. Még a balga szűzek is megmozdulnak. Ez is mutatja, hogy ezekben semmiképpen nem szabad istentelen embereket látnunk. Ők is szívesen tevékenykednének. Csak-hogy nem születtek újonnan, hiányzik belőlük az isteni élet.

Azután jön a vőlegény. És akik készen vannak, bemennek vele a menyegzőre. A többiek lemaradnak, és ott állnak a bezárt ajtó előtt...

Mi az Ő akarata?

Még idáig nem jött el a Vőlegény. A csúfolódók gúnyolódnak emiatt. De még ezt is megjövendöli a Biblia: „Hol van az Ő eljövetelének ígérete?” (2Pt 3,4). Isten Igéje maga adja meg a választ: „Nem késlekedik az Úr az ígérettel, amint egyesek gondolják, hanem türelmes hozzátok, mert nem azt akarja, hogy némelyek elpusztuljanak, hanem azt, hogy mindenki megtérjen” (2Pt 3,9).

Ez tehát az Ő kegyelmes akarata. *Ezért* hagyta Isten az Ő gyermekeit eddig az óráig a világban. Hogy a sötétiségben lámpásként világítsanak, és hirdessék a Jézus Krisztusról, a bűnösök Megváltójáról szóló örömhírt.

Talán már csak egyetlen ember hiányzik, akit még meg kell menteni, hogy teljes legyen a megváltottak száma. És amikor az utolsó lélek is megtért, az Úr magához veszi az övéit. Mit olvasunk a Biblia végén?

„Így szól az, aki ezekről bizonyosságot tesz:

'Bizony, hamar eljövök.'

Ámen! Jöjj, Uram Jézus!” (Jel 22,20).

A Győztes oldalán

Ez a könyv arról szeretné meggyőzni az olvasóját, hogy létszükséglet a Győztes oldalára kerülni, mert különben nem oldódik meg életének nagy gondja. Csak nála, a gólgotai Győztesnél található bűnbocsánat és békesség. Schol másutt. „És nincsen üdvösség senki másban, mert nem is adatott az embereknek az ég alatt más név, amely által üdvözülhetnénk” (Csel 4,12).

Számos hazug kifogás létezik, amelyet igazság gyanánt akarnak eladni nekünk. Ezek az annyira elterjedt hazug szövegek kemény, veszélyes és halált okozó kövek. Nekünk azonban életadó kenyérre van szükségünk. – Megkíséreltük a leggyakoribban hallható tíz hamis állítást Isten Igéje alapján leleplezni.

Ugyanakkor tudjuk, hogy csak azok győződnek meg az igazságról, akik ezt *akarják* is. Sokan szívesebben veszik a hazugságot, mert az számukra könnyelmesebb. Ezért nem is akarják, hogy bárki is meggyőzze őket. „Egyesek hittek a beszédének, mások meg nem hittek” (Csel 28,24). Te melyik oldalon állsz?

„Világosság ragyog a sötétben is a becsületesekre”

Ez a nagyszerű mondás a Zsoltár 112,4-ben olvasható. És sokan kipróbálták és megtapasztalták, hogy igaz. Ismeretes a tékozló fiú története, hogyan hagyta ott apját, és hogyan került azután a présbe, a sötétségbe. És talán emlékezünk életnek arra a döntő fordulatra, amely e szavakkal kezdődött: „Ekkor magába szállt...” (Lk 15,17).

Ez volt a döntő. Értelmét itt nyerte vissza. Életében először lett világos előtte, milyen bolond is volt! Miként is hagyhatta el a gazdag atyai házat, hogy a messze idegenbe megcsalják!

Magába szállt. És gondolkodni kezdett. Hirtelen meglátta élete romhalmazát. Egyszerre világossá vált előtte, hogy a bűn – az Istentől való eltávozás – borzalmas örütség! A bűn nemcsak mérhetetlen csalódást okozott neki, hanem alattomos módon becsapta. Mert pontosan ez a Sátán módszere: odadobja az édesen csábító csalit, mögötte pedig ott rejtőzik a kegyetlen horog! Számtalan emberi szívet ejtett már így foglyul! Ezek azután megsza-

kadnak, elvéreznek, és feneketlen nyomorúságba süllyednek.

Ha valaki eljut odáig, hogy elgondolkodik ezen, akkor történik vele valami. Mert „világosság ragyog a sötétben is a becsületesekre.” Ezért követ el azután az ördög mindent annak érdekében, ne hogy bárkinek is felragyogjon a világosság. Nem akarja, hogy az ember magába szálljon, és ezerféle dolgot kitalál, csak hogy az embert visszatartsa attól, hogy egyszer megálljon és elgondolkozzék. Mert akkor tudatossá lenne előtte, hogy a nagy csaló és vesztes oldalán áll. És ebből az elgondolkodásból üdvösséget hozó új gondolkodás támadhat. A gondolkodásmód megváltozása pedig bűnbánatra vezet. És megnyílhat az út az élet döntő változása felé.

Vannak, akik csodálkoznak, hogy a hívő keresztyéneknek kifogásuk van a világi szórakozások ellen. Ezért szúklátóköri és életidegennek tartanak bennünket. Mi azonban nagyon is jól tudjuk, a szórakozások és a figyelmünk bármiféle elterelése nem más, mint eszköz a gonosz kezében! Arra használja fel ezeket, hogy az embereket megakadályozza veszélyes helyzetük fölismerésében. Ő maga a „nagy vesztes”. Az ő alattomos akarata, hogy az emberek ne vegyék észre, hogy elveszett bűnösök, akik az örök ítélet felé tartanak.

A megfelelő ütés

Luther Márton a tékozló fiú magábaszállását

így fordította: „Akkor megütötte magát...”, ez az egyetlen helyes ütés. Azt látjuk, hogy a mai tékozlók a maguk nagy nyomorúságában mindenféle csapkodnak: „Az infláció az oka!” „A rossz termés az oka!” „A kormányzat az oka!” „A környezetem az oka!” „A főnök az oka!” és így tovább. Bűnbakot eleget találunk. De akkor marad minden a régiben.

Mindaddig, amíg oda nem ütök, ahová kell. „Akkor odaütött saját magára.” Én, én vagyok az oka! Nem a többiek! Én vétkeztem Isten és emberek ellen.

Aki megteszi ezt az ütséget, az a legüdvösebb ütséget tapasztalja meg életében. Mert akkor már nincs messze az elhatározás: „Útra kelek, elmegyek apámhoz, és ezt mondom neki: Atyám, vétkeztem az ég ellen és Teellened...” (Lk 15,18).

Az ördög legkedvesebb módszere

Megfogant az elhatározás: „Útra kelek, elmegyek...” És ez jó volt. Tudjuk a tékozló fiú történetéből, hogy valóra is váltotta elhatározását. A továbbiakban ugyanis ezt olvassuk: „És útra kelve el is ment az apjához.” És elmondta bűnvallását, mégpedig haladéktalanul, nem tette el másnapra. Mert a halogatás az ördög legkedvesebb módszere, ezzel fogja meg a legtöbb embert.

Isten mindenki számára legalább egyszer az életben megadja a nagy döntés lehetőségét. Néme-lyeket e célból a magányosság csödjébe vezet. Be-

tegágyra fekteti őket. Másokat pedig lázas tevékenységük közepette talál el Isten Igéjének üzenete, amelyet hallottak vagy olvastak. És akkor már vérezen komoly a helyzet. Most nem szabad a dolgokat kikerülni, meg kell állni az Istentől nyert világosságban – át kell lépni a vonalon, oda Jézus Krisztushoz, a Szabadítóhoz.

Ami fontos és sürgős, az nem tűr halasztást. Legkevésbé az, ami a legfontosabb: lelkünk megmenekülése. A még meg nem mentett ember számára Isten ígéretei a mával kapcsolatosak, nem pedig a holnappal: „*Ma*, ha az *Ő* hangját halljátok, ne keményítsétek meg a szíveteket” (Zsid 4,7). És „*Íme, most van a kegyelem ideje! Íme, most van az üdvösség napja!*” (2Kor 6,2). Hogy holnap mi lesz, az rejtve van. Ezért kell *ma* szaván fognunk Istent, és *most* megtennünk a döntő lépést.

De hála az Istennek...

Micsoda nagyszerű föllélegzés az, amikor bűneink egész terhét odavisszük *Ő*hoz, és az *Ő* oldalán új életet kezdünk! Meggyötört lelkiismeretünk nyugalomra talál. Vége a bűn szolgátságának és a haláltól való félelemnek. Akkor annak oldalán állunk, *aki a győzelmet adja nekünk*. Mert *Ő* legyőzte a bűnt, a halált és az ördögöt.

És mindez *rendelkezésedre áll*. A szent Isten felkínálja neked teljes szeretetét. Tökéletes, felülmúlhatatlanul nagy szeretetét. Maradhat-e szíved hideg, ajtaja zárva? Az ajtók ugyanis vagy nyitva áll-

nak, vagy zárva vannak. Nincs megalkuvás! De meg is lehet nyitni az ajtókat! Megnyitni az Úr Jézus előtt, és ez a legnagyobb dolog a világon! Mert akkor boldogan megvallhatod:

„De hála az Istennek,
aki a diadalt adja nekünk,
a mi Urunk
Jézus Krisztus által!”
(1Kor 15,57).

**A PRIMO Kiadó és az Evangéliumi Kiadó közös kiadásában
megjelent könyvei 1991.**

1. L. Gassmann:	New Age
W.J. Ouweneel:	Okkultizmus és keleti misztika
J. Hitz:	Taizé - evangéliumi mozgalom?
2. G. Salamon:	Miért szenvedtünk?
3. G. Salamon:	Ami bekövetkezik hamar
4. D. Boddenberg:	Kérdéseim – Isten válasza
5. A. Seibel:	Relativitáselmélet és a Biblia
6. W. Busch:	Jézus a mi sorsunk (2. kiadás)
7. C.H. Mackintosh:	Hogyan találunk rá Isten útjára? (CHM 7 tanulmánya)
8. W. Gitt:	Teremtés+evolúció=?
9. W. Gitt:	Ha az állatok beszélni tudnának
10. W. Bühne:	Szeressük önmagunkat?
Kiss prof.:	Szexuális kérdések a Szentírás világosságában
11. D. Gooding:	Mennybe nyíló ablakok
12. D. Gooding:	Rendíthetetlen királyság
13. G. Steinberger:	Út a Bárány nyomdokában + Jelzőlámpák a keskeny úton
Georg Steinberger élete
14. E. Elliot:	Az Örökkévaló árnyékában; Át a dicsőség kapuján
15. Kiss prof.:	Az üdvösség útján
16. E. Schneppek:	Az út kezdetén (Krisztus a Római Birodalomban)
17. H. Rohrbach:	Láthatatlan hatalmasságok és az Úr Jézus Krisztus
hatalma
18. B. Peters:	Jelek és csodák
19. J. Heading:	Az újszövetségi gyülekezetek lexikona
20. D. Watson:	Van-e ott valaki?
21. Kis ablakok	– rövid evangéliumi történetek
22. W. Coleman:	Jöjj, számoljuk meg a benned lévő csodákat
– gyermek áhítatos könyv
23. Ph. Thompson:	Hudson Taylor
24. W. Heiner:	Tomí cédulái
25. Cor Bruins:	„...akképpen küldelek titeket is”
26. B. Herm:	„...menjete el széles e világra...”
27. R. Bennett:	Isten keresése
28. Jézus Krisztus gólgotai győzelmé – A kereszti belső szemlélete	
29. H. L.:	Apostolok cselekedetei
30. R. Maharaj:	Egy guru halála
31. H. Christen:	Út az örök hazába
32. Amit a Bibliáról mindenkinek tudni kell	
33. L. Dolphin:	Keresésem (kerestem a „végső valóság”-ot)
34. W. J. Ouweneel:	Teremtés vagy evolúció?

**A PRIMO Kiadó és az Evangéliumi Kiadó közös
kiadásában megjelent könyvei 1992.**

1. Farkas Zoltán:	Fogyok angyala
R.S. Latimer:	Isten utazó nagykövete (F.W. Baedeker élete)
2. A. Steinmeister:	Last Age – félelem a holnaptól
3. W. Gitt:	Logosz vagy káosz
4. Ch. Briem:	Ott vagyok közöttük
5. C. H. Spurgeon:	Minden kegyelem + Házának ajtaja nyitva van
6. J. Kroeker:	Van egy nép, elszórtan és elkülönülten
7. E. Elliot:	Szerelem és tisztaság
8. O. Chambers:	Krisztus mindenk felett
9. Patricia St. John:	Nyomok a hóban
10. Patricia St. John:	A világosság csillaga
Az ezüst út
Négy szál gyertya
11. E. Sauer:	A Megfeszített diadala
12. O. Halleby:	Az imádságról
13. P. Müller:	Szenvedéssel formál a Mester
14. I. Kuhn:	Fészek a szakadék felett
15. A. T. Pierson:	Müller György
R. Short:	Müller György naplója
16. E. Elliot:	Magányosság
17. A. Lüscher:	Mi a bűn?
18. L. Gassmann:	Jézus Krisztus feltámadt!
19. W. MacDonald:	Mi a különbség?
20. C.H. Mackintosh:	A hitből való élet
21. J.F. Lövgren:	...és lámpásaik kialszanak
22. G. Inrig:	Igazi barátság
F. L. A. Legran:	Joáb
23. P. White:	A legnagyobb nyereség
24. Reichert Gyula:	Ama fényes hajnali csillag (Jelenések
könyvének magyarázata)
25. I.C. Metcalfe:	Az ősellenség
26. W. Trobisch:	Kettesben
27. W. Trobisch:	Szerettem egy lányt
28. F. König:	Rólad van szó
29. E. Secretan:	Utazás a tengerhez